

פרק ש' אמר

(ויקרא כ"א) **וַיֹּאמֶר יְהוָה** אֲלֵיכֶם מִשְׁהָ אָמָר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן
וְאָמְرָת אֲלֵיכֶם לְנֶפֶשׁ לֹא יִטְמָא בְּעַמּוֹ. אָמָר רַבִּי
יُוסִי, מַאי טֻמָּא דָא לְקַבֵּל דָא, דְכַתִּיב לְעַילָּא, וְאִישׁ
אוֹ אֲשֶׁה כִּי יְהִי בָּהֶם אֹוב אוֹ יִדְעֹגִי מֹתֵיו, וְסָמֵיךְ
לֵיהֶם אָמָר אֶל הַכֹּהֲנִים. אֲלָא (משמע) **כִּיּוֹן דָא זָהָר לְהֹו**
לִיְשָׁרָאֵל, לְקַדְשָׁא לְהֹו בְּכָלָא, אָזָהָר לְהֹו לְכֹהֲנִי לְקַדְשָׁא
לְזָוֵן, וְכֵן לְלוּוִים. לְכֹהֲנִי מְבִינָן. **דְכַתִּיב אָמָר אֶל הַכֹּהֲנִים**
לְלֹואֵי מְבִינָן. דְכַתִּיב, (במדבר י"ח) **וְאֶל הַלּוּוִים תְּדַבֵּר וְאָמְרָת**
אֲלֵיכֶם. בְּגִין דִיְשַׁתְכְּחוֹן בְּלֹהֵי זְפָאֵן קְדִישֵׁין דְכִינָן.

אָמָר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן, מַאי טֻמָּא הַכָּא בְּנֵי
אַהֲרֹן, וְכֵן לֹא יִדְעַנָּא דְבָנֵי אַהֲרֹן בְּנֵהוּ. אֲלָא בְּנֵי
אַהֲרֹן, וְלֹא בְּנֵי לוּי, דְאַהֲרֹן דְהֹו שִׁירִוְתָא דְכָל כֹּהֲנִי
דַעַלְמָא, דִבְיה אַתְרָעֵי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא מְפָלָא, בְּגִין
לְמַעַבֵּד שְׁלָמָא בְּעַלְמָא, וּבְגִין דְאַהֲרֹן אַרְחוֹי סְלִיקָו לֵיהֶם
לְהֹאֵי, דְכָל יוֹמָיו דְאַהֲרֹן הַוָּה מַשְׁתַּדֵּל לְאַסְגָּאָה שְׁלָמָא
בְּעַלְמָא. וּבְגִין דְאַרְחוֹי כֵּה, סְלִיק לֵיהֶם קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא
לְהֹאֵי, לְמַיְעֵל שְׁלָמָא בְּפַמְלִיאָ דְלַעַילָּא, וּבְגִין כֵּה אָמָר
אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן.

אָמָר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמְרָת אֲלֵיכֶם. **רַבִּי יְהוּדָה**
פָּתָח, (תהלים לא) **מָה רַב טוֹבֵךְ אֲשֶׁר צְפַנָּת לִירָאֵיךְ**

וְגו'. מֵה רַב טוֹבֶךָ, כִּמֵּה עַלְאהָ וַיַּקְרֵא, הַהוּא בְּהַזָּרָע
עַלְאהָ דָאָקָרִי טוֹבֶךָ, דְכַתִּיב וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי
טוֹבֶךָ. וְדֹא הוּא אוֹר הַגְּבוּזָה, דְבִיה עֲבֵיד קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
טָבֶךָ בְּעַלְמָא, וְלֹא מַנְעֵלֵיהָ בְּכָל יוֹמָא, בְּגַין דְבִיה
מַתְקִיִּים עַלְמָא, וְקָאִים עַלְיהָ. אֲשֶׁר צְפָנָת לִירָאִיךְ,
דְתַגְנָן, בְּהַזָּרָע עַלְאהָ עֲבֵיד קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כִּד בְּרָא
עַלְמָא, וְגַנְיוֹן לִיהְיָה לְצִדְיקִיאָה לְזִמְנָא דָאָתִי. הַדָּא הוּא
דְכַתִּיב, אֲשֶׁר צְפָנָת לִירָאִיךְ.

פְּעֻלָּת לְחוֹסִים בָּהּ. **פְּעֻלָּת**, בְּזִמְנָא דְאַתְּבָרִי עַלְמָא,
הַהוּא בְּהַזָּרָע הוּא קָאִים וְנַהֲרֵר מְרִישָׁא דְעַלְמָא
לְסִיּוּפִי דְעַלְמָא. כִּד אַסְתַּבֵּל קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַינְפּוֹן
חַיְבֵין דִּזְמִינֵין לְקִיְמָא בְּעַלְמָא, גַּנְיוֹן לִיהְיָה לְהַהוּא
בְּהַזָּרָע, דְכַתִּיב (איוב לח) וַיַּמְבַע מְרַשְׁעִים אוֹרָם. וְזַמְנִין
לְאַנְהָרָא לְצִדְיקִיאָה לְעַלְמָא דָאָתִי, וְדֹא הוּא אֲשֶׁר צְפָנָת
לִירָאִיךְ, וְכַתִּיב (מלאכי ג) וּזְרַחַת לְכָם יְרָאִי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ
צְדָקָה וּמְرַפֵּא בְּכַנְפִּיהָ.

תֵּא חֹזֵי, בְּשַׁעַתָּא דְבָר נְשָׁקָאִים לְמִיחָךְ לְהַהוּא עַלְמָא,
וְהַהוּא בְּבֵי מְרַעֵיתָה, אַתִּינֵן עַלְיהָ גַּי שְׁלוֹחִין, וְחַמֵּי
תִּמְןָן, מֵה דָלָא יְכִיל בָּר נְשָׁקָא לְמַחְמִי כִּד אַיְהוּ בְּהָאִי עַלְמָא.
וְהַהוּא יוֹמָא, יוֹמָא דְדִינָא עַלְאהָ הוּא, דְמַלְכָא בְּעֵי
פְּקָדָונָא דִילִילָה. זְכָאָה הַהוּא בָּר נְשָׁקָא, דְפָקְדָוִנִיהָ אַתִּיב

למְלֹכָה כִּמֵּה דָּאַתִּיהִיב לֵיה֒ בְּגּוּיָה֒ אֵי הַהוּא פְּקֻדּוֹנָא֙ אֲתַטְבָּה בְּטַבּוֹפִי גּוֹפָא֙ מַה יִמְאָ לְמַאֲרִי פְּקֻדּוֹנָא֙ זְקוּר עִיבּוּי֙ וְחַמְּיִ לְמַלְאָךְ הַמּוֹתָ קְאִים קְמִיהָ וְסִינְפִּיהָ שְׁלִיפָא בִּידִיהָ קְסֻטָר בְּקְטָרִין, בְּקְוֹטָמָא דְּהַהוּא בָּרָנֶשׁ. וְלִית לָהּ לְנַפְשָׁא קְשִׁיו בְּכָלָא, בְּפְרִישָׁו דִילָה מִן גּוֹפָא. וּבָר נְשׁ לֹא מִית, עַד דְּחַמְּיִ לְשִׁכְינָתָא, וּמְגֹוֹסְגִּיאוֹת תִּיאָוְתָא דְּשִׁכְינָתָא, נַפְשָׁא נַפְקָת (דף ח ע"ב) לְקַבְּלָא לְשִׁכְינָתָא.

בַּתְּרֵדְנַפְקָא, מַאוּ אֵיהַ נַפְשָׁא דָאַתִּדְבָּק בָּה (ס"א ותתקבל) וַיִּקְבְּלָ בְּגּוֹפָא (ס"א בְּגּוֹוָה) וְהָא אַוְקְמוֹד לְהַנִּי מָלִי. בַּתְּרֵדְנַפְקָא נַפְשָׁא מִן גּוֹפָא, וְאַשְׁתָּאָר גּוֹפָא בְּלֹא רֹוחָא, אָסִיר לְמַשְׁבָּק לֵיהּ בְּלֹא קְבוּרָתָא, דְכַתִּיב, (דברים כא) לֹא תַּלְיַן בְּבָלְתוֹ עַל הָעֵץ כִּי קָבֵר תִּקְבְּרָנוּ בַיּוֹם הַהוּא. בְּגַין דְמִיתָא דִישְׁתָּהִי כ"ד שָׁעוֹת, דְאִינְפּוֹן יוֹמָם וּלְילָה, בְּלֹא קְבוּרָתָא, יַהְיֵב חֲלִישָׁתָא בְּשִׁיפּוֹי דָרְתִּיכָא, וּמַעֲכָב עֲבִידָתָא קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַלְמַעַבְדָד דְאָפְשָׁר קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא גָּזָר עַלְיָה, בְּגַין לְמִיתָה בְּגַלְגָּלָא אַחֲרָא, מִיד בְּהַהוּא יוֹמָא דָאַתִּפְטָר, לְאוֹטְבָא לֵיהּ. וּכְלָ זְמָנָא דְלֹא אַתְקָבָר גּוֹפָא, נְשָׂמְתָא לֹא עַאלְתָ קְמִי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא יְכָלָא לְמַהְוִי בְּגּוֹפָא אַחֲרָא, בְּגַלְגָּלָא תְּגִינִּינָא, דְלֹא יַהְבִּין לְנְשָׂמְתָא גּוֹפָא אַחֲרָא, עַד דִיתְקָבָר קְדָמָה.

וְדֹא דָמֵי לִבְרַנְשֶׁת דָמִיתָת אֲתַתִּיה, לֹא אֲתַחְזֵי לִיה,
לְמַיְסֵב אֲפַתָּא אֲחָרָא, עַד דָקְבִּיר לְקָדְמִיתָא, וּבְגִין דָא
אָמְרָה אָוּרִיִּתָא, לֹא תָלִין גְּבַלְתָו עַל הַעַץ.

דָבָר אַחֲרָ, כְּדֹא אֲתִפְרִשָּׁא נְשֻׁמְתָא מִן גּוֹפָא, וּבְעִיא
לְמַיְזֵל לְהַהְוָא עַלְמָא, לֹא תִּיעַוֵּל לְהַהְוָא עַלְמָא,
עַד דִּיְהַבֵּין לְהַגּוֹפָא אַחֲרָא מִגְּהֹרָא, וּלְבָתָר יְכַלָּ
לְמַיְעַל. וּמַאֲלִיָּהוּ תְּגַדְּעָ, דְּהַווּ לִיהְיָה תְּרִין גּוֹפִין, חַד דְּבִיה
אֲתַחְזֵי לְתַתָּא לְבָנִי נְשָׁא, וְחַד דְּבִיה אֲתַחְזֵי לְעִילָא, בֵּין
מְלָאכִין עַלְאַיִן קְדִישֵין. וּכְלָם פְּמָה דְגּוֹפָא לֹא אֲתִקְבָּר,
צָעֵרָא הוּא לְנְשֻׁמְתָא, וּרוּחָ מִסְאָבָא אָזְדָמָן לְשְׂרִיָּא
עַלְוִי, וּלְסִאָבָא לְהַהְוָא גּוֹפָא.

וּבְגִין דְּהַהְוָא רֹוח מִסְאָבָא, אָזְדָמָן, לֹא לְבָעֵי לִיה
לְאַיְニִשׁ, לְמִבֵּת הַהְוָא גּוֹפָא לִילִיא חַד, בְּגִין
דְּרוֹוח מִסְאָבָא אֲשַׁתְכָה בְּלִילִיא, וְאֲשַׁתְטָח בְּכָל אַרְעָא,
לְאַשְׁכֵחָא גּוֹפָא בְּלֹא נְפֵשָׁא, לְסִאָבָא לִיה, וְאַסְתָּאָב
יִתְיר, וּעַל דָא אַזְהָר לְכָהַנִּי וְאָמָר, לְנְפֵשׁ לֹא יִטְמָא
בְּעַמְיוֹ, בְּגִין דְאַיְנוֹן קְדִישֵין לֹא יִשְׁרֵי עַלְיִהוּ רֹוח
מִסְאָבָא, וְלֹא יִסְתָּאָבוֹן.

(וַיָּקֹרֶא כ"א) אָמָר אֶל הַכֹּהֲנִים, רַבִּי יִצְחָק אָמָר, אָמָר אֶל
הַכֹּהֲנִים, בְּלִחִישׁוֹ. כַּמָּה דָכְל עֲזַבְדִּיהוֹן דַכְהַנִּי
בְּלִחִישׁוֹ, כַּפָּה אָמִרָה דַלְהֹן בְּלִחִישׁוֹ. אָמָר וְאָמָרָתָה: זָמָנָא

חד, ויתרין זמגין, לאזהרא להו על קדושיהו, בגין דלא
יסתאボן. דמאן דמשמש באתר קדיشا, בעיא דישתכח
קדישא בכלא. לנפש לא יטמא, כמה דאוקימנא,
דגופא בלא רוח, מסאבא הויא, ושארו עלייה רוח
מסאבא. דהא תיאובתא דרוחוי מסאבי לגביו גופיהון
דישראל איהו, בגין דarterק מפייהו רוחא קדיشا,
ובמנא דקודשא, אתין לאתחברא. ובגבי דאיונ
קדישין, קדושתא על קדושתא, לא בעין לאסתאבא
כלל, בגין דכתיב, (במדבר ו) כי גוז אלהיי על ראשו.
וכתיב כי שמן משחת אלהיי עליו אני יי'.

רעה מהימנא
פקודא דא, לסירה בהנא
בבל יומא בויצינין
ביבי מקדשא, והא אוקימנא
ברוז דמנורה. ואיהו רוא
בגוננא דלעילא, בגין
הגהירו עלאה במשה רבו,
נחתת על רישא דבחנא
בקדמיתה לברтир איהו
אלליק ואנהיר כל בויצינין.
דכתיב בשמן הטוב על
הרראש וגוו', ובתיב כי שמן
משחת אלהיי עליו וגוו'. ועל

והוא פגונא דלעילא
קאים לחתתא,
דכתיב, (תהלים קל) כשמן
הטוב על הרаш יורד על
הזקן זקן אהרן שיורד על
פי מדותיו, האי קרא
אוקמיה, אבל כשמן הטוב
על הרаш, דא משה רבות
קדישא עלאה, דנגיד ונפיק
מאתר דב Hera עמייקא
כלא. דבר אחר, דנגיד

דֹא אֲתִיְיהֵיב רְשׁוֹ לְכַהְנָא
בְלַחְוֹדוֹי, לְסִדְרָא בּוֹצִינִין,
וְלֹא דָלְקָא לְהֻנוּ בְכָל יוֹמָא
תְּרִין זְמִינִין, לְקַבֵּל נְהִירָוּ
דִּיחָוֹדָא תְּרִין זְמִינִין, קְרַבְנָא
בְכָל יוֹמָא, תְּרִין זְמִינִין,
וּכְלָא אַצְטְרִיךְ.

וּעַל יְדֵי דְבַהְנָא נְהִרְיָן
בּוֹצִינִין בְכָל, עִילָא
וּתְהָא לְמַחְדוֹ חִידָה,
וְלֹא שְׁבָחָא חִידָה בְכָל סְטְרִין.
בְאַדְלָקָוֶתָא דְבוֹצִינִין, דָהָא
תְּרִין אֶלְיָין עַל יְדֵי דְבַהְנָא,
לְאַשְׁתְּבָחָא חִידָה בְכָל
סְטְרִין, וְאֶלְיָין אַיְנוֹן
אַדְלָקָוֶתָא דְבוֹצִינִין וְקַטָּרָתָה.
וְהָא אָקוּמִינָא (משל' כז) שְׁמָן
וְקַטָּרָת יִשְׁמָח לֵב, (ע"ב רְעוּיאָה
מִהִימָנָא)

פָתִיב אָמָר אֶל הַפְּהָנִים בְנֵי אַחֲרָן וְאָמָרָת אֶלָּהֶם לְנַפְשָׁה
לֹא יִטְמָא. לֹא יִטְמָא מִבְעֵי לִיה, מַהוּ לֹא יִטְמָא. אֶלָא,
עַל הַהּוֹא כְהָן עַלְאהָ מִכְלָחוֹ קָאָמָר. אָמָר רְبִי יְהוֹדָה וְהָא
פָתִיב וְהַפְּהָנָה הַגָּדוֹל מִאָחִיו. (בָּאָן חִסְרָה) אֶלָא וְדָא הַכִּי הָוָא
כִּמָה דָאָתָמָר, וְאָמָר רְבִי יְצָחָק, כְהָנָא דְקָאִים לְתַתָּא,

וְנַפְיק מְרִישָׁא דְכָל רִישֵׁין,
סְתִימָא דְכָל סְתִימָין. עַל
הַרְאָשָׁה, עַל הַרְאָשׁ וְדָא,
רִישָׁא דָאָדָם קָדְמָאָה.

יָוֶרֶד עַל הַזָּקָן, דָא דִיקָנָא
יִקְרָא, כִּמָה
דָאַיְקָמוֹת. זָקָן אַהֲרָן, דָא
כְהָן גָדוֹל דְלַעַילָא, וְהָא
אַיְקָמוֹת. וְהָוָא שְׁמָן, (דף פ"ט
ע"א) יָוֶרֶד עַל פִי מְדוֹתָיו,
דִמְאִיּוֹן מִשְׁיחָן, נְגִיד וְנַפְיק
וּנְחִית לְתַתָּאִי, וּכְגֻוָנָא דָא
בְגִיד וְאַתְעַטָּר כְהָנָא תַתָּא,
בְמִשְׁחָה רְבּוֹת לְתַתָּא.

הָאִי קָרָא, לֹאו רִישָׁה
סִיפִיה, וְלֹאו סִיפִיה רִישָׁה.

כגונא דלעילא, בקדושה אצטריך לאשתכח יתיר מפלא, כמה דאיתמר.

(ויקרא כ"א) וילאחותו הבתולה הקרויה אליו וגוי. מה כתיב **לעילא, כי אם לשארו הקרוב אליו וגוי. רבי אבא** פתח, (ישעה סג) מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצראתו וגוי, מי זה בא מאדום, ומין קידשא בריך הוא ללבשו לבושי נוקם על אדם, דאחריבו ביתיה, ואוקידו היכליה, וಗלו לכנסת ישראל בגין עממי. ולמעבד להון נקמת עליין, עד דישתבחון כל טורין מטורי עלמא, מלין מקטולי עמין, ולמקרי לכל עופא דשמי עליינו, וכל חינות בראשיתו מגיהו תריסר ירח, ועופא דשמי שבע שנים, עד שלא תסבל ארעה ניולא דידהו. הדא הוא דכתיב, (ישעה לד) כי זבח לוי בבצראתו וטבח גדול בארץ אדום, עד לאינון לבושים יסתאボן, הדא הוא דכתיב, (ישעה סג) וכל מלבושים אגאלתי.

חומיץ בגדים מבצראה, בגין דמינה נפקו אוכלאסין דעתמא, לחילא על ירושלים, ואינון שרדו לאוקדא היכלה, ובני אדום מפגרין שורין, ורמו אבני יסודא, הדא הוא דכתיב (תהלים קל) זכור יי' לבני אדום וגוי, האומרים ערו ערו עד הייסוד בה.

זה הדור בלבושו, באינון לבושי נוקם דזמין

לאלבשא. צועה ברוב כהו, מהו צועה. מתרבר. כמה דכתיב, (תהלים מה) עמים תחתיך יפלגו וגוו'. אמרו ישראל לישעה, מאן הוא דין דיעביד כל כה. פתח ואמר, (ישעה סג) אני מדבר בצדקה, ההוא לא יהו רב להושיע, ההוא דכתיב בית, (תהלים לג) אוהב צדקה ומשפט. ואיהו צדקה ממש, ואיהו רב להושיע.

וכל כה למה. בגין דגרמו לכגשות ישראל למחיי שכיבת לעפרא בגלותא, ולמנפל לארעא, כמה דכתיב, (עמוס ח) נפלה לא תוסיפ קום בתולת ישראל. ובגין כה, קודשא בריך הוא ילבש לבושי נוקמא עלייהו, לסבא לוז בסגיאו דקטולייא, דכתיב וכל מלבישי אגאלתי. וכל כה למה, דכתיב ולאחותו הבתולה הקרובה אליו אשר לא הייתה לאיש. דלאו חילקיה דעשו, ולא הוות בעדרבה דההוא דכתיב בית (בראשית כה) איש יודע ציד איש שדה, לה יטמא, באיפון לבושין נוקמא, דזמין לאסתאבא בין איפון אוכלוסין, דכתיב בית לה יטמא, בגין דאייה שכיבת לעפרא, והוא בעי לאקמא לה, הדא הוא דכתיב, (ישעה ס) קומי אורי כי בא אורך. (ס"א עמוס ט) ביום זה הוא אקיםอาทיספת דודן הנפלת).

(ויקרא כ"א) לא יקרחה קרחה בראשם. רבוי יוסי אמר, לא יקרחה בה"א Mai טעם. אלא, ההוא שמן עלאה,

דאיהו משח רבות קודשא, דאשלים לכל שבעה יומין כמה דאתמר, דכתיב, (ויקרא ח) כי שבעת ימים י מלא את ימים, ההוא שמון עלאה אתעדי מגיה ואתקרת, אי איה אפגים רישיה. בגין הרישא דכהנא עלאה, ההוא שמון עלאה הו, ועל דא לא ליבעי ליה לכהנא דלחתטא, לאחזהה ביה בגרמיה פגימיו כלל, זה אתמר. ובגין לכך כתיב בה"א.

פתח ואמר, (חלים קבו) בשוב יי' את שיבת ציון היינו בחולמים. בשוב יי' את שיבת, דא בגלות בבל אתמר. דלא אשתחוו יתר בגלותא אלא שבעין שניין. דכתיב, (ירמיה בט) כי לפִי מלאת לבל שבעים שנה אפקוד אתם. וכתיב הינו בחולמים, מאי בחולמים. אלא הא אתערו חבריא, דאיפא שבעין (דף פ"ט ע"ב) שבין בחלמא. ותא חזוי, כתיב כי שבעת ימים י מלא את ימים. מאן שבעת ימים. הא אתמר, ההוא אתר עלאה, ההוא כללא דכל שיתה אחרבין, אקרי שבעת ימים, ואקרי תשובה. תנינן, מאן היהיב בתענייתא בשbeta, קורעין לו גוזר דיננו של שבעים שנה, ושבעין שנה אייון שבע אנפי מלכא, דאפיקו אסתכמו עליה (פלא) לביש, ההוא גוזר דינא אתקרע. מאי טעם. בגין דאחד ביה בההוא יומא, בכלה דכלחו, דאקרי שבעה, ואקרי תשובה,

בגין כה בכלתו אחיד, ואהדר בתשובה, ואתקרע גור
динא בכלתו. ועל דא ודאי שבעין שנין אייבא בחלמא.
כגונא דא, מהנא אתעטר בשבע, דאקרי שבעת
ימים, אי פגיים רישיה, ההוא שבעה דאייה
כללא דכלתו, אקרח מפיה כל ההוא קדושא דכלתו,
דשריא עליה. ועל דא אוזהרו שלא יקרחה קרחה
בראשם, ווישתבחו פגימין מכלא. ובгин כה מהנא בעי
לאשתפה באשלימו יתר מכלא, כל שכן ההוא דאייה
עלאה מכלחו.

אמר רבי אבא, כאן בה"א כתאה, כאן בה"א עלאה.
מהן גדול דאייה עלאה מכלתו, בה"א עלאה.
דכתיב אשר יצחק על ראשו שמון המשחה ומילא את ידו
וגו. ומילא ידו דכתיב שבעת ימים ימלא את ידכם.
מהנא אחרא בה' כתאה, דכתיב, לא יקרחה קרחה
בראשם, וכתיב בתיריה, ולא יהללו שם אליהיהם. והאי
שם הוא ידיעא אייה. ובгин כה כתיב, והפהן הגדול
מאחוי אשר יצחק על ראשו שמון המשחה ללבוש את
הבדים, כמה דאמrn. ובгин דאייה קדישא כגונא
دلעילא, כתיב ומון המקדש לא יצא.

רבי אבא פתח ואמר, (donegal ט) לך יי' הצדקה ולנו בושת
הפנים מהיום הזה לאיש יהודה ולירושבי ירושלים.

וכאין איבון ישראל, דקונדשא בריך הוּא אתרעַי בהוּ, מכל עמין עובדי עבודה זרה, ומגו רחימותא דלהון, יהב להו אוריתא דקשוט, למנדע ארחה דמלפָא קדיישא. וכל מאן דאשׁתדל באורייתא, כאלו אשׁתדל ביה בקדשא בריך הוּא, דאוריתא כלא שמיה דקונדשא בריך הוּא הוּו. ובגין כה מאן דאתעסֵק באורייתא, אתעסֵק ביה בשמייה, ומaan דarterak מאורייתא, רחיקא הוּא מקונדשא בריך הוּא.

תא חוו, לך יי' הצדקה, כמה דעת אמר, (דברי הימים א בט) לך יי' הגדולה והגבורה. מאן צדקה. אחר הכל אנפין בהירין אחידן ביה, והוא אחיד בכלתו, וביה אשׁתכלחו. ולנו בושת הפנים אחר הכל אנפין בהירין אתרחקן מבייה. צדקה, אמת קשות, ונהורא הכלא, ונהורא דאנפין חידו הכלא. בושת, כסופה רחיקו דקשוט מאן דאכסייף, בגין דאמת דאייהו צדקה,arterak מביה. רחיקו דאנפין בהירין.

תא חוו, מהנא עלאה בעי לאתחזאה בשפיירו דאנפין, בנהיירו דאנפין, בחידו יתר מכלא. ולא בעי לאתחזאה ביה עציבו ורוגזא, אלא כלא בגונא דלעילא. זכה חולקיה, דעליה כתיב, (במדבר יח) אני חלך ונחלתך. וכ כתיב (דברים יח) יי' הוּא נחלתו. ועל דא

בָּעֵי לְאֲתַחַזָּה שָׁלִים בְּכָלָא, בְּגַרְמִיה, בְּלִבּוֹשִׁיה, דְּלָא יִפְגִּים גַּרְמִיה כָּלֶל, (האי איהו בתהר נישואין וכו') עד לא רעה דישראל דף רע"ו ע"א שיטה ד'. וזה קצת מאמר מורייא מהימנה מצאתי בהעתק ונדפס באורך בפרשטי כי תצא כי שם ביתו מאמר מתחילה וענשו אותו)

רְעוּיָה מְהִימָּנוֹ
 בַּי אָם בְּתֻולָּה מַעֲמִיו יַקְחַ
 אָשָׁה, פְּתַח רְעִיאָ
 מְהִימָּנוֹ וְאָמֵר, פְּקוֹדָא דָא,
 לְמַיְסֵב כְּהֵנָּא רְבָא
 בְּתֻולָּתָא, הַדָּא הוּא דְבַתִּיב
 אַלְמָנָה וְגַרְוָשָׁה וְחַלְלָה וּנְהָ
 אָתָה אַלְהָ לֹא יַקְחַ בַּי אָם
 בְּתֻולָּה מַעֲמִיו יַקְחַ אָשָׁה.
 וְאַמְּאֵי בְּעֵינֵן הַלָּא יַסֵּב אַלָּא
 בְּתֻולָּתָא בְּלָא פְּגִימָו. אַלָּא,
 אַתְּתָא אַיִּהְיָ פּוֹסֵד בְּרַכְתָּה,
 טַעַמוֹ פְּגִימָו. וּכְהֵנָּא דְקָרִיב
 קְרַבָּנָא קָדָם יִי', בָּעֵי דְלָהָוִי
 אַיִּהְוָ שְׁלִים, בְּלָא פְּגִימָו,
 שְׁלִים בְּאָבְרוֹי בְּלָא פְּגִימָו,
 דְמוּמִין פְּסָלִין בְּכְהַנִּיאָ.
 שְׁלִים בְּגַוְפִּיה, שְׁלִים
 בְּנִיקְבִּיה, לְקִיְמָא בֵּיה, (שיר
 השירים ד') בְּלָקְדָךְ יִפְהָ רְעִיטִי
 וּמָוֵם אִין בָּה.

(וַיָּקֹרֶא ב"א) **וְהַוָּא אָשָׁה בְּבַתְוִלִּיה**
יָקָת. **רְבִי שְׁמַעַן פָּתָח,**
 (דברים כב) **וְהַגָּה הַוָּא שֵׁם**
עַלְילָות דְבָרִים וְגַוּ. **וּכְתִיב**
וְעַבְשֵׂשׁ אָתוֹ מֵאָה כְּסָף וְגַוּ,
כִּי הַזִּצְיָא שֵׁם רַע עַל בַּתְוִלָּת
יִשְׂרָאֵל, **וּכִי בַּתְוִלָּת יִשְׂרָאֵל**
הִיא, **בַּתְוִלָּת אָבִיה,** או
בַּתְוִלָּת בָּעֵלה הִיא, מהו (דף צ'
 ע"א) **בַּתְוִלָּת יִשְׂרָאֵל הַכָּא.**
הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (דברים לב)
שָׁאֵל אָבִיךְ וַיִּגְדֵּךְ זְקִנִּיךְ
וַיֹּאמְרוּ לְךָ. אָוֹפֵה הַכָּא כְּהֵנָּא
דְקָאִים כְּגַוְונָא דְלַעַילָּא,
כְּתִיב וְהַוָּא אָשָׁה בְּבַתְוִלִּיה
יָקָת, **הַכִּי גַּמִּי בְּבַתְוִלִּיה,**
דְּלָא תְּפֻוק מְבָא דְחַצְרָה
מְזֻמָּנָא לְבָר, **וְהָא אַתָּמָר.**

דְּקָרְבָּנָא מִנְחָה אֵיתָו,
וְצִרְבֵּין יִשְׂרָאֵל
לְמַשְׁלֵחַ מִנְחָתָא דֶּלְהֹן
לְמַלְכָּא, בְּגָבר (בְּגָנוֹ) שְׁלִים.
דָּאִינּוּ בְּהַפּוּכָּא דְּסִטְרָא
אַחֲרָא, דָּהָא בַּיַּד אִישׁ עַתִּי
פָּנִים, הוּוּ שְׁלַחֵין לֵיהּ
הַוּרְגָּא, דְּבָתִיב (וַיְקָרָא ט') גַּרְלָל
אַחֲרָד לִיְיָ וְגַרְלָל אַחֲרָד
לְעַזְוָל. דָּאַלְהִים אַחֲרִים
בְּלַהּוּ פָּגִימִין מִסְטָרָא דְּצָפוֹן
וְהַכִּי רַוְּבָּא דְּבָתִיב עֲבוֹדָה
זָרָה הַם פָּגִימִין, בְּנוֹקָבָא
דֶּלְהֹן, חַוְּרָבָא, לִילִית,
פָּגִימָותָא וּכְו'.

(ס"א וּרְעֵיאָה מִהִימְנָא) אֵיתָו ו'
מַלְאָא וְאֵיתָו בְּסִדּוֹרָא דָא
יְהֹוָה הָיָה בְּתִרְאָה, כּוֹם מַלְאָא
בְּרִבְתָּה ה', מִסְטָרָא דִימְנָא
וּמִסְטָרָא דְגֻבָּרָה דְאִידָּה
דִינָא, שְׁכִינָתָא אַתְקָרִיאָת
הַוַּיָּה, הַדָּא הַוָּא דְבָתִיב,
(שמות ט) הַגָּה יַד יְדוֹרָה הַוִּיה
בְּמַקְנֵךְ אֲשֶׁר בְּשִׁדָּה. קַם
רָעֵיא מִהִימְנָא, וְאַשְׁתַּטְתָּה

רַבִּי שְׁמַעוֹן הַוָּה אֲזִיל
בְּאַרְחָא, וְהָוּ עַמִּיה
רַבִּי יְהוֹדָה וּרַבִּי יוֹסֵי וּרַבִּי
חוֹקִיה. פָּתָח רַבִּי שְׁמַעוֹן
וְאָמָר, (תְּהִלִּים קִיא) טַרַּף נָתָן
לִירָאִיו יִזְפּוֹר לְעוֹלָם בְּרִיתָו.
טַרַּף נָתָן לִירָאִיו, אַלְיאַן
אַיְבָּונָן זְכָאיָן, אַיְבָּונָן דְּחַלְיָי
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, דְּכָל
מָאַנְגָּשִׁי דְּבִיתָא דְמַלְכָא,
וּעֲלִיהָ כְּתִיב, (תְּהִלִּים קִיב) אַשְׁרִי

אִישׁ יַרְאָא אֶת יְיָ.

מָהוּ טַרַּף נָתָן לִירָאִיו. אֶלְאָ
כִּמָּה דְכָתִיב, (משלי לא)
וְתַקְמֵם בְּעָוֹד לִילָה וְתַתְנֵן טַרַּף
לְבִתְהָה. מַהְכָא אַוְלִיפְנָא,
דְּכָל בְּרָנָשׁ דְּלָעִי בְּאוֹרִיָּתָא
בְּלִילִיאָ, וְקָמָ בְּפְלָגּוֹת
לִילִיאָ, בְּשַׁעַתָּא דְכִנּוֹת
יִשְׂרָאֵל אַתְעָרָת לְאַתְקָנָא

בֵּיתָא לְמַלְכָּא, הֲאֵי אֲשֶׁתְּתֵפָה
בְּהַדָּה, וְהֲאֵי אַקְרֵי מַבֵּי
מַלְכָּא, וַיַּהֲבִין לֵיהּ כֹּל יוֹמָא
מַאֲינָנוּ תִּקְוִנִּי בֵּיתָא, הַדָּא
(ומטרוניתא) **אַינָּהוּ בְּעֹזֶרֶי.** (ע"ב
רעה מהימנה)

היא דכתיב ותתן טרף לביתך וחק לבערותיך. מאן ביתך.
כָּל אַינָּנוּ דְמִשְׁתְּתֵפָה בְּהַדָּה בְּלִילִיא, אַקְרֵון בֵּיתָה, בְּנֵי
ביתך. ובגין פך טרף בנתן ליראיו.

מהו טרף. טרף ממש, דאייה נטלא מאתר רחיקא
עלאה, דכתיב (משלו לא) מפרק תביא לחמה. ומאן
זכי לhai טרף, סופיה דקרו אוכח, דכתיב, (תהלים קיא)
יזכור לעולם בריתו. מאן דאסתכל (ס"א דאש תל) באורייתא,
לאשתפה בהדחה בליליא. ולא עוד, אלא דצדיק חד
עלאה אית ליה לקודשא בריך הוא, והוא אשטה
בהדיח, וירתין תרוויהו לבנישתא דישראל, דכתיב,
(ישעה ס) **צדיקים לעולם יירשו ארץ.**

תו פתח ואמר, (ויקרא כא) ולא יחלל זרעך בעמיו כי אני יי'
מקדשו. תא חזי, כל מאן דאפיק זרע לבטלה, לא
זכי למחמי אפי שכינתא, ואكري רע, דכתיב (תהלים ח) כי
לא אל חפץ רשות אתה לא יגורך רע. האי מאן דאפיק
לייה בידיה, או באגתו אחרא דלאبشرא. ואי תימא
דאפיק לייה באגתו דלא מתעברא, הכי נמי. לא. אלא
כמה דאמון.

ועל דא יבעי בר נש מקודשא ברייך הוא, דיזמין ליה
מאנא דכשרא, דלא יפוגים זרעיה, מאן דאפיק
זרעא במאנא דלא כשרה, פוגים ליה לזרעיה, ווי למאן
דפוגים זרעיה. ומה בשאר בני נשא פה, בכחנא דקאים
لتתא פגונא דליעילא בקדושה עלאה, על אחת כמה
וכמה.

בעמיו, מהו בעמיו. דהא כתיב לעילא, אלמנה וגרושה
וחיללה זונה את אלה לא יקח, וכתיב ולא יחלל
זרעו בעמיו. בהם מבעי ליה, מהו בעמיו. אלא מלה דא
קלנא בעמיו, פוגימו בעמיו, ועל דא כתיב, כי אם
בתולה מעמיו יקח אשה, מעמיו ודי, כלל פגונא
دلיעילא, כי אני ה' מקדשו, מהו מקדשו. אלא אנא
הוא ההוא, דאיهو מקדש ליה בכל יומא, ובגין כד לא
יפוגים זרעיה, ולא ישתחח ביה פוגימoff. (ס"א ובגין דא) דהא
אני יי' מקדשו דאנא בעינא לקדsha ליה וישתחח
קדישא בכלא, דקדישא ישתמש על ידא דקדישא.

תא חוו, קודשא ברייך הוא (דף צ' ע"ב) ישתמש על ידי
כהנא, וישתחח קדישא כד אתי לשמשא, ובגין
קדישא ברייך הויא ישתמש על ידא דכהנא דאיهو
קדישא, כהנא ישתמש על ידי דרכיא, דאתקדש
בדרכייתה, ומאי אייה. בר נש (כהנא) אחרא,

ישתמש על ידי קדישא אחרא, בגין דישתבחון כלל בקדושא, לשמשא לקודשא בריך הויא. ובאיין אינון ישראלי בעלמא דין יבעלמא דאתה, דעליהו כתיב, (ויקרא כ) ואבדיל אתכם מן העמים להיות לוי. ומה פרישן ישראלי מפלה, בקדושה, לשמשא לקודשא בריך הויא, הִנֵּה הוא דכתיב, (ויקרא כ) והתקדשתם והייתם קדושים כי אני יי' אלהיכם.

טו פתח ואמר, (להלן ג) ל' היישועה על עמק ברכתך סלה. ל' היישועה. ה' כי תנין, ז' איין אינון ישראלי, דבכל אתר דאתגלו, שכינתא אתגלייה בהדייה. כד יפקון ישראל מגלוותא, פורקנא למן, לישראל או לקדשא בריך הויא. אלא היא אויקמה בכמה קראי, והכא, ל' היישועה ודאי, אימתי. על עמק ברכתך סלה. בשעתאDKודשא בריך הוא ישגה בברכאנן עליהו דישראל, לאפקא לוון מן גלוותא, ולאוטבא להו, כדיין ל' היישועה ודאי. ועל דא תנין,DKודשא בריך הויא יתוב עמהון דישראל מן גלוותא, הִנֵּה הוא דכתיב, (דברים ו) ושב יי' אלהיך את שבותך ורחמה.

(ויקרא כא) איש מזרעך לדורותם אשר יהיה בו מום. רבי יצחק אמר, בגין דאייה פגיים, ומאן דאייה פגיים, לא אתה למשא בקדשא. והוא אויקמה, דבר נש

דָא שְׂתַכָּה פְגִים, לִית בֵּיה מְהִימְנוֹתָא, וְהַוָּא פְגִימָוּ אַסְהִיד עַלְיהָ, כֹּל שְׁבֵן פְּהַנָּא, דְבֻעִיא לְאַשְׁתְּכָחָא שְׁלִים, מְאַרְיָה דְמְהִימְנוֹתָא, יִתְיר מְכֻלָּא, וְהָא אוּקְמוֹתָה.

רַבִּי אַלְעֹזֶר הוּא יִתְיב בְּקָסְטָרָא דְבִי חֲמוֹי, וְהַוָּא הוּא אָמֵר, זִילְגָא דְבָקָסְטִירָא בְּעִיטָא שְׁכִיחָה. אַדְהָכִי, אַעֲבָר חד בר נְשָׁ, פְגִים מְעִינִיה חד. אָמֵר חֲמוֹי, נְשָׁאָל לְהָאִי. אָמֵר, פְגִים הוָא, וְלֹאוּ מְהִימְנָא. אָמֵר, נְשָׁאָל בְּהַדִּיה. אָתוֹ שְׁאַיְלוּ לֵיה. אָמֵר לֵיה, טוֹפְקָא מְאָן הוָא בְּעַלְמָא. אָמֵר עַתִּירָא, אַבְלָל דִּישְׁלִיף, בְּהַדִּיה אָנָא מְכֻלָּהוּ. (ס"א עַתִּירָא, אַבְלָל דִּישְׁלִיף, וּוּעַל דָא, בְּהַדִּיה אָנָא מְכֻלָּהוּ) אָמֵר רַבִּי אַלְעֹזֶר, בְּמַלְוִי אַשְׁתְּמָעָ, דְלֹאוּ מְהִימְנוֹתָא גְּבִיהָ, וְלֹאוּ בְּרָ מְהִימְנָא הוָא. תָא חִיִּי, קְוִידָשָא בְּרִיךְ הוָא אָמֵר כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוּ מָום לֹא יִקְרַב, דְהָא קְדוֹשָא דְלַעַילָא, לֹא שְׁרִיאָא בְּאַתְרָ פְגִים.

פָתָח וְאָמֵר, (ישעיה ח) לְתֹרַה וְלַתְעוֹדָה אֵם לֹא יִאָמְרוּ כְּדָבָר הַזֶּה. לְתֹרַה וְלַתְעוֹדָה. מְאָן הוָא תֹרַה, וּמְאָן הוָא תְעוֹדָה. אַלְאָ תֹרַה, דְאָ תֹרַה שְׁבַכְתָּב. תְעוֹדָה, דְאָ תֹרַה שְׁבַעַל פֶה. תֹרַה שְׁבַעַל פֶה לֹא שְׁרִיאָא בְּאַתְרָ פְגִים, דְהָא מַתֹּרַה שְׁבַכְתָּב אַתְבָּנִי. בְּתִיב צָור תְעוֹדָה חֲתוּם תֹרַה בְּלִמְוֹדִי, צָור תְעוֹדָה, דְאָ תֹרַה שְׁבַעַל פֶה, בְּגִין דְתִמְןָ אַתְצָר צְרוֹרָא דְחִיִּי, וּבְתְעוֹדָה

את קשור קשרא דתהי (נ"א קשרא דמהימנוותא) **دلעילא, למחוי**
כלא חד.

ומתמן לחתא אתפרשן אורחין ושבילין, ומתמן מתפרשן אורחין בעלמין בלהו הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) ומשם יفرد והיה לאربעה ראשיים.

חתום תורה, חתימה דאוריתא, דאייה תורה שבכתב באן אחר. בלמודי, אלין נבייאי, כמה דעת אמר (מלכים א ז) ויקם את העמוד הימני ויקרא שמו יכין ויקם את העמוד השמאלי ויקרא שמו בוז. ומתמן אתפרשן אורחין לנבייאי מהימני, וקימי אלין בקיומה לגופא, לשית טהירין, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) שוקיו עמודי שש. וכלא לא קיימת אלא בשלימוג, ולא שריא קדושה דכלא, אלא בשלימוג, כド מתחבראן דא בדא, כלא הוא שלים, כלא הוא חד, לא אתפגים אחר. ועל דא אקרי כנסת ישראל שלם, כמה דעת אמר (בראשית יד) ומלאכי צדק מלך שלם (תהלים עו) ויהי בשלם ספו.

ובגין פה לא שריא כלא, אלא באתר שלים. ועל דא כל איש אשר בו מום לא יקרב. בגונא דא קרבנא דביה מומא לא יתקרב. מיי טעמא. דכתיב כי לא לרצון יהיה לכם. ואי תימא הא קודשא בריך הוא לא שاري אלא באתר תבירא, במאנה תבירא, דכתיב,

(ישעה נז) **וְאֶת דָּפָא וְשִׁפֵּלָה רֹוֶת.** האי אֲתָר שְׁלִים יִתְּיר הוּא מְכֻלָּא, (דְּבָתִיב, (ישעה נז) וְאֶת דָּפָא וְשִׁפֵּלָה רֹוֶת) בְּגַין דְּמַאיֵּךְ גְּרָמִיה לְמַשְׁרֵי עַלְיהָ גָּאוֹתָא דְּכָלָא, גָּאוֹתָא עַלְלה, וְדָא הוּא שְׁלִים. אֲבָל לֹא בְּתִיב, וְאֶת (ד"ב צ"א נ"א) עֹור וְשִׁבּוֹר וְחָרוּם וְשְׂרוּעָ. אַלְא וְאֶת דָּפָא וְשִׁפֵּלָה רֹוֶת, מֵאַן דְּמַאיֵּךְ גְּרָמִיה, קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא זָקִיף לִיהְ.

וּבְגִינִי כֵּה, כְּהַנָּא דְּקָאִים לְתַתָּא בְּגֻוָּגָּא דְּלַעַילָּא, בְּעֵי לְמַהְיוֹ שְׁלִים יִתְּיר מְכֻלָּא, וְלֹא יִתְּחַזֵּי פְּגִים, וְעַל דָּא אַזְהָר לְהֹו לְכָהַנִּי, דְּבָתִיב אִישׁ מְזֻרָּעָק לְדוֹרוֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מָוָם.

תו פָּתָח וְאָמַר, (מלאכי א) וּכְיִתְגִּישׁוּ עֹור לְזֹבּוֹחַ אֵין רַע, וּכְיִתְגִּישׁוּ פֵּסֶחֶת וְחוֹלֶה אֵין רַע, וּכְיִתְקַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר אֵין רַע, אֵי חַכְמִי טוֹב הוּא. אַלְא סְוִיפִיה דְּקָרָא אָוכָח, דִּישָׂרָאֵל בְּאַיִנּוֹן יוֹמִין הַוּ מִמְּבָנָן כְּהַנִּי מִאֲרִי דְּמוּמִין, עַל גַּבְיוֹן מְדֻבָּחָא, וְלַשְּׁמֵשָׁא עַל מְקַדְּשָׁא, וְאָמְרִי מַאי אֲכַפֵּת לִיהְ לְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דָא, אוֹ אַחֲרָא. וְאַיִנּוֹן הַוּ דְּאָמְרִי אֵין רַע. וּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִיב לְהֹוּן הַהִיא מֶלֶה דַּהֲוּ אָמְרִי. אָמַר: יִשְׂרָאֵל אַתָּוּן אָמְרִי פְּדָמְקָרְבִּי מִאֲרִי דְּמוּמִין עַל פּוֹלְחָנִי אֵין רַע, מַאי אֲכַפֵּת לִיהְ לְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

סְוִיפִיה דְּקָרָא מַה בְּתִיב, הַקְּרִיבָהוּ נָא לְפַחְתָּר הַיְּרָצָח אָוּ

הישא פניך. בר נש מנייכו, اي בעיתו לשלומי למלכა, ולקראת קמיה דורונא, אתון מshedrin ליה בפגימה, או לא. הירץ או הישא פניך בההוא דורונא, כל שפנ וככל שפנ דאתון מקרבין קמא בר נש פגים לקרבתה דורונא, הא דורונא דלכון לבבא אטמסר, דודאי בר נש דאייה פגים, פגים הוא מפלא, פגים הוא מהימנותא. ועל דא כל איש אשר בו מום לא יקרב.

אמר רבי יוסי, זמין קודשא בריך הוא לאשלמא להו לישראל, ולאשתכחא שלימין בכלל, שלא יהא בהון מארי דמוני כלל, בגין דיהון תקונא דעתמא, כאליין מאני ולבושא דבר נש דאיון תקונא בגופא, הדא הוא דכתיב (איוב לח) ויתיצבו כמו לבוש.

(ס"א ד"א) תא חזי, כד יתעrown מעפרא, כמה דעתלו, וכי יקומון, חגרין או סומין. עallow חגרין וסומין, יקומון בההוא לבושא, שלא יימרין דאחרא הוא דאטער. ובתור, קודשא בריך הוא ייסי לוז, וישתחוון שלימין קמיה, וכדין יהא עלמא שלים בכלל, פרין (וכירה יד) ביום ההוא יהיה יי' אחד ושמו אחד.

(ויקרא כ"ב) שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו וגוו. רבי יוסי פתח, (תהלים לו) צדקתה בהררי אל משפטיך תהום רבבה אדם ובהמה תושיע יי'.

הָאֵי קָרָא אֶת לְאִסְתְּפָלָא בֵּיהֶ, אֲבָל תֵּא חֹזֵי, צְדָקָה: כַּתְרָא קְדִישָׁא עַלְּאָה. כְּהֶרְרִי אֶל: כְּאַיְנוּ טוֹרֵין עַלְּאַיְנוּ קְדִישֵׁין, דְּאַקְרָוּן טוֹרֵי דְּאַפְרָסְמוֹגָא דְּכִיכָּא. וּבְגִין דְּאַיְהִי סְלִקָּא לְאַתְקְשָׁרָא בְּהוּ לְעַיְלָא, כֹּל דִּינְהָא בְּשָׁקוֹלָא חַדָּא לְכָלָא, דְּלִילָת בְּהַהְוָא דִּינָא רְחִמָּי. מְשֻׁפְטִיךְ תְּהֻום רַבָּה. מְשֻׁפְטִיךְ דְּאַיְהוּ רְחִמָּי, נְחִית לְתַתָּא לְהַהְוָא דָרְגָא לְתַקְנָא עַלְמָיוֹן, וְחַיִים עַל פָּלָא, וּעֲבִידָה דִּינָא בְּרְחִמָּי לְבַפְמָא עַלְמָא.

וּבְגִין דְּאַיְהוּ רְחִמָּי, אָדָם וּבְהָמָה תּוֹשִׁיעַ יְיָ. לְכָלָא בְּשָׁקוֹלָא חַדָּא. אָדָם וּבְהָמָה, הָא אוֹקְמוֹתָה, מַאן דְּהַוָּא אָדָם, וּשְׂוֵוי לְגַרְמִיהָ כְּבָהָמָה. אָדָם וּבְהָמָה: דִּין אָדָם, וְדִין בְּהָמָה, חַד הֵיא. אָדָם: (בראשית י) וּבָנָ שְׁמַנְתָּא יָמִים יִמּוֹל לְכָם כֹּל זָכָר. בְּהָמָה: וְהִיא שְׁבָעַת יָמִים תְּחַת אַמּוֹ וּמִום הַשְּׁמִינִי וְהַלְאָה יַרְצָה לְקַרְבָּן אֲשָׁה לִיְיָ, בְּגִין דַּיְעַבְרָ עַלְיָהוּ שְׁבָת חַד, וְהָא (הקדמה י"ג) אוֹקְמוֹתָה.

רַבִּי חִיא פָּתָח (שופטים ח) יְיָ בְּצָאתְךָ מִשְׁעִיר בְּצָעֵדָךָ מִשְׁדָּה אֲדָום אָרֶץ רְעֵשָׁה גַּם שְׁמִים נִטְפָּוּ. תֵּא חֹזֵי, וּבְאַיְנוּ אַיְנוּ יִשְׂרָאֵל בְּעַלְמָא דִּין, וּבְעַלְמָא דְּאַתִּי, דְּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא אַתְּרָעֵי בְּהָוּ, וְאַיְנוּ מַתְּדַבְּקִין בֵּיהֶ, וְאַקְרָוּן קְדִישֵׁין, עַם קְדוֹשָׁה. וּבָנָ עד דְּסַלִּיק לוֹן לְדָרְגָא עַלְלָה דְּאַקְרִי קְדָשָׁ, דְּכַתִּיב, (ירמיה ב) קְדָשָׁ יִשְׂרָאֵל לִיְיָ.

ראשית תבונאתה. כמה דאoki מגן, דהא ישראל ממתנייא יומין מתדקין ביה בשמייה, ורישמיין בשמייה, ואינון דיליה. כמה דעת אמר, (שמואל ב ז) וכי בעמך כיישראל גוי אחד בארץ. ועוממין לא מתדקין ביה, ולא אולין בני מוסיה, ורישימה קדישא אעדיאו מפיה, עד (ד"ב צ"א נ"ב) דאינון מתדקין בסטרא אחרא דלאו קדישא.

ותא חזי, בשעתא דבעא קודשא בריך הוא למייבב אוריותא ליישראל, זמין בה לבני עשו, אמר לון, בעאן אתון לקבל לא אוריותא. בהיא שעתא אתרגיות ארעה קדישא, ובעתא לאעלא לנוקבא דתהומה רבבה. אמרה קמיה, מארי דעלמא, פסטירא דחדוה (ס"א דעלמא) תרי אלפי שניין עד לא אתברי עלמא, קלטינה קמיה (נ"א קליטנא גו) (נ"א איזמן קמי) ערליין דלא רשיין בקיום.

אמר לה קודשא בריך הוא, כורסייא כורסייא, ייבدون אלף אומין כוותיה, וקימא דאוריותא לא יזדמן קמיהו, הדא הוא דכתיב יי' בצתך משער בצדך משדה אדום ארץ רעשה. והאי בגין דאוריותא לא ATI'ΗΙΒΤ (בגין דאייהו קיימת קדישא) אלא למאן דאית ביה קיימת קדישא. ומאן דיליף אוריותא למאן דלא אתגוז, משקר בתרי קיימי, משקר בקיימת דאוריותא, ומشكך בקיימת מצדיק וכגש תשראל. דאוריותא להאי ATI'ΗΙΒΤ, ולא לאחרא.

רבי אבא אמר, משקר בתלת דוכתי עלאי, משקר בתורה, משקר בנביאים, משקר בפתובים. משקר בתורה, בכתב, (דברים ז) זוatz התורה וגוז. משקר בנביאים בכתב, (ישעה נ) וכל בנויך למודי יי'. אינון למודי יי', ולא אחרא, בכתב (ישעה ח) חתום תורה בלמודי יי', אינון, ולא אחרא. משקר בפתובים, בכתב, (הלים עח) ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל, בכתב (הלים קמ) אף צדיקים יודו לשמה. מאן צדיקים. דא צדיק וכנסת ישראל. דמאן דלא אתגוז, ולא עאל בקיומה דלהו, לא יודין לשם קדישא, דהיא אורניתא. אמר רבי חייא כיון דאתגוז קידשא בריך הוא על טירא דסיני, למייב אוּרִיתָא לישראל, שכיבת ארעה, ותבת בניה, חדא הוא בכתב, (שם עז) ארץ יראה ושקטה. תא חזוי, בר נש דאתיליד לא אתמנא עליה חילא דלעילא, עד דאתגוז. כיון דאתגוז, אתעד עליה אתערותא דרווחא דלעילא. זכי לאתעסקא באורניתא, אתעד עליה אתערותא יתר. זכי ועבד פקודיו אוּרִיתָא, אתעד עליה אתערותא יתר. זכי ואתגסיב, זכי ואolid בנין, ואוליף לון אורחות דמלכא קדישא, הא בדין הוא אדם שלים. שלים בכלל. אבל בהמה דאתילידת, בה היא שעתה דאתילידת,

ההוא חילא דאית לה בסופה, אית לה בה היא שעתא דאתילידת, ואתמנא עליה. ובגין פך כתיב, שור או כשב או עוז כי יולד. עגל או טלה, או שעיר או גדי לא אתמר, אלא שור או כשב או עז, ההוא דאית ליה לסתופא, אית ליה בשעתא דאתיליד.

והיה שבעת ימים תחת אמו, בגין לאתישבא ביה ההוא חילא ואתקיים ביה. ובמה יתקיים ביה. פך ישרי עליה שבת חד, ואי לא, לא יתקיים. (ועוד דאתיבש מזוהמא דאמיה) ولבדר דיתקאים ביה ההוא חילא, כתיב ירצה לקרבן אשא לויי, בקיומה בשבת חד, ד在过渡 עליה. ובר נש, בקיומה בשבת חד, אתקיים ביה אתערותא דהאי עלמא, וחילא דיליה. בתר דאתגוז, אתער עליה אתערותא דרוחא עלאה, ובגנסת ישראל עבר עליה, וחמת ליה, בראשמא קדישא, ואתערת עליה, ושרא עליה רוחא דההוא עלמא קדישא, כמה דאת אמר, (יהזקאל טז) ואüber עלייך ואראך מתבוססת בדמיך. וגו'. בדמיך: בתרי.

ואי תימא, התם פך נפקו ישראל ממזרים, דשביח בינייהו דם פסח ודם מילה, פדין כתיב בדמיך חי, הכא מא' בדמיך. אלא תרין, חד דמילה, וחד דפריעת. חד דגזרו, דכגנסת ישראל. וחד דפריעת, בצדיק יסוד

עולם. ואילו תרין דמיין דבר בש קאים בגינויו בקיומה
דעלמא דאתה, הדא הוא דכתיב בדמייך חי.
רבי שמעון אמר, (תהלים כה) סוד יי' ליראיו ובריתו
להודיעם. סוד יי' ליראיו, הדא בנסת ישראל.
ובריתו להודיעם, הדא צדיק יסוד עולם, (דף צ"ב ע"א)
בקשורה לכך.

יו"ד, תלת אthon, שלימوتא הכלא. י' ראשיתה הכלא.
י' עלאה הכלא. ואיז אמצעתה, שלימotta הכלל
סטריין. מעבר לכל רוחין, ביה תליא מהימנותה. דלו"ת,
גבטה, צורא דחיי. את הדא זעירא, שלימוא הכלא.
את הדא סתימה הכלל סטריין. פד נפיק, נפיק כמלפआ עם
חילוי. תעב (נ"א יתיב) לבער, י' בלחודי, ביה אסתים
מלחה, ביה נפיק, סגיר ופתח. (נ"א נגיד ונפיק ופתח).
ה"א (נ"א הדא) שלימotta הכלא, לעילא ולתתא. זהה
אטמר, ה, הא ידיעא. א' הוא יו"ד, שלימוא
דتلת אthon, דאיפון ברישא, דסתימין (ס"א בי"ד זהה אוקמוּה)
ביהיז על גבי א' (ס"א דאי ה) וזה אוקמוּה (ב' וזה אוקמוּה),
וכלא חד מלחה הוא, שלימו דשמעא קדישא, הוא שלימו
דעילא (ותקאה). בגין זה, לזמנין ה"א גטיל א', בזמנא
דהיא מתעטרה בעטרוי.

תא חזי, כל את ואת דשמעא קדישא, אתה ביה שלימו

דכל שמא. יוזד הָא אַתְמֵר שְׁלִימֹו דְכָלָא. הָא שְׁלִימֹו דְכָלָא וְאָפָע עַל גַּב דְלָאו אִיהו בָּאַלְף, הָא בְּלוֹדוֹי, הָא אַתְמֵר בְּדִיוֹקְנָא (ס"א דא א' הווא וכבו) הַי' (ס"א אִיהו) (דא ה'). הוּא שְׁלִימֹתָא דְכָלָא. (וְאַז ה"א ר' בֵּין בְּסֶטֶרָא דָא, בֵּין בְּסֶטֶרָא אַחֲרָא, שְׁלִימֹו הוּא דְכָלָא. ו"ה) הוּא שְׁלִימֹו יִתְיר, לְאַעֲטָרָא לְכָלָא הָא דְכָלָא חד, וְהָא אַתְעָרוּ בֵּיה חֶבְרִיא.

תָּא חִזֵּי, וְהָיָה שְׁבָעַת יָמִים וְגּוֹ. יוזד הַי' אַו אַז הַי' א (נ"א וְאַז הַי' אַו יוזד הַי' א) אַתְגָּלִיףּו אַתְזּוֹן (וְהָיָה). ו' ה', הָא שְׁבָעַת יוֹמִין אַתְכְּלִילּו בְּחָד. י' ה', שְׁבָעַת יוֹמִין. י' חָד, בְּלָא דְכָלָא. ה' תַּלְתָּ, הִיא וְתַרְינָן בְּגַנְיוֹן. וּבְרָא חד, תַּרְינָן אַבְהָנוּ בֵּיה כְּלִילָן, הָא שִׁיתָּא (חַמְשָׁא). בְּרָתָא נַוקְבָּא חד, הָא שְׁבָעַת (שִׁיתָּא), אַשְׁתְּמַע דָה עַלְאה בְּלָא דְשִׁיתָּא. י"ה הָא שְׁבָעַת. הִיְנוּ דְכַתִּיב, (מלכ' א ח) שְׁבָעַת יָמִים וְשְׁבָעַת יָמִים ארבעה עשר יומם.

וְהָיָה שְׁבָעַת יָמִים תְּחַת אָמוֹ. תְּחַת אָמוֹ, אַתְעָרוּ שְׁבָעַת יָמִים, דְכַתִּיב, (דְבָרֵי הַיּוֹם א בט) לְך יי' הַגְדוֹלָה וְהַגּוֹרָה וְגּוֹ. וְעַל דָא שְׁבָעַת יָמִים לְתַתָּא, לִיקְרָא דְאִימָא עַלְאה. תְּחַת אָמוֹ לְתַתָּא. דְכַתִּיב, (שְׁמוֹאֵל א ב) עד עַקְרָה יַלְדָה שְׁבָעַה וּרְבָת בְּנִים אַמְלָלָה. עַקְרָא דְכָל בֵּיתָא, יַלְדָה שְׁבָעַה, אַלְיָן שְׁבָעַת יוֹמִין דְחָג הַסּוֹפּוֹת. וּרְבָת בְּנִים אַמְלָלָה, אַלְיָן קְרַבְנִין דְחָג, דְגַחְתִּין בְּכָל יוֹמָא מִן מְבִיאֵנוּ.

וְתֵא חֹזֵי אֲלֵינוּ סַלְקִין לְעַילָּא, וְאֲלֵינוּ נַחֲתִין לְתַתָּא
לְתַתָּא, כַּמָּה דָאָת אָמֵר (עובדיה א) אִם תִּגְבִּיהָ כַּפֵּשֶׁר
וְאִם בֵּין כְּכָבִים שֵׁם קָפֵד מִשֵּׁם אָוֹרִידָךְ נָאֵם יִי. וְיִשְׂרָאֵל
סַלְקִין מִתְתָּא לְעַילָּא, דְּכַתִּיב, (בראשית כח) וְהַיָּה זְרֻעָה
כַּעֲפֵר הָאָרֶץ, וְכַתִּיב (בראשית כו) וְהַרְבִּיתִי אֶת זְרֻעָה כְּכָבִי
הַשְׁמִים, וְלֹבֶתֶר סַלְקִין עַל פָּלָא, וּמִתְדַּבְּקוּן בָּאָתָר עַלְאָה
עַל פָּלָא, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּה,
אֱלֹהֵיכֶם וּגּוֹ.

(ויקרא כב) וְשׂוֹר אָוּשָׁה אָתוֹ וְאָתָה בָנוֹ. אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי,
כַּתְּרַגּוּמוֹ לָהּ וְלָבָרָה. דָעֵקָרָא דָאִימָא לְמַנְדָע בְּרָה,
וְאַזְיָל בְּתָרָה, וְלֹא אַזְיָל בְּתָר אָבוֹהָ, וְאַגְּנָן לֹא יַדְעֵינָן מָאֵן
הָוּא. לֹא תִשְׁחַטו בַּיּוֹם אֶחָד.

אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה, מַאי טַעַמָּא. אֵי תִּימָא מִשּׁוּם עֲגַמָּת
בְּפִשְׁׁ דְּבָעֵירָא, נִיכּוּס לְהָאִי בְּבִיתָא חַד, וְלְהָאִי
בְּבִיתָא אַחֲרָא. אָוּלָהִי הַשְׁתָּא, וְלְהָאִי לְבָתָר. אָמֵר לֵיה,
אַיִת מָאֵן דְּשָׁרֵי, וְלֹאוּ הַכִּי, אַלְאָ בַּיּוֹם אֶחָד מִמֶּשֶׁ.

תֵא חֹזֵי תְּגִינִּין יִפְהָה תְּעִנִּית לְחַלּוּם, פְּאַשׁ לְגַעֲזָתָה. וְעַקְרָא
דְּתְּעִנִּיתָא בְּהָוָא יוֹמָא מִמֶּשׁ, וְלֹא בְּיוֹמָא אַחֲרָא.
מַאי טַעַמָּא. בְּגִין דְּלִית לְךָ יּוֹם לְתַתָּא, דְּלֹא שְׁלָטָא בֵּיהֶ
יּוֹמָא אַחֲרָא עַלְאָה. וּבְכָאֵהוּ שָׁאָרִי בְּתְּעִנִּיתָא דְּחַלְמָא,
אוֹלִיפְנָא דְּהָוָא יוֹמָא לֹא אַתְּעָדִי, עַד דְּאַתְּבַטֵּל הָוָא

גוזה. ואֵי דְחִי לֵיהּ לַיּוֹם אֶחָדָא, הֲאֵ שְׁוֵילְתְּנָא דַיּוֹם אֶחָדָא הוֹא, וְלֹא עַל יוֹם אֶחָדָא דְחָבְרִיהּ. כְּהָא גִוְונָא, לִית לְךָ יוֹם דְלֹא אַתְמַנָּא עַלְיהּ יוֹם אֶעָלָה לְעַילָּא. וּבְעֵי בֵר נְשׁ לְאַסְתְּמָרָא, דְלֹא עַבְדִּיד פְּגִימָו בְּהַהוּא יוֹםָא, וְלֹא יַתְפְּגִים קְמִי שָׁאֵר יוֹמָן אֶחָרְבִּין.

וְתַגְנִין, בְּעַוְדָא דְלַתְתָּא אַתְעָר עַוְדָא דְלַעַילָּא. אֵי בֵר נְשׁ עַבְדִּיד עַוְדָא לְתַתָּא בְּדַקָּא (דף צ"ב ע"ב) יָאֹות, הֲכִי אַתְעָר חִילָא בְּדַקָּא יָאֹות לְעַילָּא, עַבְדִּיד בֵּר נְשׁ חָסֵד בְּעַלְמָא, אַתְעָר חָסֵד לְעַילָּא, וּשְׁאָרִי בְּהַהוּא יוֹםָא, וְאַתְעָטָר בֵּיהּ בְּגִינִּיהּ. וְאֵי אַתְדָּבָר בֵּר נְשׁ לְרַחְמִי לְתַתָּא, אַתְעָר רַחְמִי עַל הַהוּא יוֹםָא, וְאַתְעָטָר בְּרַחְמִי בְּגִינִּיהּ. וּבְדִין הַהוּא יוֹםָא קָאִים עַלְיהּ לְמַהוּי אַפּוֹטְרוֹפָא בְּגִינִּיהּ, בְּשֻׁעַתָּא דְאַצְטָרִיךְ לֵיהּ.

כְּגִוְונָא דָא, בְּהַפְוִיכָא דָא. (יעל בלא) אֵי עַבְדִּיד בֵּר נְשׁ עַוְדָא דְאַכְזָרִי, הֲכִי אַתְעָר בְּהַהוּא יוֹםָא, וְפָגִים לֵיהּ, וְלֹבֶתֶר קָאִים עַלְיהּ לְאַכְזָרִי לְשִׁיצָאָה לֵיהּ מְעַלְמָא. בְּהַהְיָה מְדָה דְבָר נְשׁ מְזִידָה, בְּהָ מְזִידָן לֵיהּ. תָּבִן, דִּישְׂרָאֵל אַכְזָרִיות אַתְמַפָּע מִפְּנֵיהּ, מִפְּלָ שָׁאֵר עַמִּין, וְלֹא יַתְחִזּוּן מִפְּנֵיהּ עַוְדָא בְּעַלְמָא. דְהָא כִּמְהָ מְאֵרִי דְעַיְינִין קִיְימִין עַלְיהּ דְבָר נְשׁ בְּהַהוּא עַוְדָא, זֶכְאָה מְאֵן דְאַחֲזָי עַוְדָא דְכִשְׁרָא לְתַתָּא, דְהָא בְּעַוְדָא תְּלִיָּא מְלַתָּא בְּכָלָא, לְאַתְעָרָא מְלָה אֶחָרָא.

רבי שמעון פתח, (בראשית מב) וירא יעקב כי יש שבר במצרים, האי קרא רוז דחכמתא אית ביה, ואית לנו לאסתכלא ביה, דלאו סיפיה רישיה, ולאו רישיה סיפיה.

אלא תא חזי, בשעתא דקודשא בריך הוא בעי למידן עלמא בכפנא, לא יהיב מלא דא לידא הכרוזא, דהא כל דיגין אחרגין דעלמא, ברוזא קרייז עלהי עד לא ייתון לעלמא, ודינא דא לא אתיהיב הכרוזא, אלא קודשא בריך הוא אكريיז עלייה וקاري. הדא הוא דכתיב, (מלכים ב ח) כי קרא יי' לרעב. מה היא שעתא אתקדן על עלמא ממן אחרגין, בפקידי דרעב. (דתרעין).

ואסיד לייה לבר נש דאית לייה שבעא, לאחזהה בגרמייה שבעא, דהא אחזי פגימו לעילא, ואכחיש מלא דמלפה, ובכיבול באלו עבר ממן דמלפה מארתייהו. ועל דא אמר יעקב לבני, למה תתרא, ומה תעבידו פגימו לעילא ולתתא, ולאחשא מלא דמלפה, וכל אינון ממנן בכריזו דיליה.

אבל הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה, ותמן אחזיאו גרמייכו בשבעא, ולא תכחישו פמליא דלעילא הכא. ותא חזי, יעקב כמה תבואה הות לייה, ולא בעי לשבור אלא בתוך הבאים בגין דלא ישתח פגימו בעובדא דיליה.

השלמה מההשומות (סימן ג')

אמר רבי רחומאי מהו דכתיב וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד, והא כבר ירד. אלא וירד מעשות החטאת והעולה ואחר בך וישא אהרן את ידיו אל העם. בשיאות זו ומה, לפ"י שהקריב קרבן ובתרצה להפנוי אביהם שבשמיים. כד אמר צരיך אותו שמקדבון לעליונים ומיחדו ליחיד בכלין אלף. ומה אל העם בעבור העם. ומאי טעם באבשיאות לברך להונ בברכה, אלא משים דיש באדם עשר אצבעות רמזו ל"י ספירות שנחתמו בהונ שמים וארץ. (עד כאן מההשומות)תו פתח ואמר, (ויקרא ט) וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם. ותנו ידו כתיב, דבעי לזקפה ימינה על שמאל. ואמאי. לאחוזה עובדא לחתטא, בגין דיתער עובדא לעילא.

כתיב (ויקרא כ"ה) והעברת שופר תרוועה בחדש השבעיע וגון, שופר תרוועה אמא. אלא שופר, דמתבר שלשלאין, דמתבר שולטנותא מכל עבדין. וביעיא לאחוזה שופר דאייה פשיט, ולא כפיפה, לאחוזה חירוי כלכלא, דהא יומא גרים. ובכלא בעי לאחוזה עובדא, ועל דא שופר, ולא קרון, בגין לאחוזה מאן הוא אתר דאקרי שופר.

וְפֶאַיִן אִיבּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּעַלְמָא דֵין וּבְעַלְמָא דָאַתִּי, דָאַיִונֵן
יַדְעֵין לְאַתְּדַבְּקָא בְּמַלְכָא קָדִישָׁא, וְלְאַתְּעָרָא
חִילָא דְלַעֲילָא, וְלְאַמְשָׁכָא קְדוֹשָׁה דְמַארִיחָוּן עַלְיָהוּ,
בְּגִין כֵּה בְּתִיב (דברים לג) אֲשֶׁרִיךְ יִשְׂרָאֵל מֵבָמוֹךְ וְגַוּ'. (דברים
ד) וְאַתָּם הַדְּבָקִים בֵּין אֱלֹהִיכֶם חַיִם בְּלָכֶם הַיּוֹם.

הקדמת רעהiah מהימנא

(ויקרא כב) וְשִׁמְרַתֶּם מִצּוֹתִי וְעִשְׁיוֹתֶם אֶתְּתֶם וְגַוּ'. פְּקוּדִין דְמַארִי
עַלְמָא, הָא תְּגִינֵן. דְבָתִיב וְשִׁמְרַתֶּם מִצּוֹתִי וְעִשְׁיוֹתֶם אֶתְּתֶם.
אי גַּטּוֹרִי קָא בְּעִינֵן, עַיְבִּידָא לְמַה. תּו, בְּלָ פְּקוּדִי אֲוֹרִיִּתָא אַיְנוֹן
בְּתִירֵין גַּוְנוֹנֵין דְאַיְנוֹן חָרָד, זְכוֹר וְשֻׁמּוֹר, זְכוֹר לְדִבּוֹרָא, וְשֻׁמּוֹר
לְנוֹקְבָא. וּבְלָדוֹ בְּלַלָא חָרָד, אַי שְׁמֹור לְנוֹקְבָא אַמְמָא בְּתִיב
וְשִׁמְרַתֶּם (את בל) מִצּוֹתִי.

אַלָּא בְּלָא בְּהָאִי קָרָא, וְשִׁמְרַתֶּם: דָא שֻׁמּוֹר. וְעִשְׁיוֹתֶם: דָא זְכוֹר,
דְבָלָא רְזָא חָרָד. זְכִירָה דָא אַיְהִי עַשְׂתָה, דָהָא מָאֵן דְאַדְבָּר
מְלָה לְתַתָּא, אַתְּקִין (עַבְיוֹדוֹ מַתְפֵּן לְהָהּוּא רְזָא דְלַעֲילָא, וּבְלָ מָאֵן דְעַבְיוֹד מְלָה
לְתַתָּא) וְאַתְּעַבְּדָה הָהּוּא רְזָא דְלַעֲילָא. פְּקוּדִי אֲוֹרִיִּתָא אַלְיָן אַיְנוֹן
שִׁית מֵאָה וְתִלְיָסֶר פְּקוּדִין, דְאַיְנוֹן בְּלַלָא דְרָבָר וְנוֹקְבָא, וּבְלָא
רְזָא חָרָד.

רעהiah מהימנא

(דף צ"ג ע"א)

(שמות כ"ה ע"א ולקחתם) (ויקרא כ"ב) וְלֹא תַחֲלִלוּ אֶת שֵׁם קָדְשֵׁי וְנִקְדְּשָׁתִי
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגַוּ'. פְּקוּדָא דָא, לְקָדְשָׁא לְיהָ בְּכָל
יּוֹמָא, לְסַלְקָא קְדוֹשָׁתִיהָ מַתְתָּא לְעַילָא, בָּמָה דָאַיְהוּ קָדִישָׁא

לעילא, עד דסליק קדושתיה לאבון ובניין. ורוא דא, ונקדשתי
בתוך בני ישראל, עילא ותטא. עילא בן דרגין. לחתא בני
ברגין.

קדושה, הא אוקימנא בכמה דוכתי, אבל כמה דאית קדושה
לעילא על כלא, הבי אית קדושה באמצעתה, קדושה
לחתא. ובכלא ברוא דלתטא (ס"א בתלתא), קדושה דלעילא לעילא,
ברוא חדא. קדושה באמצעתה ולחתא תלת דרגין דאינון חד.
קדוש, איהו סטר עלאה, דאשתחה ראשיתא לבל דרגין. ואף
על גב דאייהו סטר טמירא, ואكري קדש. מטהן אתחפשט
פשיטו, דנ hairy בחד שבילא דקייא טמירא, גו אמצעתה. ביוון
דאתנ hairy גו אמצעתה, בריון אתרשים חד ו', דנ hairy גו Hai
קדש, ואكري קדוש. מהאי נהירו אתחפשט פשיטו לחתא, סופא
דבל דרגין. ביוון דאתנ hairy בסופה, בריון אתרשים בנ hairy, חד
ה', ואكري קדושה, והא אוקימנא.

ומה דאكري קדוש קדוש, דהא קדש מבעי לייה, רוא
הרראשיתא (ס"א דאייהו ראשיתא) דכלא, הויל ומטהן אשתחה,
ואי הבי אמא אكري לעילא קדוש, דהא תפון ו' לא אשתחה.
אלא רוא הבי הווא ודאי, ויישראל מקדשי לחתא, בנונא
דמלאכי עליי לעילא, דכתיב בהו, (ישעה ו) זכרא זה אל
זה ואמר קדוש. וביוון היישראל קא מקדשי, סלקי מחתא לעילא
יקרא עלאה, עד דאסטלך ו' רוא דשmins עלאין לעילא. ביוון
דאינון שmins אסתלקו לעילא, נהיר ההוא קדש בהו, ובריון
אكري לעילא קדוש. ולבתר נהיר ההוא נהירו עלאה, על
בורסיא דאייהו שmins. ואינו שmins תיבין לדוכתיהו,
ומתישבו ביה בההוא נהירוי, ובריון אكري קדוש. לבתר נהית

ההוא נְהִירָה, עד דַּנְטֵיל בְּלֹא חֶדֶד צְדִיק עַלְתָּה, דְּרָגָא יַקְיָרָא לְקָדְשָׁא בְּלֹא לְתַתָּא. בֵּין דָּאִיהוּ נְטֵיל בְּלֹא, בְּדַין אֲקָרֵי קָדוֹשׁ. וְדָא אִיהוּ רְזָא בְּכָלָא.

ומאן דשוי רעوتיה בהאי, שפир קא עביד. ומאן דשוי רעוטיתיה, בתלת דרגין האבחן בכלא חדא, ליחדא לוון גו קדרושתא דא, אי לא יכイル לשוואה רעוטיתיה יתיר, שפир קא עביד. ובכלא לנחתא מגו קדרושתא דלעילא לחתא, לקדשא כל חד גרמיה בהאי קדושה, ולנטרא ליה, למפרש פרישו דקדושתא על גביה. ורוא דא, ונקדשתי בתוך בני ישראל בקדמיה, ולבתר אני יי' מקדשכם.

בازן אחר יקדש בר נש גרמיה גו קדרושתא דא, לאבללא גרמיה בה. כド מטי בר נש, לשמא קדיישא יי' צבאות. ורוא דא אני יי' מקדשכם. דא אשבחנא ברוא דספרי קדרמאי. ואנן לא עבדינו הבי, אלא לבתר יי' צבאות בלחווז. ולבתר כド מטי בר נש למלא כל הארץ בבודו, בדין יכלול גרמיה בהhoa קדושה, לאתקדשא לחתא, גו ההיא כבוד דלהתא, ורוא דא ונקדש בקבודיו. (שמות נ ע"א, ר"ז ע"א, נשא קמ"ג ע"ב) ולבתר יעביד אורח פרט, לאתקדשא בלא. במה דאנן עבדין לעמתם דמלאכי עלי, דאמרי ברוך כבוד יי' ממקומו, דא כבוד עלה. ולבתר ימלזה יי' לעולים וכו'. דא כבוד דלהתא.

ובספרא דרב ייסא סבא, קדוש קדוש וכוי, דא אידי קדושה לאתקדשא תורה שבכתב בכלא חדא. ולבתר לעמתם ברוך כבוד יי', אלין נביאים. ולבתר ימלזה יי' לעולים. רוא דא, אנן צרכין בקדושתא דא, לאשתבחא תמן קדושה וברכה ומלכות, לאשתבחא בלא בחדא. קדושה, במה

דאתמר קדוש. ברכה, ברוך בבוד יי' ממקומו. מלבות, ימלוך
יי' לעוֹלָם. ועל דא כלא אונן צריכין לאשלא, ועל דא יכון בר
נש, וישוי רעותיה בכל יומא. (ע"ב רעה מהימנה)

זהר

(ייקרא כ"ג) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אלה מועדי
יי' אשר תקראו אותם מקראי קדש אלה הם מועדי.
רבי יצחק פתח, (בראשית א) ויקרא אליהם לאור יום וגו'.
תגבנן, אור הדוה בקדמיתה, הוה נהייר מסייפי עלמא
לסיפי עלמא, כד אסתכל קידשא בריך הוא לחיבין
דזמיגין למיקם בעלמא, גביזו ליה לצדיקיא לעלמא
דאתה, הדא הוא דכתיב, (איוב לח) וימגע מרשעים אורם.
וכתיב (תהלים צ) אור זרוע לצדיק.

תא חזי, ויקרא אליהם לאור יום ולחשך קרא לילה, הא
תגבנן, יהי אור, אור דכבר הוה. והכא, אי תימה
אור דאייה يوم בלחוודי, הדר ואמר ולחשך קרא לילה.
אי תימה כל חד בלחוודי, (דף צ"ג ע"ב) הדר ואמר ויהי ערב
ויהי בקר يوم אחד. דليلה לית بلا يوم, ולית يوم بلا
ليلה, ולא אקרי אחד, אלא בזוגא חד, וקידשא בריך
הוא ובנטת ישראל אקרי אחד, ודא بلا דא לא אקרי
אחד.

תא חזי, בגין דנכנת ישראל השتا בגלותא, כביבול
לא אקרי אחד. ואימתי אקרי אחד. בשעתא דיפקון

ישראל מן גָּלוֹתָא, וכִּנְסַת יִשְׂרָאֵל אֲהַדָּת לְאֶתְרָהָא,
לְאַזְדוֹגָא בֵּיהֶ בְּקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הַדָּא הוּא דְכִתְיבָּה,
(זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי יְהִי אֶחָד וְשָׁמוֹ אֶחָד. (בגין בר ויהי ערבית)

וַיְהִי בָּקָר יְמִין אֶחָד) וְדָא בֶּלֶא דָא לֹא אֶקְרֵי אֶחָד.

תָּא חֹזֵי, מַזְעֵדֵי יְיָ אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ וְגַוּ. לְזָמָנָא כֵּלָא לְאֶתְרָה
חַד, וְלֹא אֲשֶׁתְּכַחַא כֵּלָא בְּשָׁלִימָגִי, בְּרוֹזָא דְאֶחָד. וְלֹמְהָווִי
יִשְׂרָאֵל (בְּוּוֹגָא חֲדָא) לְתָתָא גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. תִּינְחַ קְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל דְאֶקְרֵי אֶחָד, יִשְׂרָאֵל לְתָתָא
דְאַיְבָּוּן זְמִינָן כְּגֻונָא דְלָעִילָא, בָּמָה יְקָרְיוֹן אֶחָד.

אַלְאָ, בִּירוּשָׁלָם דְלַתְתָּא, יְקָרְיוֹן יִשְׂרָאֵל אֶחָד. מַנָּא לֹן.
דְכִתְיבָּה, (שְׁמוֹאֵל בָּז) גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. וְדָאי, בָּאָרֶץ הַם
גּוֹי אֶחָד, עַמָּה אֶקְרָיוֹן אֶחָד, וְלֹא אַיְבָּוּן בְּלַחְוּדֵי הָנוּ. דָהָא
וּמֵי כְעַמְדֵךְ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד סְגִי לִיהְ, אַבְלָל לֹא אֶקְרָיוֹן
אֶחָד, אַלְאָ בָּאָרֶץ, בְּזֹוֹגָא דָהָא אָרֶץ כְּגֻונָא דְלָעִילָא.
וּבָגִין כֵּה, כֵּלָא קְשִׁיר דָא בְּדָא בְּזֹוֹגָא חֲדָא, זְפָאָה
חִילְקִיהָוָן דִּיְשָׂרָאֵל. שְׁשָׁת יָמִים תִּעְשֶׂה מֶלֶאָה אַתְּמָר,
וְהָא אָוֵקְמוֹת.

(רבי יוסי ורבי חייא אָזְלֵי בָּאָרֶחָא וּבָוּ). עד הושיעה יִמְנַךְ וּמַנְגִּי. (כבר נדפס בפרשת וארא
דף ע"ב) וצעריך להויסף אחר מלת קדרישא אמר ליה את חממי ואננה חמינו מאפור מהפומיה
דרבי שמעון שמענה מלחה וביבניא. אמר ליה מי הא ואחר מלת דא דאתגוז ב"ד בדקה
יאוות).

(ויקרא כ"ג) אֱלֹהִים מַזְעֵדֵי יְיָ מִקְרָאֵי קְדָשָׁא אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אָוֹתָם
בָּמוּעָדָם. רַבִּי יִצְחָק פָּתָח, (תהלים כז) לֹךְ אָמַר לְבִי

בְּקֻשׁוֹ פָנֵי אֶת פְנֵיךְ יְיָ אֲבָקָשׁ. הָאֵי קָרָא אַרְקָמוֹת
חֶבְרִיָּא בְכָמָה אֶתֶר, אֶבֶל הָאֵי קָרָא הַכִּי אַתָּמָר, לְךָ אָמַר
לְבִי, דָוד מַלְכָא אָמַר דָא בְגִין כֶּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, לְקַבֵּל
מַלְכָא קְדִישָא. וְמַאי אָמַר. לְךָ אָמַר לְבִי, בְגִינֶךָ אָמַר
לְבִי לְבָנֵי עַלְמָא, וְאוֹזֵר לוֹן לְבִי. דָאַיהוּ אַחִיד בֵּיה, דָדָא
בְגִין מַלְכָא עַלְאָה אָמַר. בְּקֻשׁוֹ פָנֵי, אַלְיָן עַטְרִי מַלְכָא,
דָאַיהוּ אַחִיד בֵּיה, וְאַיְנוֹ בֵּיה. אַיְנוֹ שְׁמִיה, וְאַיהוּ
וְשְׁמִיה, מֶלֶה חֶדָא הוּא. בְגִין כֵךְ אָמַר דָוד אֶת פְנֵיךְ יְיָ
אֲבָקָשׁ, כָּמָה דָאת אָמַר, (תהילים קה) דָרְשׁוּ יְיָ וְעַזּוּ בְּקֻשׁוֹ
פָנֵיו תָמִיד.

תָא חֹזֵי, יָאוֹת הָוָא דָוד מַלְכָא לְמִימָר שִׁירַתָא בְגִין כֶּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, יִתְיַיר מִכְלָל בְנֵי עַלְמָא, וְלִמְימָר מַלְיִי דְכֶנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל לְמַלְכָא, בְגִין דָאַיהוּ אַחִיד בֵּה.

דָבָר אַחֲר לְךָ אָמַר לְבִי בְּקֻשׁוֹ פָנֵי. בְגִינֶךָ אָמַר לְבִי לְבָנֵי
עַלְמָא, בְּקֻשׁוֹ (ס"א אֶת פְנֵיךְ יְיָ אֲבָקָשׁ) פָנֵי אַלְיָן זְמַנְיָא
וְחֲגִיאָא דְכַלְהָו זְמִינָה לְהֹוֹן לְאֶתֶר דָאַקְרִי קְדָשׁ, בְגִין
לְעַטְרָא לוֹן, כָל חֶד וְחֶד בְיוֹמִיה, כָל חֶד וְחֶד בְזָמְנִיה,
וְיִשְׁאַבּוֹן כָלָהו מְהַהְוָא עַמִּיקָא דְעַמִּיקָתָא, דְבַחְלִין
וּמְבוּעִין נְפָקִין מְפִיה, בְגִין כֵךְ בְתִיב מְקָרָא'י קְדָשׁ, זְמִינִין
אַיְנוֹ לְהֹהָא אֶתֶר דָאַקְרִי קְדָשׁ, לְאַתְעַטְרָא בֵּיה,
וְלְאַשְׁתָּאָבָא בֵּיה, בְגִין דִיתְקַדְשָׁוֹן כָלְהֹוֹן פְחָדָא, וְיִשְׁתְּכַח
בָהוּ חֶדְוֹתָא.

רבי אבא אמר, מקראי קדש: זמיגין דקדש. וכד מהאי זמיגין, זמיגין מן בחלא דגheid וגביק. למלכא דזמין בגין בא לא לסעודתיה, אעטרא קמייהו מכל זיני מיכלא דעלמא, אפתח להו גרבוי חмерא, שפיר בריחא, שפיר למשתיא. דהכי ATHZI, מאן דמוזמין למיכלא ולמשתיא זמיגין. כד מקראי קדש, כיון דאינון זמיגין לסעודתא דמלכא, זמיגין אינון לחмерא טב ושפיר דמנטרא. (במה דעתך אמר (שיר השירים א) כי טובים דודיך מיגין) ועל דא מקראי קדש כתיב.

אשר תקרוו אותם במועדם, כתיב (שמות כב) ואנשי קדש תהיו לי, ישראל לתחא אקרוん אנשי קדש. כיון דזמיגין אינון מקדש דלעילא אתון אנשי קדש לתחא זמיגנא להו, כדין ATKINO סעודתא, וחדוי, דהא לכון ATHZI, בגין דאתון ATKORON אנשי קדש, ויהון כלחו (צ"ד נ"א) זמיגין בכל סטרין דקדש לעילא ותחא.

דבר אחר (ויקרא כ"ג) אלה מועדי יי'. מהו מועדי יי'. רבי שמעון אמר, מי' אינון. דביה ATKORON מתחא לעילא, ומעילא לתחא, כלחו ביה מתקשין, ומתקשרין (ס"א ומתקשרין) (נ"א ומתקשרין) כלחו, לאתקשרא קשרא חד בקשרא דמלכא. מא טעם. כמה דמלכא ירת לאבא ולאימה, ואחד בההוא קדש, ואתעטרא בהו. (בגין) בק כל

איבון דאחידן ביה במלכָא, בעין לאזדמנא בההוא אַתָר
עלאה דאקרי קדש, בגין דיתאחו כלהו פחדא (למלךָא).
ועל דא מועדי יי' אקרי, ולברת מקראי קדש, דהא בהו
אתעטר במלכָא.

אשר תקרוו אותם במועדם, תרין חולקין אית לישראַל
בָהו אֵי מסטרא דמלכָא, חולקא עלאה אית
ליישראַל ביה, דכתיב, (דברים ד) ואַתֶם הדבקים בְּיִם
אלְהִיכָם וגו', (דברים לט) כי חלק יי' עמו. וαι מסטרא
עלאה דקדש, חולקא עלאה אית ליישראַל ביה, דכתיב
ואנשי קדש תהיו לי, וככתוב (ירמיה ב) קדש ישראל לי'.
ועל דא לכוי אתחזוי לזמנא להו, ולתקנא קמייהו חדותא
יסעונדא ולמחדי בהו.

ומאן דמזמין לאחרא (ס"א לארכא), בעי לאחזהה לייה חידו,
וأنפין בהירין לעטרא (ג"א לנטרא) אורחיה דההוא
אושפיזא. למלכָא דזמין אושפיזא יקירה, אמר לבני
היכליה, כל שאר יומין הויתון כל חד וחד בבייתה, דא
עבד עבידתיה, ודא אזיל בסחורתיה, ודא אזיל
בחקליה. בר ההוא יומא דילוי, דכלכון מתערין (ס"א מחתודי)
בחדרותא דילוי, השטא זמיגית אושפיזא עלאה ויקירה,
לא בעינה דתשתקלו בעבידתא, ולא בסחורתא, ולא
במדבר, אלא כלכו אזדמננו, בגונא דההוא יומא דילוי,

וְאַתָּקִינוּ גְּרָמִים כֵּן לְקַבֵּל אֶלְהוֹא אוֹשְׁפֵּזָא, בְּאַנְפֵּין
בְּהִירִין, בְּחִדּוֹתָא בְּתוֹשְׁבָּתָא. אַתָּקִינוּ לֵיהֶ סְעוֹדָתָא
יַקְרִיא, בְּגַיְן דִּיהָא זִמְינִי דִּילִי בְּכָל סְטְרִין.

כֵּה אָמַר קָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִישְׂרָאֵל, בְּנֵי, פָּל שָׁאֵר
יּוֹמִין אַתָּוֹן מְשֻׁתְּדָלִי בְּעַבִּידָתָא בְּסְחוּרָתָא, בָּר הַהוּא
יּוֹמָא דִּילִי. הַשְׁתָּא אוֹשְׁפֵּזָא עַלְּאָה וַיַּקְרִיא זִמְינִית, אַתָּוֹן
קְבִילָוּ לֵיהֶ, בְּאַנְפֵּין בְּהִירִין, זִמְינָנוּ לֵיהֶ, אַתָּקִינוּ לֵיהֶ
סְעוֹדָתִי עַלְּאָי, פָּתּוּרִי מְסֻדָּרָן, בְּגַוְגָּנָא דַהֲהוּא יּוֹמָא דִּילִי.
בְּגַיְן כֵּךְ תִּקְרָאוּ אָוֹתָם בְּמוֹעֵדָם.

תֵּא חִזֵּי, בְּשַׁעַתָּא דִישְׂרָאֵל לְתַתָּא חְדָאן בְּהִגִּי מְוֹעֵדִיָּא,
וּמְשִׁבְחִין שְׁבָחָא לְקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְסֻדָּרָין
פָּתּוּרִי, מְתַקְנִי גְּרָמִיָּהוּ בְּמָגִּי יָקָר, מְלָאָכִי עַלְּאָי
אָמְרִין, מָה טִיבָן דִישְׂרָאֵל בְּכֵה. קָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר,
אוֹשְׁפֵּזָא עַלְּאָה אֵיתָ לֹזֶן יּוֹמָא דָא. אָמַרְיִי וְלֹאָוּ דִילְךָ
הַוָּא, מַהֲהוּא אַתָּר דָאָקָרִי קָדְשָׁא. אָמַר לֹזֶן וּכְיִשְׂרָאֵל
לֹאָוּ קָדְשָׁגִיבָהָג, וְאָקְרָוּן קָדְשָׁא, לֹזֶן אַתְּחִזֵּי לְזִמְנָא
אוֹשְׁפֵּזָא דִילִי, חָדָסְטָרָא דִילִי, הַהָא אִינְנוּ דְבָקִים בַּיִּ.
וְחָדָסְטָרָא דָקָדְשָׁא, דְכִתְבִּיב (ירמיה ב) קָדְשָׁי שְׂרָאֵל לִיִּי,
הַזָּאֵיל וִישְׂרָאֵל אָקְרָוּן קָדְשָׁא, אוֹשְׁפֵּזָא דָלְהָזָן הַוָּא וְדָאִי,
בְּגַיְן דִזְמִינָנוּ דַהֲאִי אוֹשְׁפֵּזָא מְקָדְשָׁהָא, דְכִתְבִּיב מְקָרָאִי
קָדְשָׁא. פָּתּוּרִי בְּלָהָו וְאָמְרוּ (תְּהִלִּים קָמְדָה) אֲשֶׁרִי הַעַם שְׁכָבָה לוֹ.

תלטָא איבונן זמיגין מקדש, ולא יותר. חג המצות. וחג השבעות. וחג הסוכות. אמר ליה רבי אבא, וכי שבת לאו מקדש הווא זמין. אמר ליה לאו, בתני סטרין, חד, דהוא ודאי קדש אקררי, דכתיב, (שמות לא) ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם. וחד, דשבת לאו זמין הווא, דהא ירotta דיליה הווא ודאי. ירotta דקדש הווא ירית, ולאו זמיגי. ועל דא בלהון זמיגין בקדש, ומתקשרין בשבת, ומתקשרין ביה. בהאי, יומא שביעאה את עטר ביה, ועל דא שבת לאו זמין הווא.

לברא דעתך לביתה דאבי ואמייה, ואכל ושתי, בשעתה דהוא בעי. למלא דהוה ליה ברא יחידאי, חביבא דנפשיה, יהב ליה שושבינה לנטרא ליה, ולא תחברא בהו. אמר מלכא, יאות הווא זמנה לאlein שושבינה דבררי, ולא חזאה יקערא וחביבותא דילוי בהו, זמין לוון להגי שושבינה. ברא לא את חזוי זמנה, אלא למייל ולמייל ולמשתי בbijta דאבי, בשעתה דאייהו בעי. הרא הוא דכתיב, (שמות טו) מי כמושה באלים יי' מי כמוש נאדר בקדש, (דף צ"ד ע"ב) נאדר בקדש ודאי, כבר דעתך (ס"א דעתך) באובי, נאדר בקדש, ולאו זמין מקדש.

ששנת ימים תעשה מלאכה, ששת ימים מאי עבידתיהן.

אמר רבי יוסי, כתיב כי ששת ימים עשה יי' את השמים
ואת הארץ, ולא כתיב בשש. והא אוקמה, וכל يوم
ויום עבד עבידתיה, ואקרון יומי מלאכה.

אמר רבי יצחק אי הבי אמראי אקרון ששת ימי חול,
אמאי חול. אמר רבי יוסי, השתה אהגהיג עלמא
(רמ"ח) על ידך דשלוחיהו, בגין לך יומי חול אקרון.

רבי חייא אמר, בגין דשרי לمعد בהון עבידתא, ובגין
דא לא אקרון קדש. ומאן דלאו אקרון קדש, חול
אקרון. ועל דא אתקינו חביריא בהבדלה, בין קדש
לחול. מי הבדלהanca. אלא קדש מלה בגרמיה הויא,
ושארא מביה אתני. ועל דא אלין לעובדא, ואלין
לנטרה. ואימתי אשתח נטירו בהו. כド זמינים מקדש.
אמר רבי יהודה, חדוותא ונטירوتא ביום דשבתא על
כלו הויא, בגין דהא יומא אתעטר באבא ואימא,
ואתוסף קדושה על קדושתיה, מה שלא אשתח הבי
בשאר יומי, דהא הויא קדש, ואתעטר בקדש, ואוסיפה
קדושה על קדושתיה. בגין לך הא יומא חדוותא בעלי
ותתאי, כלא חדאן ביה. ملي ברכאנ בבלחו עלמין. כלחו
מביה אתקנו (נ"א ארבעה), בהאי יומא ניחא דעתלי ותתאי.

בהאי יומא ניחא דחיביא דגיהם.

למלך דעבד הלולא לבריה יחידאי, עטר לייה

בעטרא עלאה, מני ליה מלכא על כלא. בהאי יומא חדותא לכלה. חד סגטירא דאתפקד על דינא דבני נשא, הו בידיה גוברין דבעין קטולא, גוברין דבעין לאלקאה. בגין יקרא בהאי יומא חדותא דמלכא, שביק דיןוי, ונטר לחdototא דמלכא.

כך הוא יומא, הלולא דמלכא במטרוניתא, חדותא דאבא ואמא עליה, חדותא דעלאין ותתאין. בחdototא דמלכא, כלחו חדאן, ולא יצטערון ביה. על דא כתיב (ישעה נח) וקראת לשבת ענג. מי ענג. ענג לא אשתח אלא לעילא באתר דקדש עלאה שארי. כמה דאת אמר, (ישעה נח) אז תתענג על יי'. בהאי ענג על יי' הוא. בהאי יומא הלולא דמלכא, אתעטר בהוא עטרא דענג הרא הוא כתיב וקראת לשבת ענג. מה דלא אשתח הבי בשאר יומין.

בהאי יומא, תלת סעודתאן בעין בני מלכא, לזמנא, ולסדרא פטור. בגין יקרא דמלכא, כמה דאוקימנא. וכד אונדמן ביה חגא, או זמנא, לא יסדר בר נש תרי פטור בכל סעודתא, חד לשבת, וחד לאוישפיא, בגין כתיב, (שמואל ב ט) על שלחן המלך תמיד הוא אוכל, ספרוקא הוא בפטורא דמלכא, לההוא אוישפיא דאתיא ליה. ועל דא בעי בר נש לסדרי

פָתֹרָא שְׁלִימָא לְמַלְכָא, והוא יְהִיב מִגְיָה לְאוֹשֶׁפִיּוֹא.
אמֵר רַבִּי אֶלְעֹזֶר, סֻעָדָתָא תְלִיתָה דְשְׁבָתָ, כִּד אֲעַרְעָ
בֵיה אֲוֹשֶׁפִיּוֹא, שְׁבָקִין לֵיה או לֹא שְׁבָקִין לֵיה, אֵי
לֹא שְׁבָקִין לֵיה, אֲשַׁתְכָה אֲוֹשֶׁפִיּוֹא הַחִיא מְפֹתָרָא
דְמַלְכָא, אֵי שְׁבָקִין לֵיה, אֲשַׁתְכָה פָגִימו בְסֻעָדָתָא
דְמַלְכָא.

אמֵר לֵיה רַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוֹי, לְמַלְכָא דְאִיעָרָע בְיה
אוֹשֶׁפִיּוֹא, וְנִטְיל מִיכְלָא מִקְמִיה, וְסַלְקָא
לְאוֹשֶׁפִיּוֹיה, אֲשַׁתְכָה אֵף עַל גַב דְמַלְכָא לֹא אָכֵל עַמִיה,
מִמִיכְלָא דְמַלְכָא קָא אָכֵיל, וּמַלְכָא יְהִיב לֵיה לְמִיכָל.
וְכָל דָא, בְגִין דַהוּא אֲוֹשֶׁפִיּוֹיה דְמַלְכָא. וּבְבִי רַב הַמְנוֹגָ
סָבָא, לֹא חִיִישִׁי לְאוֹשֶׁפִיּוֹא בְשֻׁעַתָא דָא, וְלֹבֶתֶר מִסְדָרִי
פָתֹרָא לְאוֹשֶׁפִיּוֹא.

בְהָא' יוֹמָא מַלְוָלָא אָסִיר, הַדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעה נח)
מִמְצֹוא חַפְצָךְ וְדָבֵר דָבָר, וְתַבְנֵן חַפְצָךְ כְתִיב, בְגִין
דַהָא' יוֹמָא כָל מִהִימָנוֹתָא אַתְקִשָר בְיה.

אמֵר לֵיה רַבִּי אֶלְעֹזֶר, וְהִיך עֲבִידָנוֹא דָלָא לְסַדְרָא (ס"א
 לְסַלְקָא) **סֻעָדָתָא דְמַלְכָא לְאוֹשֶׁפִיּוֹא,** דַהָא אַרְבִּיסָר
דְחַל לְהִיוֹת בְשְׁבָתָ, סַלְקָא **סֻעָדָתָא דְמַלְכָא לְפִסְחָא,** אֵף
עַל גַב דָלָאו אִיהו אֲוֹשֶׁפִיּוֹיה.

אמֵר לֵיה הַכִּי אִמְינָא דָאִ הַוָא אֲוֹשֶׁפִיּוֹיה, (כל ההוּא יוֹמָא)

יכל לא לסלק אלייה, וαι לאו לא סלק אלייה. וαι נימא דיב"ד דחל (דף צ"ה ע"א) להיות בשבת, אתדה הייא סעודתא דמלפָא מוקמי סעודתא דפסחא. שאני פסח, דסעודתא דשבת אתדה הייא בכמה גוונין. חד, בגין מצות ומרורים, דבעי בר נש דישתחח תאיבא. וחד, בגין פסח והא בהמא לא אשתחח מוי שעות ולמעלה, דסדורא דפתחורא בלא בהמא, לאו הוא סדורא.

וαι תימא בחמרא, חמרא שארי, בגין דתאייב (ס"א דגביר ס"א דגביר) לבא. אבל מיום אשתחלנא דלא בטילנא סעודתא דשבת, אפילו איבון יומי, דاشתחח בית. בהאי יומא חקל דתפוחין קדישין אתברך, ומתרברכו על אין ותתאיין, והאי יומא קשורא הוא דאוריתא.

אמר רבי אבא, כי היה עביד רבי שמעון, בזמנא דאס תלק סעודתא דשבתא, מסדר פתוריה ואשתדל במעשה מרכבה, והוה אמר הא סעודתא דמלפָא דיתי למיכל גבאי. בגין כה, שבת, אשתחח בכלה עדיף מכל ז מגין וחגין, ואקרו' קדש ולא מקרא קדש.

אמר רבי יהודה, כל蒿 מועדים מקראי קדש קריין בהן. אבל נפקי ראש השנה ויומא דכפורא דלא אשתחח בהו חזרותא, דהא איבון דיבנא הו, אבל אלין

תלחתא, זמיגין מקדש, לחדוותא לכלא, לאשתעشا
ביהו בקדשא בריך הוא, הדא הוा דכתיב, (דברים יב)
ושמחתם לפני יי' אלהיכם, וכתיב (דברים כז) **ושמחת לפני**
יי' אלהיך. **ביהאי יומא דשבתא, אטבשי כל צערא וככל**
רויגזא וככל דוחקא מכל עלמא, בגין דאייהו יומא
דהילולא דמלכא, דגשمتין אתוספן, בגונא דעלמא
דאתי.

אמר רבי יצחק לרבי יהודה, כתיב (שמות כ) **זכור את יום**
השבת לקדשו, ותגבינו זכריו על היין, אמאי על
היין. אמר ליה, בגין דיין חדוותא דאוריתא, וויינא
דאורייתא, חדוותא הוा לכלא. והאי יין חדי למלכא,
והאי יין מעטרה למלכא בעטרוי, הדא הוा דכתיב, (שיר
השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה
שעטרה לו אמו. ותגבין בכלל בעיא לאחוזה בר נש
עובדא. שלא אשתח קדושה אלא בגין, כמה דעת אמר
(שיר השירים א) כי טובים דודיך מיין, מיין איבון טבאו,
נופירה דדייך מיין. ועל דא קדושה דשבת בגין, והא
איקומה, והא אמר.

ובחדר הראשון באביבה עשר יום לחדר וגוי. (ויקרא כב)
רבי חייא פתח, (שיר השירים ה) **אני ישנה ולבבי ערד קול**
דודיך דופק וגוי. **אמרה בנטת ישראל, אני ישנה בגלויתא**

דמְצָרִים, דֵּהוֹ בְּנֵי בְּשֻׁבּוֹדָא דַקְשִׁין. וְלֹבִי עַר, לְגַטְרָא
לְהֹו דָלָא יִשְׂתַּחֲזָן בְּגַלוֹתָא. קֹול דָודִי דַופֶק, דָא קָוְדְשָׁא
בְּרִיךְ הַוָּא, דָא מָר (שםות ו) וְאַזְכּוֹר אֶת בְּרִיתִי.

פָתָחִי לִי פָתָחָא פְהַדְוָדָא דְמַחְטָא, וְאַנְאָא אַפְתָּחָה לְךָ
תְּרַעַיָּן עַלְאַיָּן. פָתָחִי לִי אַחֲוָתִי, דֵהָא פָתָחָא
לְאַעַלָּא לִי, בְּךָ הַוָּא, דָלָא יַעֲלוּן לְגַבָּאִי בְּנֵי אַלְאָא בְּךָ,
אַבְתָּה הַוָּא פָתָחָא לְאַעַלָּא לִי (פרק), אֵי אַגְתָּה לֹא תִפְתַּח
פָתָחָה, הָא אַנְאָא סָגִיר. דָלָא יַשְׁבְּחוּן לִי. בְגִינַן בְּךָ, פָתָחִי
לִי. פָתָחִי לִי וְדָאי. וְעַל דָא אָמָר דָוד, כַּד בְּעָא לְאַעַלָּא
לְמַלְכָא, אָמָר (תְּהִלִּים ק"ח) פָתָחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָקָה, אָבָא בְּם
אוֹדָה יְהָה. זֶה הַשּׁעַר לִי, דָא הַוָּא פָתָחָא וְדָאי לְאַעַלָּא
לְמַלְכָא. זֶה הַשּׁעַר לִי, לְאַשְׁכָּחָא לִי, וְלְאַתְּדִבְקָא בַּיָּה,
וְעַל דָא פָתָחִי לִי אַחֲוָתִי רַעִיתִי שְׁרָאָשִׁי וְגַוּ. בְגִינַן
לְאַזְדוֹגָא עַמְךָ, וְלִמְהֹוּ עַמְךָ בְּשַׁלְמָם דְעַלְמִין.

תָא חֹזִי, בְשַׁעַתָּא דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא הָוּה קְטִיל לְבוּכָרִי
דְמְצָרָאִי, כָל אִיבּוֹן דְקְטִיל בְפְלָגוֹת לִילִיא, וְאַחֲית
דְרָגֵין מַעַילָא לְתַתָּא. בַיָּה שַׁעַתָּא עַלְוָן יִשְׂרָאֵל בְקִיּוֹמָא
דָאת קְדִישָׁא, אַתְגּוֹרוֹ וְאַשְׁתַּתְפּוֹ בְכֶנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
וְאַתְאַחֲדוּ בָה. כְּדִין הַהֲוָא דָמָא אַחֲזִיאוֹ לִיה עַל פָתָחָה.
וְתִרְיַן דָמֵי הַוָּוָה, חַד דְפִסְחָא, וְחַד דָמָא דְאַתְגּוֹרוֹ. וְהָוָה
רְשִׁים עַל פָתָחָה, רְשִׁימָא דְמַהִימָנוֹתָא, חַד הַכָּא וְחַד

הַכָּא וְחַד בִּגְנִיהָן, וְהָא אַתָּמֶר, (שםות יב) וּבְנָתוּ עַל שְׂתִּי המזוזות ועל המשקוף, בגין לאחזה מהימנותא.
וּבְאַרְבָּעָה (נ"א ובחמשה) עשר, הָא אַתָּמֶר, דָהָא כְּדִין מְבָטְלֵין חֲמִץ וְשָׂ奥ָר, וְאַסְתָּלְקֹן יִשְׁרָאֵל מִרְשָׁוֹתָא אַחֲרָא, וְאַתְעַקְרֹו מִגְּיהָ, וְאַתְאַחֲדוּ בְּמִצְחָה, (דף צ"ה ע"ב) קְשֹׁוֹרָא קְדִישָׁא. בְּתֵר דְּאַתְגָּרוֹ, עַלְוָוָבָה, עַד דְּאַתְפָּרָעוֹ, וְאַתְגָּלִיאָ רְשִׁימָא דְּלָהּוֹן, וּכְדִין יְהָב לְהֻזָּן קְשֹׁוֹרָא, בְּאַתֵּר עַלְאָה, בְּקְשֹׁוֹרָא דְּמַהִימָנוֹתָא, בְּאַתֵּר דְּכַתִּיב, (שםות טז) הַבְּנִי מִמְטִיר לְכָם לְחַם מִן הַשָּׁמֶן, מִן הַשָּׁמַיִם, וְהָא אוּקְמוֹת.

תָא חֹזִי, בְּאַרְבִּיסֶר (נ"א בחמיסר) בְּשַׁעַתָּא דְּזֹוֹגָא דְּסִירָא אַשְׁתַּבְחָה בְּשַׁלְיָמוֹ עַם שְׁמָשָׁא, וּכְתָרִין פְּתָאַין לֹא מְשַׁתְכַחֵין כֹּל כֶּךָ בְּעַלְמָא, דָהָא בְּחַדְתּוֹתִי דְּסִירָא, זִינְגַיְן בִּישִׁין מְשַׁתְכַחֵין, וְמַתְעִרִי לְאַתְפְּשָׁטָא בְּעַלְמָא. וּבְשַׁעַתָּא דְּזֹוֹגָא דְּסִירָא אַשְׁתַּבְחָה בְּגַהְיוֹ דְּשָׁמָשָׁא בְּשַׁלְיָמוֹ, מְתַפְּגֵשִׁי כָּלָהו לְאַתֵּר חַד, וּקְדֹשִׁי מְלָכָא אַתְעָרוֹ. כְּדִין פְּתִיב (שםות יב) לִיל שְׁמֹורִים הוּא לִיִּי, דָהָא זֹוֹגָא קְדִישָׁא אַשְׁתַּבְחָה, וְהָיא שְׁמֹורִים בְּכָלָא.

רַבִי אָחָא אָמֶר, בְּגִין כֵּךְ תָּקוֹנָה דְכָלָא (נ"א דכלה) בְּהַהְנוֹא יוֹמָא, וּבְלִילָה אַשְׁתַּבְחָה יְשִׁיבָא דְבִיתָא, וּוּי לְאַיְנוֹן דְלָאו מְבָנִי בֵיתָא נִגְהָן, כֵּד אַתָּאן לְאַזְדוֹגָא אַרְיִיתָא

(ס"א אריווותא) **כחדא**, ווי לאיבונן דלא אשטע מודען גביהו.
בגין כה ישראל קדיישין מתקנין לוון ביתא, כל ההוא
יומא, ועל ידייהו, עייל'י מאן דעיליל, ואיבונן חדאן
וועמן פֶּרְוּוַיְהוּ וְפָאֵין אַיְבּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּעַלְמָא דִין וּבְעַלְמָא
דָאַתִי.

אמר רבבי יוסף למה לנו לאטרחא قولיה הא, קרא שלים
הויא, דהא בהאי ליליא, זוגא עלאה קדיישא
אטער ואשתכח, הדא הויא דכתיב, (שמות יב) הויא הלייה
הזה לוי שמיורים, Mai Shmorim. תרי, זוגא דסירה
בשם שא. לכל בני ישראל לדורתם, הדא מכאן
וללהה, אתא חדו ואתקשרו בקשרורא דשמעא קדיישא,
ונגפו מרשותא אחרא. בגין כי כה בארבעה עשר, מתקני
גרמייהו, ומבערוי חמץ מביניהו, ועייל'י ברשותא
קדישא, וכדין מתעטורי חתן וכלה, בעטורי דאימא
עלאה, וביעי בר נש לאחזהה גרמייה דאייהו בר חורין.
 אמר רבבי יוסף, הגי ארבע כספי הדהוא ליליא אמא.
 אמר רבבי אבא, הדא אוקמונה חבריא, לקביל ד'
גאולות. אבל שפיר הוא בספרא דרב ייסא סבא,
דק אמר הוAIL זוגא קדיישא אשתח בהאי ליליא בכל
סטראין, זוגא הוא ארבע קשrain, דאיונן ד' בריגין,
ולא מתפרשי דא מן דא, כד זוגא דא אשתח, ואנן

בחידותא דלהוֹן אתערנָא, בגין דהא זכיַגָּא בהוֹ, דמאן דא חד בדָא, זכיַגָּא בכלָא. ועל דא אשטעני לילְיאָדָא מפל שאר לילְוֹן, ובעין למעבד שמָא בכלָא, ולמחדי בהאי לילְיאָ, בגין חדותא הוֹא לעילָא ותתָא.

יעוד אמר, דארבע אלין ארבע גאולות קריַבָּן להוֹ. מאי טעמא. בגין דהאי דרגא בתראָה, גוֹאל אַתְקָרִי, (בראשיה מה) המלאך הנגואל. ולא אַקָּרִי גוֹאל, אלא על יְדָא דדרגא אחרא עלְהָא, (שמות קב"ו, ר"ח ע"ב) דקיימָא עַלְהָוּ ונחריר לה. וזה לא אפיק לה נהורא, אלא באליין תריין (ס"א אינון דרגין) דרגין דעליה. אשטע, דד' אלין ארבע גאולות ניבנהוֹ.

רבי יהודָה שָׁאֵל לרבי אָבָא, הָא כתיב (ס"א חי' דכתיב) שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם, וחידותא ה'א כל שבעה, אמא לא אשטלים הלל כל ז' יומין, כמו בספנות, דאשטע ח' יומין הלילא, בשלומו דחדותא כל יומא ויומא.

אמר ליה שפיר קאמרט, אבל ידיעא הוֹא, דהא הכא לא אתקשרו יישרָאֵל כל בְּךָ בכלָא, כמה דאתקשרו לבר. בגין פְּךָ בהאי לילְיאָ, דזוניגא אשטע כבל אינון דרגין עלאין) וחידותא דכלָא אשטע, ויישרָאֵל אתקשרו בההוא חדותא, עבידנא שלימו, והלילא

אֲשֶׁתְלִים. (אבל באינון הרגין עלאי) אבל ליותר אף על גב דכלתו משתחתי, עד כען ישראל לא אתקשו בהו, ולא אתפרעו לאתגלייא רshima קדיشا, ולא קבילו אורייתא, ולא עלו במה העלו ליותר.

בגין כה בסופות שלימו דכלא אשתח בית, וחדוותא דכלא יתר, אבל הכא עד כען לא זכו, ולא אשתח שלימו בית כל כה, אף על גב דاشתחו כל זו, לאו הוא באתגלייא, וישראל עד לא אתקשו בהו כדקא חזי.

ועל דא חדוותא דכלא ושלימו דהליילא בהאי ליליא, בגין ההוא חולקא דאתקשו בית. Mai טעם. דביוון דביה היא ליליא זונגא אשתח, כל קשרא דכלא אשתח בסטרא דזונגא, ולא בסטרא דישראל, כד זונגא אשתח בה משתבח אלין תריין (דף צ"ז ע"א) (ס"א תלה) דרגין דקיימין עלה. וכד אלין משתבח, הא כל גופה אשתח בהו, ובדין שלימו דכלא, וחדוותא מכלא, והליילא אשתלים, הא פדין אתערת סירה בכלא. אבל לא ליותר, הכל יומא ויומא אשתח, וישראל עד לא זכו בהו, הא לאו הליילא שלימה, כמו בזמנין אחרנין.

אמָר לֵיה רַבִּי יְהוֹדָה, שְׁפִיר הָוָא, וְהַכִּי הָוָא וְדָא. וְהָא'

זֶמְנָא אַחֲרָא שְׁמַעַנָּא לֵיה בְּהָאִי גּוֹנוֹנָא, וְאַנְשִׁינָא מְלִיָּא.
הַשְׁתָּא מְלָה אַחֲרָא בְּעִינָא לְמַנְדָע, הָא חַזִינָא בְּפֶסְחָ ז',
וּבְסֻפּוֹת ז', וְשַׁלְיָמוֹ דְּחַדּוֹתָא בְּיוֹמָא אַחֲרָא. בְּשִׁבְעָוֹת,
אַמְמָא לֹא אָשְׁתַכְחוּ בֵּיתָה ז' יָמִים, וְהָא הַכָּא אַתְחֹזֹן יַתִיר
מְפָלָא.

פָתָח וְאָמַר, (שמואל בז) וְמַיְכַעַמְךָ כִּי שְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאָרֶץ.
וּכְיַמְּאֵי שְׁנָא הַכָּא דְאַקְרָוִן יִשְׂרָאֵל אֶחָד, יַתִיר
מִאַתָּר אַחֲרָא. אַלְאָ, כִּיּוֹן דְשְׁבָחָא דִיּוֹרָאֵל, אֲתִיָּא
לְפִרְשָׁא, קָרָא לוֹן אֶחָד, דְהָא בְּכָל אַתָּר שְׁבָחָא דִיּוֹרָאֵל
אֶחָד הוּא. מַיְטַעַמָּא. בְּגִין דְכָל קְשִׁירָוִי דְעַלְלָאִי וְתַתְאִי,
בְּהָאִי אַתָּר דְאַקְרָי יִשְׂרָאֵל אָשְׁתַכָּה. (ועוד) דְאַתְקָשָׁר בְּמַה
דְלִיעִילָא, וְאַתְקָשָׁר בְּמַה דְלִתְתָּא, וְאַתְקָשָׁר בְּכֶנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָא אַקְרָי כָּלָא אֶחָד. וּבְאַתָּר דָא
אָשְׁתַמְדָעָ מִהִימְנוֹתָא, וּקְשָׁוָרָא שְׁלִימָא, וּיְחִידָא עַלְהָא
קְדִישָׁא.

וְעַל דָא, יוֹמָא דָא, קְשָׁוָרָא דִמְהִימְנוֹתָא הוּא, קְשָׁוָרָא
דְכָלָא. וכְתִיב (משל ג) עַז חַיִים הִיא לְמַתְזִיקִים בָה
אַילְנָא הוּא דְאַקְרָי אֶחָד. וְעַל דָא בְּגִין דְאַינּוֹן מַתְקָשָׁרִי
בְאַתָּר דָא, אַקְרָי הַכִּי. וְעַז חַיִים אֶחָד הוּא וְדָאי אַקְרָי,
בְּגִין דְכָלָא בֵּיתָה אַתְקָשָׁר, וְיוֹמָא (ס"א וּשְׁמָא) דִילִילָה, אֶחָד
וְדָאי, קְשָׁוָרָא דְכָלָא, וְאַמְצָעִיתָא דְכָלָא.

הַדָּא הוא **דְּכַתִּיב**, (בראשית ב) וע"ז החיים בתוך הגן, בתוך ממש, במציאות, ואחד בכל סטרין, וatkashr ביה. ועל דא פסח ופסות, והוא באמצעתה. בגין דאייה אמצעתה הכלא, ודא הוּא שבחא דאוריתא בהאי יומא, ולא יתר, שבחא דמהימנותא, וקשורא הכלא. אמר רבי יהודה, בריך רחמנא דשאילנא, וזכינה להני מיל'.

אמר רבי יצחק, חדותא ושירותא, זמגין ישראל לשבחא קודשא בריך הויא, בהאי שבחא דמשיחי ישראל בליליא דפסחא, דפנסת ישראל אתקדשת בקדושה דמלכא. הדא הוא דכתיב, (ישעה לו) השיר יהיה לכם בليل התקdash חג. בليل התקdash חג דיקא. ברוך יי' לעולם אמן ואמן.

וביום (במדבר כח) הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליי' בשבועותיכם מקרא קדש יהיה לכם וגוי. רבי שמעון פתח, (דברי הימים א טו) אז ירבענו עצי העיר מלפנינו כי בא לשפט את הארץ. וכאה חולקיהון לאינון דמשתדל באוריתא יממא וליל, DIDUIN ארחות דקודשא בריך הויא, ואתאחד בשמייה (כל יומא). ווי לאינון דלא משתדל באוריתא, דהא לית לנו חולקה בשמא קדישא, ולא אתה אחד ביה, לא בהאי עלמא, ולא

בעלמא דאתה. מאן דזובי בהאי עלמא, זכי בעלמא דאתה. דהכى תניגן, (שיר השירים ז) דובב שפתה ישנים, אף על גב דאיפון בההוא עלמא, שפנותיהו מרוחשן תפנן אוריתא.

תא חזי, עד השטה אקריבו ישראל תבואה הארץ, תבואה הארץ ודא. ואתעסכו ביה, ואתקשרו בההוא קשורא. ואף על גב דינא אשתח, דינא בשלמא אשתח ביה. (ס"א העלמא אתנהיג ביה) ואקריבו שעורים, בגין דאייה קדמאה מכל שאר תבואה, ומן קדמאה מתקרבא, ולא מההוא דמת אחר, דהא אחידוי קדמאה, ישראל אתא חדו ביה בקדשא בריך הווא, הכא הווא. אמר קודשא בריך הווא, אנא יהבית לבו מן במדברא, מההוא אחר דאקרי שמים, דכתיב, (שמות טז) הבני ממעטיר לכם לכם מן השמים, ואתונן מקרביין קמאי שעורים.

ורזא דמלחה, זאת תורה הקנאות, חסר. אזהרותא לנשי עלמא, דלא ישטונ תחות בעליךון. ואי לאו, קמה שעורים זמינים לקרבא. וממלחה חדא, אשתח מלה אחרא. זפה חילקיהון ישראל, דהא בנטה ישראל לא שקרת במלכא קדישא לעלמי. בנטה ישראל תויהת, (במדבר ה) אשר תשטה אשא תחת איש, בגין בך דינא

דְּהָאִ אֲתַתָּא (דף צ"ז ע"ב) **מִאֲתְּרָהָא קָא אֲתִיָּא.** וְמֵאַנְּ הַוָּא
אֲתְּרָהָא הַהוּא דְכַתִּיב בָּה (משלוי לא) **אַשְׁת חִיל מֵי יִמְצָא**
וּרְחֹוק מִפְנִיגִים מִכְרָה.

(משלוי יב) **אַשְׁת חִיל עַטְרָת בַּעַלְהָ.**
וְהַהוּא קָמָה שֻׁעוּרִים, **דְּאִיִּתִית הַהִיא אֲתַתָּא,** מִנְחָת
קְנָאת אַתְּקָרִי, חִסְרָה, **כְּגַסְת יִשְׂרָאֵל הַכִּי אַקָּרִי.**
וְעַל דָּא, **בְּפִנְחָס פָּתִיב,** (במדבר כה) **תְּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאֱלֹהִיו,**
דְּקָנָה הַכָּא אֲתַתָּחֶד, **דְּמָאֵן דְמִשְׁקָר בַּהְאֵי בְּרִית,** **קָנָה**
אַתְּעַרְתָּ עַלְיָה, **וְעַל דָּא קָנָאֵין פּוֹגָעִין בָּו.** **תָּא חִזְיָה,** **קָמָה**
שֻׁעוּרִים, **הָאֵי עֻזָּמָר,** **דְּכִיּוֹן דְּהָהָה מְטָא לְרִיחֵין דְגָרוֹסּוֹת,**
מִפְיקִין מִפִּיה עַשְׂרוֹן מִנוּפָה בַּיְ"ג גַּפָּה.

וְדָא שְׁבַע שְׁבָתוֹת תִּמְמוֹת, **לְבַתֵּר דְּסַלְקִין שְׁבַע שְׁבָתוֹת**
אַלְיִין, **אֲתָא מַלְכָא קְדִישָׁא לְאוֹזְדוֹגָא בָּה בְּכִנְסָת**
יִשְׂרָאֵל, **וְאֹרְיִיתָא אֲתִיִּיהִיבָת.** **וּכְדִין אֲתַעַטְר מַלְכָא**
בִּיחוֹדָא שְׁלִימָם, **וְאַשְׁתַּכָּח אָחֵד לְעַיְלָא וְתַתָּא.** **וּכְדִ אֲתַעַטְר**
מַלְכָא קְדִישָׁא, **וּמְטָא זְמָנָא דְאֹרְיִיתָא.** **כָּל אַיִבּוֹן אַיְלָגִין**
דְמַבְּפִרְיָ אֲבִיהָג, **סְלִקִין שִׁירָתָא.** **וּמְאֵי אַמְרִי בְּשַׁעַתָּא**
דְמַלְקָטִי לְהֹזֵן, **פָּתָחִי וְאַמְרִי,** (תהלים קג) **יְיָ בְּשָׁמִים הַכִּין**
כְּסָאוֹ וּמְלָכוֹתָו בְּכָל מִשְׁלָה. (תהלים לו) **יְיָ בְּהַשָּׁמִים חַסְדָּךְ.**
וְכַתִּיב, (ישעה נה) **וְכָל עַצְיִ הַשְּׁדָה יִמְחָאו כְּתָ.**

תו פָּתָח וְאָמָר, (תהלים צח) **מִזְמָר שִׁירּוּ לְיְיָ** **שִׁיר חֶדֶש כִּי**
גְּפֻלָּוֹת עַשְּׂהָה. **שִׁיר חֶדֶש אַקָּרִי.** **בְּגִין כֵּה בְּהַקְרִיבְכֶם**

מנחה חדשה. התם מנחת קגנות, הכה מנהה חדשה. חדשה דחדשה דכלא (ס"א דכלא) הכה. קשורה דכלא דעילא ותטא, קשורה דמהימנותא. ועל דא יעקב שלימה אתעטר בעטורי, ואורייתא אתייהיבת.

וכד מטוין בכורים לגביהם פהנא, הויה בעי בר נש למימר ולפרsha מלין, על והוא אילנא דארעה, דאשטים בגונא דלעילא, בתריסר תחומיין, בשבעין ענפיין, ובעה לאובדא לייה לבן ארמאה, דאתפוגים עלמא בגיניה. וקידשא בריך הוא שזיב לייה, ואתעטר בדיןוי (ס"א בבינוי) כמה דאוקימנא. בגין הוא אילנא, לכל קשרא דמהימנותא, ביה תליה. ועל דא מנהה חדשה אתקרי. מי טעם. בגין דחוותא דעלאי ותטא הנו, וחוותא דסיהרא. ובכל זמנה חדותותי דסיהרא, קשרא דמהימנותא הנו, וחוותא דילאה. (דסיהרא)

למלכא הד הו לייה בנין, וברטא חדא, אתקין סעודתא לכלהו בנין, לא אשתחחת היהיא ברטא על פטורא. כה אתה, אמרת למלפה, מארי, לכל אחוי זמינות ויהבת לכל חד מא בגין ידיין, וליא לא יהבת חולקא בגיןיה. אמר לייה, חייך ברטי, מנא דילך ישתחח על חד טריין. הא פלא יתגונן לך מהחולקיהון. אשתחח לברט בידהא חולקין, על חד טריין מכלא. כה פגש ישראאל,

מכלא נטלא חולקין, ועל דא אתקרי כלה, כלולא.
ככליה דכליה מזמנין לה מא בגין וחולקין ותבשיטין, פה
הייא פגש ישראלי, חדרותית (^{נ"א חדותא}) דיליה בכלא, וכלא
ייחבין לה חולקין ומ בגין.

טא חזי, בשעתא דמלכא קדיشا אשתח בעטרוי,
חדרותא דכנסת ישראל הו. וכד אוריתא
אתיהבית, אתעתרת כנסת ישראל בעטרין עלאין,
ובגין דכל קשרא דמלה מגוּתא, אתקשר בהאי אילנא,
אקרי יומ אחיד. דכתיב, (^{זכריה יד}) והיה יום אחיד הו יידע
ליי. יום אחיד ודיי, דכנסת ישראל יום אחיד, בקשרו
دلילא.

קשורה דלילא, רישא וגולגולתא ומוחה. (ווייחי רב"א)
קשורה אחרת, תרין דרווען וגופא. דאיתון,
(קשורה אחרת) מהילא דרישא. ואוקמא רב המגוּתא, (^{ס"א בתרין}
בתלת קשryan דאבאטה (^{קשורה אחרת}). תרין קיימין (^{נ"א כוילין}
הלהטפא) דאתמשכו במשח רבות, (^{בקיומא}) בתרין דרגין, תרין
נחלין, לאכנשא זרעא, לאפקא בדרגא אחרת, בפום
אמה. אילנא דא, הו גופא דאמצעיתא, דאחיד לכל
הני, וכלא מתקשין ביה, והוא בהון, ועל דא כלא חד.
וכד איזווגת ביה מטרוגיתא, קדיין הו אחיד, והא
אוקימנא מלוי.

תא חוץ, כתיב ביום השמיני עצרת. מאן עצרת. אלא בההוא אתר, אבל מתקשרו כחدا, אקרוי עצרת, Mai עצרת, (ס"א בנופיא בנישו) בנים. ואיתים הא לא אקרוי עצרת, Mai טעונה. אלא בכל אינון יומין, יומי סעודתיungenfi אילנא (דף צ"ז ע"א) הו. ועל דא, שבעים פרים אינון. לבתר, חדותא (רגופא) דאיילנא ממש, וחמותא דאריתא. ובגinya הוא יומא חד עצרת. חדותא דאריתא, חדותא דאיילנא, זה הוא גופה.

ועל דא לית חולקה בהאי יומא, אלא לקודשא בריך הוא וכנסת ישראל ועל דא כתיב עצרת תהיה לכם, והוא וכנסת ישראל. בגין כה, עצרת תהיה לכם, ולא לאחר. (ס"א לבתר חדותא דאיילנא ממש ובגinya הוא יומא חד ולית חולקה בהאי יומא אלא לקודשא בריך הוא וכנסת ישראל ועל דא כתיב עצרת תהיה לכם. אוף כי בהאי יומא חדותא דאריתא חדותא דאיילנא זה הוא גופא וכלא אשתחבב בה) דהא בשעתא דמלפה אשתחבב, פלא אשתחבב בה. ועל דא תנין, בעצרת על פירות אילן, והא איקומו בגין כה אחד אקרי, אחד ודי, כמה דאמרן.

תא חוץ, מה כתיב, ממושבותיכם תביאו לחם תנופה וגוז, סלת תהינה חמץ תאפינה. Mai שנא הא חמץ (בכנסת ישראל), אלא בגין אבל אהידן בית (רבנן) באילנא, זה הוא באילנא אהידן ענפין, באילנא אהידן עליין, קליפין, בגין סגיאין בכל סטרין, פלא אשתחבב

ביה. ובגין דהאי אילנָא, מכפר על יצר הארץ, דהוא בבי מותביה דבר גש.

אמר רבי אלעזר, מהאי אילנָא אתנו כל שאר אילנִין לחתא. והוא אשתרשא על חד נהרא עמיקה, דנגיד ונפיק ולא פסקין מימי לעלמי. עליה כתיב (ירמיה י) זהה בעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו, ועל דא אקרי אורייתא, (משל ג) עץ חיים היא וגוו. ומאי תומכיה מאושר. הא אוקמה, אבל ותומכיה מאושר, כמה דעת אמר (בראשית ל) באשר כי אשרוני בנות.

רעה מהימנה

(ייקרא כט) והניף את העمر וגוו. פקדא דא, (ל"ב) לך רבא קרבן העמר, קרבנא דא, פלא איהו ברבקותא עילא וחתא, מטרוניתא ובנהא בחדרא אולין. עמר דא, מקרבין ישראל ברכיותא דלהוז, והוא קרבנא איהו מן שעורים, ודא אתקרביו, למעיל רוחמו בין אתה ובعلלה.

אשת זוגים, אתרחחת גרמה מבינייהו, שלא יכולת למיקם על גבה. אשת חיל קריבת גרמה לך רבא לנבי בהנא רבא, וدائ טהורה היא, (במדבר ח) ונקתה ונזרעה זרע, ואסיפה חילא ורוחמי לנגבי בעלה. אשת זוגים עקרה מן מקדשא, שלא למקרב לנבייה, לא מלא בההוא ומנא דיאשת חיל אבדיקת גרמה, איהי אתקרבת לנבה, אתאבית מעולם. ועל דא לא בעיא לך רבא למקדשא, ועקרה מניה, ואשתארו ישראל ובאיין, שלא ערובייא אחרא, לנבי רוז דמהימנתא.

רֹא דְסִתְרָא דָא, תַּרְתֵּין אֲחַתָּן. וּכְדַ אֲרָחָת דָא לְגַבֵּי דָא,
בְּבִדְיקָה דִילָה, צַבְתָה בְטָנָה וְנִפְלָה יִרְבָּה. דָהָא בְדִיקָה
דְאַשָּׁת חִיל, סֶמֶא דְמוֹתָא לְאַשָּׁת זְנוּגִים. וְדָא אִיהוּ עִיטָא, דִיחָב
קוּידָשָא בְּרִיךְ הוּא לְבָנָוי, לְקָרְבָא קָרְבָנָא דָא בְּגִין אַשָּׁת חִיל,
דְתַעֲרוֹק אַשָּׁת זְנוּגִים מִנָּה. וְאַשְׁתָאָרוּ יִשְׂרָאֵל בְלָא עַרְבּוּבִיא
אַחֲרָא, וּבָאַיִן אִינּוּן בְּעַלְמָא דִין, וּבְעַלְמָא דִאתִי.(ע"ב רועיא מהימנה)

רְעֵיָה מְהִימָנָא

(וַיַּקְרָא כ"ג) וְסִפְרָתָם לְכֶם
מִמְּחֻרָת הַשְׁבָת וְגו'.

פְקוּדָא (ל"א) דָא, לְסִפּוֹר
סִפְירָת הַעֲמָר, הָא
אוֹקִימָנָא, וְרֹא דָא, יִשְׂרָאֵל,
אָפָעַל גַב דְאַתְדָכוּ לְמַעַבְדָ
פְסָחָא, וְנִפְקָוּ מִמְּסָאָבוּ, לְאָ
הָוּ שְׁלֵמִין וְדָבִין בְּדָקָא חֲווִי.
וְעַל דָא, לְאוֹ נְלִיל גַמָּוֹר
בְיוּמִי דְפָסָחָא, דַעַד בְּעַן לְאָ
אַשְׁתְּלִימָו בְּדָקָא יָאָוֹת.

בְאַתְתָא דְנִפְקָא מִמְּסָאָבוּ,
וּבִין דְנִפְקָא,
מַתְפָּן וְלְהָלָא, וְסִפְרָה לְהָ.
אוֹפָה הָכָא יִשְׂרָאֵל, בְּרָדְנִפְקָוּ
מִמְּצָרִים, נִפְקָוּ מִמְּסָאָבוּ,
וְעַבְדוּ פֶסְחָה, פֶסְחָה, לְמִיבְלָ
בְפִתְרוֹא דָאָבוֹהָן, וּמַתְפָּן

רְبִי אָבָא וְרְבִי חִיאָה הָוּ
אַזְלִי בְּאוֹרְחָא, אָמֵר
רְבִי חִיאָה, פַתִּיב, (וַיַּקְרָא כ"ג)
וְסִפְרָתָם לְכֶם מִמְּחֻרָת הַשְׁבָת
מִיּוֹם הַבִּיאָכָם אֶת עָמָר
הַתְנוּפָה. מַאי קָא מִיּוֹרִי.
אָמֵר לִיה, הָא אוֹקְמוֹתָ
חַבְרִיָּא.

אָבָל תָא חֲווִי, יִשְׂרָאֵל כֵד
הָוּ בְמִצְרָיִם, הָוּ
בְרִשׁוֹתָא אַחֲרָא, וְהָוּ אַחֲידָן
בְמִסְאָבוֹתָא, פַאֲתָתָא דָא,
כֵד הִיא יִתְבָא בְיוּמִי
דִמְסָאָבוֹתָא. בְתַר דְאַתְגּוֹרָגָ
עַלְוָה בְּחוֹלְקָא קָדִישָא,
דְאַקְרֵי בְּרִית. כִיּוֹן (דף צ"ז ע"ב)

וְלֹהֲלָא יַעֲבֹדֵן חֹשֶׁבֶן,
לִמְקָרֶב אַתָּה לְבָעָלָה,
לְאַתְּחַבְּרָא בְּהִדְיָה, וְאַיִנּוֹ
חַמְשִׁין יוֹמִין דְּדָכִיּוֹ, לְאַעֲלָא
לְרוֹא דְּעַלְמָא דְּאַתָּה,
וְלִקְבְּלָא אָוּרִיְתָא, וְלִמְקָרֶב
אַתָּה לְבָעָלָה. וּבְגַנְיוֹ דְּאַלְיָן
יוֹמִין, יוֹמִין דְּעַלְמָא
הַדְּכִירָא, לֹא אַתְּמָסֵר
חֹשֶׁבֶן דָּא אַלְאָ לְגַבְרִי
בְּלַחֲזָרִיהָן. וּעַל דָּא
חֹשֶׁבֶן דָּא, בְּעַמִּידָה אַיִהּ,
וּמְלִין דְּעַלְמָא תְּתָהָה,
בִּישִׁיבָה, וְלֹא בְּעַמִּידָה.
וּרֹא דָא, צְלוֹתָא דְּעַמִּידָה,
צְלוֹתָא מִיּוֹשֵׁב.

וְאַלְיָן חַמְשִׁין, מ"ט אַיִנּוֹ,
בְּלָל אַנְפִּי אָוּרִיְתָא,
דָּהָא בְּיוֹמָא דְּחַמְשִׁין, אַיִהּ
רוֹא דְּאָוּרִיְתָא מִפְשָׁש. וְאַלְיָן
אַיִנּוֹ חַמְשִׁין יוֹמִין, דְּבִיה
שְׁמַטָּה וַיּוֹבָלָא. וְאֵי תִּמְאָה,
חַמְשִׁין, מ"ט אַיִנּוֹ. חַד
טְמִירָא אַיִהּ, וְעַלְמָא
אַסְתָּמֵךְ עַלְיהָ. וּבְהַהוּא

דְּאַתְּאַחֲדוֹ פְּסֻקָּה, בִּיהָ,
מְסָאָבוֹתָא מִבִּיהָ, כְּדָא
אַתָּה אַכְדָּה פְּסֻקָּו מִבָּה דְּמִי
מְסָאָבוֹתָא. בַּתְּרֵדָה דְּאַתְּפְּסֻקָּו
מִבָּה, מָה פְּתִיבָה. (וַיָּקָרָא טו)
וְסִפְרָה לְה שְׁבָעַת יָמִים. אַוְ
הַכָּא, כִּיּוֹן דַּעֲלָו בְּחַולְקָא
קְדִישָׁא, פְּסֻקָּא מְסָאָבוֹ
מִבִּיהָ, וְאָמָר קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ
הַוָּא, מְכָאן מְכָאן וְלֹהֲלָא
חֹשֶׁבֶן לְדִכְיוֹתָא.
וְסִפְרָתָם לְכָם, לְכָם דִּיִּיקָּא,
כִּמְהָ דְּאַת אָמָר
וְסִפְרָה לְה שְׁבָעַת יָמִים, לְה:
לְעַצְמָה. אַוְ הַכָּא לְכָם:
לְעַצְמָכָם. וְלֹמֶה. בְּגִין
לְאַתְּדִבָּאָה בְּמִיּוֹן עַלְעַיִן
קְדִישָׁין, וְלַבְּתֵר לְמִיתִּי
לְאַתְּחַבְּרָא בִּיה בְּמַלְפָא,
וְלִקְבְּלָא אָוּרִיְתִּיהָ.
הַתָּם וְסִפְרָה לְה שְׁבָעַת

יומא דהממשין אתגנלייא טמירה, ואטרפסיא (נ"א ואשתכח) ביה. במלכא דאתי לבי שושבינה, ואשתכח תפנו, אוף הכא יומא דהממשין, והא אוקימנא רוזא דא. (פקודא ל"ב לקרבא קרבן העומר וכו' לעיל עמי' א')

פקודא (ל"ג) בתר דא, למעבד חנ שבועות, דכתיב ועשית חנ שבועות לוי אללה. שבועות על רעallow ישראל לרוא דהממשין יומין, דאיןון שבעה שבועות, ובקרבנה דעمر, אתרטול יציר הרע, דערקה מਆשת חיל. ובד תפנו לא אתקריב, מתקבזון, ישראל בקורשא בריך הוא, ואתרטול מעילא ומתרתא.

ובגין בד אקרוי בגוניא דא עצרת, דאית ביה בטול יציר הרע. ועל דא לא כתיב ביה חטא, בשאר זמנין, דכתיב בהו חטא

ימים, הכא שבע שבותות, אמא שבע שבותות. בגין למזבי לאתדרפהה במיין, דההוא נהר הנגיד ונפיק. ואקרוי מים חיים. ותהוא נהר, שבע שבותות נפקו מגיה. ועל דא שבע שבותות ודאי, בגין למזבי ביה, כמה דאתה, דכיו דיליה בליליא, לאשתמשא בבעליה.

כך כתיב וברדת הטל על המחגה לילה. על המחגה כתיב, ולא כתיב וברדת הטל לילה. אלא על המחגה, בגין דiyorד מההוא בקדוח, על איןון יומין דאתקריאו מחגה. ומתחרפת במלכא קדיישא, ואימתי בחת האי טלא. כד קרייבו ישראל לטורא דסיני, קדין

(ל"י). ובדין כל גהוריין אתכגשו לאשת חיל, ובגין בך עצרת.

שבועות, ולא בתיב בפה איננו. אלא בכל אחר דאתמר סתם, שמא גרים דאינון מן שבע. ובתיב שבעה שבועות בספר לך, אמרי בתיב שבועות בלחוורי. אלא הבני אצטריך שבועות סתם, לא כל לא עילא ותטא, דהא בכל אחר דאלין מתער, אלין אוף הבני מתער עמהון. עד לא הויה שלמה, לא הויה אתגליין, פיון דאתא שלמה, עבד מג'ינו פרט. דבתיב, (מלכים א ח) שבעת ימים ושבעת ימים, דא אידו פרט.

בזמנא אחרא בכלל, ולא אצטריך לבר נש אחרא למUPER מגהון פרט, בר שלמה. בגין דאינון שבעת

בחת ההוא טלא בשלימוג, ואדבי, ואתפסקת זוהמתן מביהו, ואתחברו ביה במלכא וכנסת ישראל, וקבילו אוריתא, והא אוקימנא. ובזהו זמנא, ודאי כל הנקלים הולכים אל הים, לאתדראה ולאסתחאה, וכלא אתקדשו (ס"א אתקדשו) ואתחברו ביה במלכא קדיישא.

תא חז, כל בר נש שלא מפי חושבנה דא, איבון שבע שבנות תמיות, למוצי לדכיותא דא. לא אקרי טהור, ולא בכל לא דטהור הו. ולא היא פדי למותי ליה חולקא באוריתא, ומאן דמיטי טהור להאי יומא, וחושבנה לא אתהайд

ימים דלחתה, לא נהירו בשלומו, עד אתה שלמה, ובדין קיימת סירה באשלמותה, בגין שבעת יומין. והבא חג שביעות סתם, בגין ראתכללו תתיי בעליך, ולא נהירו ביום א בשלמה.

פקודא (ל"ד) בתר דא, **לקראא** שני הלחם. הא אוקימנא, שני הלחם: תרתי שכינתי, עילא ותטא, ואתחברן בחדר. לנגביהzon, תריין נהמי בשבת, מזונא חדת תריין, דעילא ותטא. ועל דא בתיב, (שםות ט) שני העמר לאחד. לאחד ונדי, לאתיחדא באתר חד. לההוא האקרוי אחד. ומאן אידו. הקול קול יעקב, דאייהו ירת עילא ותטא, תריין נהמי בחדר. ובגין דשבת איהו רוא דעילא ותטא, וכלא איהו שבת, (אתקריבו) תריין נהמי. ע"ב

מגיה, כד מטי להαι ליליא, לבעי ליה למלעיב אוורייתא, ולאתחברא בה, ולנטרא דכוי עלאה, דמטי עלייה בההוא ליליא, ואתדבי.

ואוליפנא, (דף צ"ח ע"א)

דאורייתא
דבעי ליה למלעיב בהאי ליליא, אוורייתא דבעל פה, בגין דיתדכון (ס"א דיתדבק) בחדר, ממבעעא דבחלא עמייקא. לבתר, בהאי יומא, ליתוי תורה שכחצב, ויתחבר (ס"א בה) בה, וישתכחון בחדר בזונגא חד לעילא. פדין מכרייזי עלייה ואמרי, (ישעה נט) ואני זאת בריתך אוטם אמר יי' רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיק וגוו, ועל דא, חסיד קדמאי לא

פָקוֹדָא בְּתֵרֶדֶא לְהַסְדִּיר
לְחַם וְלְבָזָנָה,
לְהַקְרִיב עַמֶּר. דְבָתִיב
וְעֲשִׂיתָם בַּיּוֹם הַנִּפְכָּם אֵת
הַעֲמָר כְּבָשׂ תָּמִים לְעוֹלָה.
וּבָנָה שְׁבָעוֹת לְהַקְרִיב שְׁתִי
הַלְּחָם, וְהַכִּי בְּכָל יוֹמָן
טָבִין, לְהַקְרִיב קְרֻבָּן
דְמוֹסְפִין. אֶלָא וְדָאי בְּכָל
יוֹמָא דְמוֹעֵדִיא אֶרְיךָ
לְקָרְבָּא קְרֻבָּנָא דִילִיה. אֶרְיךָ
לְקָרְבָּא עַלְיהָ תּוֹסֶףָת דָאִית
לִיה, בְּגַן תּוֹסֶףָת בְּתוֹבָתָא
וּמִתְנַתָּא, דְאוֹסִיף חַתָּן
לְכָלה. וְשִׁבְתָה מְלֻבָּתָא,
דָאִיהִי בְּלָה, בְּשִׁבְתּוֹת וּבְכָל
יוֹמָן טָבִין, אֶרְיךָ תּוֹסֶףָת,
דָאִינָן מַוְסִּפִין לְקָרְבָּנִין,
וּמִתְנַתָּא, דָאִינָן מִתְנָות
בְּהַוְגָה.

וּבְשְׁבָעוֹת דָאִיהִו מַתָּן
הַוְרָה,
דָאִתְיִהִבו תְּרִין לוֹחִין
הַאֲרוּיִתָא, מַפְטָרָא דָאִילְנָא
דְתִיִי, אֶרְיךָ לְקָרְבָּא

הָוּ גִיְמִי בְּהָאִי לִילִיא, וְהָוּ
לְעַזָּן בְּאֲרוּיִתָא, וְאָמָרִי,
גִּיתִי לְאַחֲסָנָא יְרוֹתָא
קְדִישָא, לֹן, וְלְבָנָן, בְּתְרִין
עַלְמָיִן. וְהָוּא לִילִיא כְּנַסְתָה
יִשְׂרָאֵל אַתְעַטְרָא עַלְיִיהִו,
וְאָתִיִא לְאַזְדוֹגָא בְּיהִיה
בְמַלְכָא, וְתְרוֹוִיהִו מַתְעַטְרִי
עַל רִישִׁיִיהִו, דָאִינָן דִזְכָאָן
לְהַכִּי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הַכִּי אמר,
בְּשַׁעַתָּא דְמִתְכְּבִשִּׁי
חַבְרִיאִיא בְּהָאִי לִילִיא לְגַבִּיהִ,
גִּיתִי לְתָקָנָא
תְּכַשִּׁיטִי פְּלָהָה, בְּגַיִן
דְתְשִׁתְכָה לְמַחְרָה
בְתְכִשִּׁיטָהָא, וּמְתֻקְנָהָא,
לְגַבִּי מַלְכָא פְּדָקָא יָאוֹת.
זְכָא חִילְקִיהָן **דְחַבְרִיאִיא,**
פְּדָיְתָבָע מַלְכָא
לְמִטְרוֹגִינִיתָא, מַאַן תָּקִין

לְגַבְיוֹהָג, שְׁתֵי הַלְּחָם דְאִינּוֹן
הָהָה דְתְרִין יוֹמִין דְשֶׁבּוּעָות
אִינּוֹן יְיֻזְרִיךְ לְקַרְבָּא
לְגַבְיוֹהָג, שְׁתֵי הַלְּחָם מְאִינּוֹן
הָהָה דְהָא אִיהוּ נְהָמָא
דְאָרוּיִתָּא, דְאָתְמָר בִּיה
(משל ט) לְכֹו לְחָמָו בְּלָחָמִי,
הָהָה, מַן הַמּוֹצִיא לְחָם מַן
הָאָרֶץ.

וְהָאֵי אִיהוּ מְאָכֵל אָרֶם,
דְאִיהוּ יוֹדֵד הָא וְאָז
הָא. (במדבר יט) זוֹאת הַתּוֹרָה
אָרֶם. (ויקרא א) אָרֶם בַּי יְקָרֵיב
מִבְּם קָרְבָּן לִי. עֹזֶר
שְׁעוּרִין, מְאָכֵל בְּעִירָן,
דְאִינּוֹן חִיּוֹת הַקְּדָשָׁה, דְמִנְהָזָן
צְרִיךְ לְקַרְבָּא, הָדָא הוּא
דְכִתְבִּיב, (ויקרא א) מַן הַבְּהָמָה.
אַלְים: מְנֻגְחִים בְּמַתְגִּיתִין,
בְּאַלְין פְּשָׁטִין. מַן הַבְּקָר:
פְּרִים מְנֻגְחִים בְּמַתְגִּיתִין,
בְּתוֹקֵפָא יְתִיר. וּמַן הַצָּאן:
שְׁאָר עַמָּא, קָרְבָּנָא דְלָהָז
צְלוּתִין, וְעַלְיִהוּ אָתְמָר,
(יחזקאל ל) וְאַתָּן צָאנִי צָאן
מְרֻעִיתִי אָדָם אָתָם.

תְּכַשִּׁיטָהָא, וְאַנְהִיר
עַטְרָהָא, וְשָׂוִי תְּקוּנָהָא.
וְלִית לְךָ בְּעַלְמָא, מַאן דִּידָע
לְתְקִנָּא תְּכַשִּׁיטִי כְּלה, אֲלָא
חַבְרִיָּא, זְבָא חַוְלְקִיהָז
בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דָאָתִי.
תָּא חַזִּי, חַבְרִיָּא מְתָקָנִי
לִילִיא בְּהָאֵי
תְּכַשִּׁיטָהָא לְכָלָה, וּמַעֲטָרִי
לְהָבְעַטְרָהָא, לְגַבְיִ מְלָכָא.
וּמַאן מְתָקִין לִיהְ לְמַלְכָא,
בְּהָאֵי לִילִיא, לְאַשְׁתְּכָחָא בְּהָ
בְּכָלָה, לְאַזְדוֹנוֹגָא בְּהָ
בְּמַטְרוֹגִיתָא. נְהָרָא קְדִישָׁא
עַמִּיקָא דָכָל גְּהַרִין, אִימָא
עַלְאהָ. הָדָא הוּא דְכִתְבִּיב,
(שיר השירים ג) צְאַינָה וּרְאַינָה
בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמֶלֶךְ שְׁלָמָה
וְגוֹ. לְבַתָּר דְאַתְקִינָת לִיהְ
לְמַלְכָא, וּאַעֲטָרָת לִיהְ
אַתִּית לְדִבָּאָה לְהָ

לְמַטְרוֹגִיתָא, וְלֵאִינּוֹן דְמַשְׁתְּפָחִי גַּבָּה. לְמַלְכָא דְתֹהֶה לֵיה בָר יְחִידָא, אַתָּא לְזָנוֹגָא לֵיה בָמַטְרוֹגִיתָא עַלְאָה, מַאי עֲבָדָת אֲמִיה כָּל הַהוּא לִילִיא, עֲאלָת לְבִי גְּנִיזָה, אַפִּיקָת עַטְרָא עַלְאָה, בְשָׁבָעִין (דף צ"ח ע"ב) אַבְנֵי יִקְרָר סְחָרָנָא, וְאַעֲטָרָת לֵיה. אַפִּיקָת לְבוֹשִׁין דְמִילָת וְאַלְבִּישָׁת לֵיה, וְאַתְקָנָת לֵיה בְתֻקּוֹנִי דְמַלְכִין. לְבָתָר עֲאלָת לְבִי כָּלה, חֲמָאת עֲוִילִימְתָהָא, דְקָא מַתְקָנִי עַטְרָהָא, וְלְבוֹשָׁהָא, וְתְכַשֵּׁיטָהָא, לְתַקְנָא לָה. אִמְרָה לוֹן, הָא אַתְקָנָת בֵּי טְבִילָה, אַתָּר דְמִינֵין נְבָעִין, וְכָל רִיחַין וּבְוִסְמִין סְנַחְרָנִי אִינּוֹן מִינֵין, לְדַקָּאה לְכָלָתִי, לִיתִי פְּלַתִּי, מַטְרוֹגִיתָא דְבָרִי, וּעוֹלִימְתָהָא, וַיַּתְדּוּן בְּהַהְיוֹא בֵי

(בדף לג ע"א)

טבילה, דמיין גבעין דעתם. לבדת תקינו לה בתכשיטה, אלבישו לה לבושה, אעטרו לה בעטרה. לאחר כה ייתי בר' לאזדווגא במטרוניתא, יתקין היכלא לבלהו, וישתפה מדורייה בכו פרהא. כה מלכא קדישא ומטרוניתא, וחברייא, כהאי גוונא. ואימא עלאה דמתקנת פלא. אשתח דמלכא עלאה, ומטרוניתא, וחברייא, מדורייהון בחדא, ולא מתפרשין לעלמין. הדא הוא דכתיב, (זהלימים טו) יי' מי יגור באהלך וגוי, הולך תמים ופועל צדק. מאן הוא פועל צדק. אלא, אילין איבנון דמתקני למטרוניתא בתכשיטה, בלבושה, בעטרה. וכל חד, פועל צדק.

אקר'.

אמר רבי חייא, אלמלא לא זכינה בעלמא, אלא למשמע מלין אילין די. זכה חילקהוונ דאיינון דמשתדי באורייתא, וידען אורחות דמלכא קדישא, דרעותא דלהון באורייתא, עלייהו כתיב (זהלימים צא) כי ב' חזק ואפלטהו. וכתיב אחליך ואכברדה.

רעה מהימנא

(ויקרא כ"ג) **בחדר השבעי**
ויקרא כ"ג) **בחדר השבעי**
באחד לחדר וגוי. פקודא
(מ"ב) הדא, לתקוע שופר
בראש השנה, והוא יומא

(ויקרא כ"ג) **בחדר השבעי**
באחד לחדר, רבי
יצחק פתח, (זהלימים פא) **תקוע**
בחדר שופר בפסה ליום

הַדִּינָא לְעַלְמָא, בָּמָה
הַאֲקִיםְנָא. וְהָא אַוְקְמוֹתָה
דְּכַתִּיב, תָּקֻעוּ בְּחַדְשׁ שׁוֹפֵר
בְּפֶסֶחָ לִיּוֹם חֶגְגָנוּ. וְהָא
אַתְּמָר. דְּהָאֵי אִיהוּ יוֹמָא
דְּסִיחָרָא אַתְּכָסִי בֵּיהֶן,
וְקָאִים עַלְמָא בְּדִינָא. בְּגַנְיָן,
דְּהַהְוָא מַקְטְּרָנָא, חַפֵּי וּכְסִי
וְאַנְעַל פַּתְחָא עַל מַלְפָא,
אַתְּרָדִינָא שְׂרִיאָא, לְמַתְבָּעָ
דִינָא עַל עַלְמָא.

וְאֵי תִּמְאָ, אֵיךְ אַתְּיִהְיֵיב
לִיהְ רְשָׁוֹ לְהַהְוָא
מַקְטְּרָנָא לְחַפְּחָא וּלְמַתְבָּעָ
דִינָא. אַלְאָ וְדָאִ בִּידָא
דְּהָאֵי מַקְטְּרָנָא, שְׁוֵי קְוִדְשָׁא
בָּרִיךְ הוּא לְמַתְבָּעָ דִינָא עַל
כָּל עַלְמָא, וְשָׁוֵי לִיהְ יוֹמָא
יַדְיעָא, לְמַתְבָּעָ קְמִיהָ כָּל
הַיְנִין דַעַלְמָא, דְהָא קְוִדְשָׁא
בָּרִיךְ הוּא עֲבָד לִיהְ וְשָׁוֵי
לִיהְ קְמִיהָ, לְמַהְוִי דְחִילָוּ
דְקְוִדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא סְלִקָּא,
וְשְׂרִיאָא עַל בְּלָא. וְרֹזָא דָא,
(קהלת ג) וְהָאָלָהִים עָשָׂה

חָגָבוֹ. זְכָאיָן אִינְפּוֹן יִשְׂרָאֵל,
דְקָנוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְרִיב
לְזָן לְגַבִּיהָ, מִן כָּל אֹמְנִין
עֲזָבְדִי עֲבֹדָה זָרָה, וְאַתְּרָעֵי
בָּהָו, וּמְאַתָּר רְחִיקָא קְרִיב
לְזָן לְגַבִּיהָ, הָדָא הוּא
דְּכַתִּיב, (יהושע כד) וַיֹּאמֶר
יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֵּה אָמַר
ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר
הַפְּנִיר יִשְׁבּוּ אֲבוֹתֵיכֶם
מַעֲוָלִים. לְאַחֲזָהָה, דְהָא
מְאַתָּר רְחִיקָא אַתְּרָעֵי בָּהָו,
וּקְרִיב לְזָן לְגַבִּיהָ, וּכְתִיב,
(יהושע כד) וְאַקְחָ אֶת אֲבִיכֶם
אֶת אֶבְרָהָם מַעֲבָר הַפְּנִיר
וְגַוּ. הַגִּי קְרָאֵי אַית
לְאִסְתְּבָלָא בָּהָו, וּכְיָ כָּל
יִשְׂרָאֵל לֹא הוּוּ יָדַעַי דָא,
וְכָל שְׁבִין יְהוֹשֻׁעַ.
אַלְאָ אָרְבִּיתָא פּוֹלָה סְתִים
וְגַלְיאָ, בָּמָה דְשָׁמָא קְדִישָׁא

יתקיים בדין, ולמנגד
דאית דין ואית דין.
בhai גוונא שני קודשא
בריך הוא קמיה
להאי, דאייה תבע דין
קמי מלבא, על כל בני
עלמא. ובhai יומא
אתיהיב ליה רשי, לבפה
פתחא דמלבא, וסיהרא
אתחפייא לנו, עד דיתגgor
דין על כל בני עלמא. ואף
על גב דכלא אתגלי קמי
קודשא בריך הוא, לא בעי
אלא בדין.

כלא גוונא חד עילא
ותהא, אתקין
בורסיא דדין בhai יומא,
נסנתרא אתה, ותבע דין
על כל עובדי בני עלמא, כל
חד וחד בפום ארחו, ובפום
מה העבר. וסחדין אתיין
ושחררי על כל עובדי בני
עלמא. ואלון אינון עיני יי',
האינו משטטי בכל עלמא.
ובמה אינון עיני יי', דלית

סתים וגלייא, בגין
דאורייתא פולה שמא
קדישא היא, ועל דא איה
סתים וגלייא. אי ישראל (ד'
צ"ט ע"א) ויהושע הו ידע,
אמאי כתיב כה אמר יי'.
אלא ודאי סתימה דמלחה,
טיבו סגי עבד קודשא בריך
בישראל, דarterei בהו
באבותה, ועבד לוון רתיכא
קדישא עלאה ליקריה,
ואפיק לוון מגו נהרא עלאה
ליקרא קדישא, בוצינה דכל
בוצינין, בגין דיתעטר בהן.
חד הוא דכתיב, כה אמר
יי' בעבר הנהר ישבו
אבותיכם מעולם. הנהר:
ההוא נהר דاشתמודע,
וاثידע.

מעולם, מא קא בעי הכא.
אלא לאחזה חכמתא.

לון חושבָּנוּ, דְקָא אַזְלִי
וּמְשֻׁטְטֵי בְּכָל עַלְמָא, וְחַמְאוֹן
כָּל עוֹבְדִי בְּנֵי עַלְמָא.
וַיֹּאֶנְנוּ דָלָא מְשֻׁגִּיחַיִן וְלֹא
מִסְתְּכָלִין בְּעוֹבְדֵיהֶן,
דְהָא לְגַבְיוֹהוּ קִימַיִן אַלְין
סְהָדִי מְלָבָא, וּמְשֻׁגִּיחַיִן
וְחַמְאוֹן כָּל מַה דָּאַינְנוּ עַבְדִּין,
וְקָאָמְרִי, דְהָא אַיְנָנוּ סְלִקי
וּסְהָדִי קְמִי מְלָבָא. וְהָאִי
סְנִטְירָא קָאִים קְמִי מְלָבָא,
וְתַבְעַ דִּינָא, פְלוֹנִי עַבְרַ
דִּינָא, פְלוֹנִי עַבְדַּבְּכָה. וְהָא
הָכָא סְהָדִי. וְעַד דְקוֹדְשָׁא
ברִיךְ הוּא לֹא שָׁאֵיל לִזְוֹן,
לִית לִזְוֹן רְשִׁי לְסְהָדָא. בְּדִין
אַיְנָנוּ סְהָדִי סְהָדוֹתָא.

וּבָלָא אֲכַתֵּב קְמִי מְלָבָא
בְּפִתְקָא. בְּבִי מְלָבָא
אִיתְ חָד הַיְבָלָא. הַיְבָלָא דָא
מְלִיא אָשָׁא חַוּרָא, וְהָאִי
אָשָׁא מַתְגַּלְגָּלָא בְּפִתְקָא,
וְלֹהִיט שְׁבִיבִין וְהָאִי לֹא
פְּסִיק לְעַלְמָין. לְגַו הָאִי
הַיְבָלָא, אִיתְ הַיְבָלָא

מַעֲבָר הַפְּהָר מַעֲזָלִם, אֶלָּא
הַהְוָא בְּהָר עַזְלָם אַקְרֵי. וְעַל
דָא, בְּעַבְרַ הַפְּהָר יִשְׁבּוּ
אֲבוֹתֵיכֶם מַעֲזָלִם, לְאַחֲזָה
טִיבוֹ וּקְשׁוֹט דַעַבְדַּ קְוִידְשָׁא
בְּרִיךְ הַוָּא לִיְשָׂרָאֵל. וְאַקְחַ
אֶת אֲבֵיכֶם אֶת אֶבְרָהָם
מַעֲבָר הַנְּהָר מֵאֵ קָא מִיְּרֵי.
אֶלָּא אֶבְרָהָם לֹא אַתְּדַבֵּק
בְּיַה בְּהָוָא בְּהָר, בָּמוֹ יִצְחָק
דַּאַתְּדַבֵּק בְּיַה בְּסְטְרִיה
לְאַתְּתִּקְפָּא.

תָא חִזְיָה, הָאִי בְּהָר, אָפְעַל
גַב דָלָאו אֵיהָוּ דִיבָא,
דִיבָין גְפָקִי מִסְטְרִיה,
וְאַתְּתִּקְפָּו בְּיַה. וּכְדִיְצָחָק
אַתְּתִּקְפָּה (בְּדִינָיו) בְּבָנוֹי, פְּדִין
עַלְאַיִן וְתַתְּאַיִן מִתְּכִבְּפִי
לְדִינָא, וּכְוֹרְסִיָּא דְדִינָא
אַתְּתִּקְוָן, וּמְלָכָא קְדִישָׁא
יִתְּבִּיבָן עַל כְּוֹרְסִיָּא דְדִינָא,

ואזהר, מלא אשה
אוכמא, דלא פסיק לעלמיין.
תירין סופרין קיימין תדריך
קמיה מלכא. בשעתא
דידנא, סחרין כל סחריך מלי
מלכא. איןון סחרין נ"א
סופרין גטליין מההוא פלקא
דאשא חורה, ובתבי עליה
בההוא אשה אוכמא.

ובדין מלכא אחמיין דינא,
עד זמנה ידייעא,
دلמא בין בה ובין בה
יהדרון בתשובה. אי
יהדרון, פתקין גקרען. ואי
לאו, מלכא יתיב, וכל איןון
הבי זכותא קיימי קמיה,
ברוזא קם וכריין, פלוני עבד
ביה, מאן يولיף עליה זכות
אי את מאן היוליף עליה
זכות, יאות. ואי לאו הָא
אתמסר לנטירא.

ובלא ידע קודשא בריך
הוא, אמא אצטריך
לכל דא. אלא בגין דלא
יהא פטרה דפומא בגין

ודאין עלמא, כדיין, תקען
בחדר שופר בפסה ליום
חגנו. זפאיין איבונ ישראל,
דידען לסקא פורסייא
דידנא, ולתקנא פורסייא
דרחמי. ובמה. בשופר.

רבי אבא היה יתריב קמיה
דרבי שמעון, אמר
לייה, הָא זמגין סגיאין
שאיילנא על האי שופר,
מאי קא מיידי, ועד פאן לא
אתישבנה ביתה. אמר לייה,
ודאי האי הוא ברירה
דמללה, דישראל בעין
ביום אדידנא (נ"א דא), שופר,
ולא קרען. בגין דקRUN הָא
אתיעד באן אחר אהג,
ולאתדקא דינא לא
בעינה. אבל הָא תנינן,

במלין ובעובדא, בעין

לְאַחֲזָה וּלְאַתְּעָרָא מַלִּין סְתִימִין.

תֵּא חֹזֵי, כֵּד הַהוּא שׁוֹפֵר עַלְּאָה, הַגְּהִירוֹ הַכְּלָא בִּיה, אַסְתָּלָק וְלֹא נְהִיר לְבָנִין, כֶּדֶין דִּינָא אַתְּעָרָא, וּכְרָסּוֹן אַתְּתָּקָנוּ לְבֵבֵי דִּינָא, וְדֹא שׁוֹפֵר, אַילּוּ דִּיצָּחָק אֲקָרֵי, תּוֹקְפִיה (דף צ"ט ע"ב) דִּיצָּחָק, תּוֹשְׁבָחָתִיה דָאַבָּהָן, כֵּד אַסְתָּלָק הַהוּא שׁוֹפֵר גָּדוֹלָה, הַלָּא יִנְקָא לְבָנִין, כֶּדֶין יִצְחָק אַתְּתָּקָה, וְאַתְּתָּקָנוּ לְדִינָא בְּעַלְמָא.

וְכֵד אַתְּעָרָה הָאֵי שׁוֹפֵר וְכֵד בְּנֵי נְשָׂא תִּיְבִין מְחֻטָּאֵיהָן, בְּעַיְינָן לְנְגָדָא קְולָ שׁוֹפֵר מַתְּתָּא, וְתַהְוָא קְלָא סְלִיק לְעַילָּא, כֶּדֶין אַתְּעָרָה שׁוֹפֵר אֲחָדָא רְחַמִּי, עַלְּאָה, וְאַתְּעָרָה

עַלְמָא. אֵלָא לְאַחֲזָה הַכְּלָא עַבְדִּים בְּאֶרְחָה קְשׁוֹט, וְגַיְחָא קְמִיחָה מִאֵן דְּאַשְׁתְּוֹיבָה מִן דִּינִיה. וְאֵי תִּימָא מִנְלָזָן. הָאֵי, אַתְּמִסְרָה לְחַבְּיִמִי, וְאַפְּיָלוֹ לְמִאֵן הַלָּא יָדַעַי, מִאֵן דְּבָעֵי לְאַסְתָּבָלָא, יִשְׁנָה בְּמַה הָאִיהוּ בְּאַתְּגָלִיא, וַיַּדְעַ בְּמַה הָאִיהוּ בְּסְתָרָא, הַהָא בְּלָא בְּגַנוֹנָא חֲדָא, כֹּל מַה דְּפָקִיד קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא בְּאַרְעָא, בְּלָא אִיהוּ בְּגַנוֹנָא דְלַעַילָא. יוֹמָא דְרָאשׁ הַשָּׁנָה, אִיהוּ יוֹמָא דְרִינָא, וּמְלָכָא יִתְּבּוּ בְּכָרְסִיָּא דְרִינָא, סְנָטִירָא קָא אָתֵי וְחַפֵּי פְּתַחָה דְמַלְכָא, וְתַבָּע דִינָא. וְאֶפְעַל גַּבְעָה קְוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא רְחִים לֵיהֶ לְדִינָא, בְּמַה דָּאתָ אָמֵר, (ישועה טא) בֵּי אַנְיִי אָוֶה בְּמִשְׁפָט. נִצְחָה רְחִימָוּ הַבָּנוֹי, לְרְחִימָוּ דִינָא. וּבְשַׁעַתָּא דְסְנָטִירָא קָם לְמַטָּעָן מַלִּין עַלְיִיהָן, פָקִיד לְמַתְּקָעָה בְּשׁוֹפֵר, בְּגַיְן

לֹא תִּעֲרֵא רְחִמִּי מִתְּחָת
לְעַילָּא, בֶּהָהוּא שׁוֹפֵר.
סְלִקָּא הַהוּא קָלָא, בְּלִילָא
בְּאָשָׁא וּרְוִיחָא וּמִיאָ,
וְאַתְּ עֲבִידָמְנִינִיו קָלָא חָרָא,
וְאַתְּ עֲרֵרָקָלָא אַחֲרָא לְעַילָּא,
בְּרֵד הַהוּא קָלָא אַתְּ עֲרֵר
מְעַילָּא וּמִתְּחָתָא, כְּדִין בְּלֵל
טֻעַנוֹת דָּקָא טָעַן הַהוּא
מְקַטְּרָנָא מִתְּעַרְבָּבִי.

בְּיוֹמָא דִּרְאָשׁ הַשְׁנָה, נִפְיק
יִצְחָק בְּלְחוּדוֹי, וּקְרִי
לְעַשּׂו, לְאַטְעָמָא לִיה
תְּבַשְּׁילִין דְּכָל עַלְמָא, בְּלֵ
חָר בְּפּוֹם אָוֹרְחוֹי, דְּהָא
בְּהַהְיָא שְׁעַתָּא (בראשית כז)
וְתַבְּחַנּוּ עִינֵּיו מְרָאוֹת, דְּנִפְיק
מְגִיהָ מְאַן דְּאַחֲשָׁךְ אֲפִי
בְּרִין, וְאַתְּפְּרֵשׁ, וְשַׁכְּבֵב עַל
עֲרֵסִיה דִּרְגָּנָא, וּקְרִי לְעַשּׂו,
וְאָמַר וּצְוָה לֵי צִידָה וּמַעַשָּׁה
לֵי מְטֻעָמִים וּמְבִיאָה לֵי.

וּרְבָּקָה אָמָרָה אֶל יַעֲקֹב
בְּנָה, רְחִימָא
דְּנִפְשָׁה, בְּנָה רְחִימָא

וְאַסְתָּלָק דִּינָא. וּבְעִינָן
לְאַחֲזָה עַזְבָּדָא בְּשׁוֹפֵר,
לְאַתְּ עֲרָא שׁוֹפְרָא אַחֲרָא,
וְלְאַפְקָא בְּהָאִי שׁוֹפֵר
לְתַתָּא, אִינְנוּ קָלִין, לְאַחֲזָה
דְּכָל אִינְנוּ קָלִין דְּלַעַילָא,
דְּכָלִילִין בְּלָהִי בֶּהָהוּא שׁוֹפֵר
עַלְהָא, יַתְּעַרְוּן לְנִפְקָא.

וּבְהָגִי קָלִין דְּלַתְּתָא, יַהֲבִין
יִשְׂרָאֵל חִילָא (לְרַחְמִי
מִתְּחָתָא וְאַתְּ עֲרֵר שׁוֹפֵר גָּדוֹלָה) לְעַילָּא,
וּעַל דָּא בְּעִינָן לְזָמָנָא שׁוֹפֵר
בְּיוֹמָא דָא, וְלִסְדָּרָא קָלִין,
לְכֻוּנָא בֵּיה בְּגִין לְאַתְּ עֲרָא
שׁוֹפֵר אַחֲרָא, דֵבֶיה בְּלִילִין
קָלִי לְעַילָּא. (וְלִסְדָּרָא קָלִין בְּשׁוֹפֵר).
סְדָרָא קָדְמָאָה, קָלָא נִפְיק,
וּמִתְּעַטָּר לְעַילָּא,
סְלִיק רְקִיעִין, וְאַתְּבָקָע בֵּין
טוֹרִי רְמָאִי, וּמְטִי לְגַבְיהָ
דְּאַבְרָהָם, וּשְׁרִיאָ בְּרִישִׁית,

דָא תְמִסֵּר לְהָ מַיּוֹםָ
דָא תְבִרֵי עַלְמָא. וּפְקִידָת
לֵיה, לְאַתְעָרָא אִיהוּ בָאַינְנוּ
מַטְעָמִים דִילִיה. וַיַּעֲקֹב
אַתְעָר מִתְהָא, מַתְלָבֵשׁ
בְצֻלּוֹתֵינוּ וּבְעוֹתֵינוּ, וַיַּקְוֵל
קוֹל יַעֲקֹב בְּהַהוּא שׁוֹפֵר
דָקָא סְלִיק, וַיַּעֲקֹב יַעֲקֹב
לְגַבְיהָה, וַיַּתְקִרְבֵּב בְּהַדִּיה,
וַיָּגַשׁ לוּ וַיַּאֲכֵל, וַיַּתְבְּלִיל
דָא בְּדָא. כִּיוֹן דָא תְבְלִיל
בְּהַדִּיה, (בראשית קמ"ב ע"ב) וַיַּבָּא
לוּ יָין, דָא יָין דְמַנְטָרָא, יָין
הַהוּא חִידּוֹ דְלָבָא, רֹא
דַעַלְמָא דָא תִי, בְּדִין וַיַּרְחֵ
את רִיחַ בְּגַדִּי, צְלָוֹתֵינוּ
דְסָלְקֵינוּ וּבְעוֹתֵינוּ. וַיַּרְבֵּבָהוּ
נָחָ רָוֶנָא, וַחֲדִי לְבָא, וּבְלָא
אִיהוּ רַחְמִי.

כִּיוֹן דָא יְהוּ אַתְבְּלִיל בְּיַעֲקֹב,
כָל אַינְנוּ חִילֵין
וַיַּוְקְפִין וַרְגְּגִין הַהוּ זְמִינִין,
אַתְבִּדוּ, וְלֹא אַשְׁתְּבִחוּ
תְּמַן. וַיַּשְׂרַאֵל נִפְקִין מִן
דִינָא, בְּחִדּוּה וּבְרַבְּפָאָן.

וַאֲתַעַטָּר, וַאֲתַעַר הַנְּאָ,
וַאֲתַקְוֵן לְכִורְסִיָּא. וּבְסְפָרָא
דְאַגְּדָתָא תְּגִיבָּן, בְּשֻׁעַתָּא
הַהְהָוָא קָלָא קָרְמָאָה סְלִיק,
אַתְעָר וַאֲתַעַטָּר אַבְרָהָם,
וַאֲתַקְוֵן לְכִורְסִיָּא, פְּקִידִין
עַלְיָה אָבָא. (ס"א אָבָא וְאָמָא)
אָבָא.

אַדְחָכִי, סְלִקָא תְּגִיבָּנָא,
תְּקִיפָא (לְחֶבְרָא)
לְתִבְרָא תְּוִקְפִי רְגִיזִין. וְדָא
סְדָרָא תְּגִיבָּנָא, הַהְהָוָא קָלָא
תְּבִירָא בְּתוּקְפָוִי. וּכְדִין
סְלִקָא, וְכָל דִיבָנָן דָא תְעַרְעָוָן
(ס"א דָא תְעַרְעָוָן) קָמִיה אַתְבָּרוֹג, עד
דְסָלִיק לְאַתְרִיה דִיצָחָק. כִּיוֹן
דִיצָחָק אַתְעָר, וְחִמֵי
לְאַבְרָהָם מַתְקָוֵן לְכִורְסִיָּא
לְקִיְמָא קָמִיה, פְּקִידִין
אַתְבִּפָּאָ, וְתִבְרָא תְּוִקְפָא
קָשִׁיא. וּבְהָאִי, בָעֵי מָאָן

דְּתַקָּע, לְכוֹנוֹנָא לְבָא
וְרֻעֲוַתָּא, בְּגִין לְתַבְּרָא חִילָּא
וְתוֹקֶפֶא דְּדִינָא קְשִׁיא, הַדָּא
הַנוּא דְּכַתְּבֵב, (טהילים פט) אֲשֶׁרִי
הַעַם יוֹדֵעַ תְּרוּעָה, יוֹדֵעַ
תְּרוּעָה וְדָא.

סָדָרָא תְּלִיתָא, קְלָא
גְּפִיק, וְסָלִיק,
וּבְקָעַ כָּל אַיִן רְקִיעַין,
וּרְחַמִּי מַתְעַרְן, וּמְטִי הַהְוָא
קְלָא לְרִישָׁה דִּיעָקָב (דף ק' ע"א)
וּיעָקָב אַתְעָר, וְחַמִּי
לְאַבְרָהָם מַתְתָּקָן בְּגִיסָּא
אַחֲרָא, כִּדְין אֲחִידָן תְּרוּוֹיְיהָ
בֵּיה בְּצִחָק, דָּא מַהְאִי
סְטָרָא, וְדָא, מַהְאִי סְטָרָא
וְלָא יְכַלֵּין תְּוֹקְפּוֹי לְנִפְקָא
לְבָר. וְהַנִּי תְּלִתָּא סָדָרִין,
כְּלָהָו סָדָרָא חָד.

סָדָרָא אַחֲרָא, קְלָא גְּפִיק,
וְסָלִיק, וּגְטִיל לְאַבְרָהָם

וַיְהִי אֵךְ יֵצֵא יְצֵא יַעֲקֹב
מֵאַת פָּנִים יַצֵּחַ אֲבִיו, בְּיוֹמָא
דָּא, בְּחִדּוּה, וּבְבְרַכָּא
עַלְאיָן, וַעֲשָׂו אֲחִיו בָּא
מִצְיָדוֹ, טָעַן טָעַן מַעֲזָבָרִי
דְּעַלְמָא, וַיַּעֲשֵׂה גַּם הוּא
מַטְעַמִּים, חָרֵד לִישְׁגָנָה
לְמַטְעַן טָעַנות. אַתְקִין סְהָרִי,
וַיָּבֹא לְאֲבִיו וַיֹּאמֶר יְקוּם
אֲבִי, יַתְעַר בְּדִינוּי, וַיַּאֲבָל
בָּמָה עוֹבְדִין בַּיּוֹשֵׁן דְּכָל
עַלְמָא דָקָא אַשְׁבַּחַנָּא.

וַיִּחַרְדֵּל יַצֵּחַ חַרְדָּה גְּדוֹלָה
עַד מָאָד, דָקָא לֹא
יָכַיל לְאַתְפְּרֵשָׁא מִכְלָלָא
דִּיעָקָב, דָאַיְהוּ בְּחִדּוֹת.
וַיֹּאמֶר מַי אִפּוֹא הוּא הַצָּדָקָה
צִיד, בָּמָה צְלָוָתִין וּבְעוֹתִין,
וְאוֹכֵל מִכְלָל בְּפֶרֶם תְּבָא
וְאַבְרָבָהוּ גַּם בְּרוֹךְ יְהִי.
בְּשֶׁמוּעַ עָשָׂו אֶת דְּבָרֵי (יַצֵּחַ)
אֲבִיו וַיַּצְעַק צַעַקָּה וְגַ�.
הַחֲמִי דָקָא צִידָו לֹא הָוָה
בְּלָום. עַד לְבָתָר הָאָמָר לִיהָ,
הַנְּהָה מְשֻׁמְנִי הָאָרֶץ וְגַ�. אַלְיָן

תקיפין ואובלוסין דשאָר
עפֿין זֶה קְשִׁיאָ לֵיהּ מְכֻלָּא.
וַיְשַׁטּוּם עָשָׂו אֶת יַעֲקֹב,
לְמִזְלָאָ אַבְתָּרִיהָ, וְלַקְטָרָנָא
לֵיהּ פְּרִיר.

וַיַּעֲקֹב אָוֵיל בָּאַינְנוּן יוֹמִין
דְּבִין רָאשׁ הַשָּׁנָה
לַיּוֹם הַכְּפּוּרִים, עֲרִיק
לְאַשְׁתּוֹבָא מְגִיהָ. פָּבָ
בַּתְּיוֹבָתָא, שְׁנִי גְּרָמִיהָ
בַּתְּעִנְיָתָא, עַד דָּאָתִי רָאשׁ
הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכְּפּוּרִים, בְּדִין
יְדָעִי יִשְׂרָאֵל דַעֲשָׂוּבָא, וְעַמוֹ
אַרְבָּעָ מֵאוֹת אִישׁ, בְּלָהּוּ
סְקָטָרְגִּי וּמִגְּנִין לַקְטָרָנָא לוֹן,
מִיד וַיַּרְאָ יַעֲקֹב מְאֹד וַיַּצַּר
לוּ וְאָסְגִּי בְּצִלּוֹתָין וּבְעוֹתָין.
(בראשית לא) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהִי
אָבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהִי אָבִי
וְגוּ. עַד דָּנְטִיל עִיטָּא וְאָמֶר,
כִּי אָמֶר אַכְפָּרָה פָּנִיו^{בְּמִנְחָה הַהוֹלֵבָת לְפָנֵי וַיַּקְהֵל}
מִן הַבָּא בְּיַדוּ מִנְחָה וְגוּ,
עָזִים מְאָתִים וְתִשְׁשִׁים עָשָׂרִים
רְחַלִּים מְאָתִים וְגוּ.

מְאָתָרִיהָ, וְנַגִּיד לֵיהּ לַתְּתָא,
לְאָתָר דְּתוֹקְפִּיהָוּן דִּיצְחָק
שְׁרִיּוֹן וְקִיְּמָן לֵיהּ לְאַבְרָהָם
בְּגַעֲוִיְּהָוּ.

סְדָרָא תְּנִינָא, נְפִיק קְלָא
תְּבִירָא, לֹא תְקִיפָּא
בְּקִדְמָה, לֹא דְּחַלִּישׁ הַהְוָא
קְלָא דְּתַקְעָ, אֶלָּא דְּהַהְוָא
קְלָא לֹאו אִיהוּ לְגַבִּי יְצָחָק
בְּקִדְמִיתָא, דְּתַמָּן תְּוֹקָפָא
תְּקִיפָּא שְׁרִיּא, אֶלָּא לְגַבִּי
אַיְנוֹ בַּי דִּינָא דְּלַתְּתָא,
דְּאַיְנוֹ רְפּוּיִין יִתְּיר, וּבְלָהּוּ
חַמְמָן לְאַבְרָהָם לְגַבִּיְּהָ,

וְאַתְּפִּפְיָין קְמִיהָ.
אֲדָהָכִי, סְדָרָא תְּלִיתָא,
קְלָא נְפִיק,
וּסְלִיק, וְאַתְּעַטְרָ בְּרִישִׁיהָ
דְּיַעֲקֹב, וְנַגִּיד לֵיהּ לַתְּתָא
לְהַהְוָא אָתָר דְּאַיְנוֹ גְּבוּרָאָן
שְׁרִיּוֹן, וְקִאָם לְקַבְּלִיְּהָ,

גָּמְלִים וְנוּ, בֶּה הוּא סְטָרָא
דִּילִיה. גָּמְלִים הוּא
נָחֵש, בְּמַיִן גָּמֵל, בְּשַׁעַתָּא
דְּפַתִּי סְמָא"ל לְאָדָם, אֲרָבִיב
עַל נָחֵש בְּמַיִן גָּמֵל. תְּגִינִּין,
מִאן דְּחִמִּי גָּמֵל בְּחִלּוּמִיה,
מִיתָּה נְקִנָּה עַלְיהָ
מְלֻמָּעָלה, וְאַשְׁתּוֹב מִינָּה.
וּכְלָא חָד.

וּכְדִין, אֲהָדָר עָשָׂו
אַפְּטָרוֹפּוֹסָא
דִּיעָקָב, וַיַּעֲקֹב לֹא בָּעָא
דוּבְשִׁיה וְעוֹקָצִיה. יַעֲבָר נָא
אָדוֹנִי לְפָנֵי עַבְדוֹ. כְּדִין
וַיֵּשֶׁב בַּיּוֹם הַהוּא עָשָׂו
לְדָרְבוֹ. אִימָתִי. בְּשַׁעַת
גַּעַילָה, דָּהָא אַתְּפָרֵשׁ מַעַטָּא
קְהִישָׁא. וּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא
שְׁבִיק לְחוֹבִיהָן, וּכְפָר
עַלְיָהוּ. בֵּין דְּהָהָוָא
מַקְטָרָנָא אָזָל בְּהָהָוָא
דוֹרוֹנָא, וְאַתְּפָרֵשׁ מַנְיָהָגָן,
בְּעֵי קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא
לְמַחְדֵּי בָּנוֹי, מָה בְּתִיבָּה,
וַיַּעֲקֹב נָסַע סְכָתָה וַיַּבְןֵן לוֹן

אֲבָרָהָם מִהָּאִי סְטָרָא, וַיַּעֲקֹב
מִהָּאִי סְטָרָא, וְאַיְפָוֹן
בְּאַמְצָעִיתָה. כְּדִין אַתְּפָפִין
פְּלָהָג, וּמְשַׁתְּכָהִין (ס"א ומְשַׁתְּכָבִי)
בְּאַתְּרִיָּהוּ. וְהַנִּי בְּלָהָי סְדָרָא
אַחֲרָא תְּגִינִּיאָ.

סְדָרָא בְּתִרְאָה, דְּבָעִיא
לוֹן לִסְלָקָא
לְאַתְּרִיָּהוּ, וְלִיְשָׁבָא (ס"א
וְלִישָׁרָא) בִּגְנִיָּהוּ לִיצָּחָק
כְּמַלְקָדְמִין. בְּגִינַּן דְּהָאִי בְּעֵי
לִישָׁרָא לִיה בְּאַתְּרִיה, וְלֹא
יַפְּ�ק בְּתוֹקָפָוי לְבָרָה, כְּדִין
דִּיבִּין בְּלָהָי אַתְּפָפִין,
וּרְחָמִין אַתְּעָרָג.

עַל דָּא בְּעֵי לְכֹוֹנָא לְבָא
וְרַעֲוָתָא בְּהַנִּי קָלִי,
וְלִמְהָדר בְּתִיּוֹתָא קָמִי
מְאַרְיָהָן. כְּדִין פָּד יִשְׂרָאֵל
מְתָקִני וּמְסִדְרִי קָלִין
בְּרַעֲוָתָא דְּלָבָא כְּדָקָא יָאָתָה,

בֵּית וְגוֹן. עַל בֶּן קָרָא שֵׁם
הַמִּקְומָם סֻפּוּתָה, בִּין הַיְתָבִי
בְּסֻכּוֹת, הָא אֲשַׁתְזִיבוּ מִן
מִקְטָרָנָא, וּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ
הָוּא חָדִי בְּבָנוֹי. וּבָאָה
חַוְלָקִיהּוֹן בְּהָאִי עַלְמָא
וּבְעַלְמָא דָאָתִי. (ע"ב רועיא
מהימנה)

בְּשׁוֹפֵרְרָא דָא, אֲהָדָר הַהְוָא
שׁוֹפֵר עַלְהָה, וּכְדָ אֲהָדָר,
מַעֲטָרָא לִיהְ לִיעַקְבָּר,
וְאַתְּהָקָן כֹּלָא. וּכְוָרְסִיָּא
אֲחָרָא רְמִיָּא, וּכְדִין חַיְדוֹ
אֲשַׁתְכָח בְּכָלָא, וּקְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הָוּא מְרִיחָם עַל עַלְמָא.

וּבָאָה חַוְלָקִיהּוֹן דִּיְשָׁرָאֵל, דִּידָעֵין לְגַדָּא וְלְאַמְשָׁכָא (דף ק ע"ב)
לְמַאְרִיהּוֹן, מַדִּינָא לְרָחְמִי, וְלַתְּקָנָא כְּלָהָו עַלְמָיִן עַל
יַדְיֵיהָו.

תָּא חֹזֵי, לְקַבֵּל דָא, תַּלְתָּא סְפִרֵין פַּתִּיחָין בַּיּוֹםָא דָא,
וּכְמָה דְרָחְמִינוּ מִתְעָרֵין, וְדִינֵין קְשִׁיּוֹן אַתְכְּפִיּוֹן
וְעַלְיִין לְדוֹכְתִּיהָו. כֵּה הָוּא לַתְּתָא כְּגֻונָא דְלַעַילָא,
דִּיבֵין קְשִׁיּוֹן אַתְכְּפִיּוֹן וְאַתְעָרָבוֹ מִעַלְמָא. וּמְאָן אִינּוֹן.
אַלְיִין אִינּוֹן רְשָׁעִים גִּמְорִים, דְאִינּוֹן דִּינֵין קְשִׁיּוֹן
דְאַתְכְּפִיּוֹן וְאַתְעָרָבוֹ מִעַלְמָא. וְעַל דָא נְכַתְּבִים וּנְחַתְּמִים
וּכְוֹ. אָמֵר רְبִי אָבָא, וְדָא דָא הָוּא בְּרִירָא דְמַהָה, בְּרִיךְ
רָחְמָנָא דְשָׁאַלְנָא וּרוֹחָנָא בְּהָנִי מִילִי.

אָמֵר רְבִי יְהוּדָה, כְּתִיב זְכָרוֹן תְּרוּעה, זְפָרוֹן עַבְדִּינָן,
לְכִוּנָא לְבָא וּרְעוּתָא, יְשָׂרָאֵל עַבְדִּין זְקָרוֹן
לַתְּתָא, בָּמָה. בְּעַובְדָא, בְּגִין דִּיתְעַר מָלה בְּהָהָוּא גִּוּנָא
לְעַילָא.

אמֶר רַבִי אַלְעֹזֶר, כתיב (תהלים פא) בפסה ליום חגנו דאתפסיא ביה סירה. והיה אתפסיא. אלא, قد קיימא עיבא, וشمsha לא נהייר, כדיין סירה אתפסיא, ולא נהייר. ועל דא, מקמי עיבא שמשא לא נהייר, כל שכן סירה אתפסיא ולא נHIRA. ועל דא בפסה ליום חגנו, בה"א, אתפסיא סירה. ובמה נהייר. כלל בתויבתא, ובקל שופרא, דכתיב, (חהלום פט) אשרי הע יודעי תרוועה כדיין יי' באור פניך יהלכו.

תא חזי, בהאי יומא אתפסיא סירה, ולא נהייר עד בעשור לחדש, דישראל תיבין כלחו בתויבתא שלימתא, ואימא עלאה תאבת ונחרת לה. והאי יומא נהיירו דאימא גטלא, ואשתבה חידו בכלא. ועל דא כתיב, يوم הכפורים הו. יום כפור מבעי לייה, מאן يوم הכפורים. אלא בגין דתרי נהורין נחרין בחד. בוצינא עלאה, נהייר לבוצינא תפאה. ובhai יומא מנהורא עלאה נהייר. ולא מנהורא דشمsha ובגין כה בפסה ליום חגנו כתיב.

רַבִי אָבָא שָׁלֵח לֵיה לְרַבִי שְׁמֻעוֹן, אמר, אימתי זונגא דכנסת ישראל במלפआ קדיישא. שלח לייה, (בראשית וגו' אמנה אחותי בת אבי היא אך לא בת אבי ותהי לי לאשה. אתרגייש רבι אבא, ארין קליה, בכה אמר,

רבי רבי בוצינה קדישא, ווי, ווי לעלמא כד תפוק
מגיה, ווי לדרא דיהון בעלמא כד תסתלק מבהון
וישתארון יתמין מבן. אמר ליה רבי חייא לרבי אבא,
האי דשלחה לקבלה. מא' קאמר.

אמר ודי לאו זוגא דמלכא במטרוניתא, אלא בזמנא
דבירה מאבא עלאה, וכד אתגרה מגיה, קריין
לה קדש דהא מביא אבא גטלא הא. וכדין מזדווגי
בחדא, בגין דמלכא קדש אקרי, דכתיב, (ירמיה ב) קדש
ישראל ל'יי', דנטיל מאתר דאקרי קדש. כדין אחותי בת
אבי היא אף לא בתامي, דהא מביא אבא שם דא, ולא
 מביא אימא, ועל דא ותהי לי לאשה, לא זוגא בחדא,
 בזמנא דא, ולא בזמנא אחרא, בזמנא גטלא מביא
 אבא, ולא בזמנא גטלא מביא אימא. ויום הփורים
 אוכח, דתשמש המטה אסור, בגין זוגא לא אשתחח,
 דהא מביא אימא גטלא, ולא מביא אבא. אמר רבי חייא,
 ודי זפאה דרא דרבינו שמעון שארי בגויה, זפאיין אינון
 דקיעמין קמיה כל יומא.

אמר רבי אבא, בראש השנה נברא אדם, וקאים בדין
 קמי מאריה, ותב (דף ק"א ע"א) בת יבתא, וקבע ליה
 קידשא בריך הוא. אמר ליה, אדם, אתה תהא סימנא
 לבניך לדרין, בהאי יומא קיעמין בדין, ואיתובין

אנא אָקְבֵּל לֹזֶן, וְאַיּוֹם מִכּוֹרְסִיָּא דְּדִינָא, וְאַתְקִיִּים עַל כְּפָרְסִיָּא דְּרַחֲמִי, וְאַרְחָם עַלְיָהוּ. וְדוֹד אָמָר, (תהלים קטו) אַהֲבָתִי כִּי יִשְׁמַע יְיָ אֶת קֹלִי תְּחִנּוֹנִי. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים קל) כִּי עַמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תּוֹרָא. וּכְתִיב, (תהלים לו) כִּי עַמְּךָ מִקּוֹר חַיִּים בָּאוֹרֶךָ גַּרְאָה אוֹר.

רְעוּיָה מִהִימָּנָה
פְּקוּדָא (מ"ג) דָא, לְאַתְעַנָּא
בְּיוֹמָא דְכְפּוּרִי,
לְאַכְנָעָא גּוֹפָא וְנַפְשָׁא,
בְּרוֹא דְחַמְשָׁה עֲנֵנוֹין,
דְחַמְשָׁה דְרַגִּין **דְיוֹמָא**
דְכְפּוּרִי. דָהָא מַקְטְּרָנָא קָא
אָתֵי לְאַדְבָּרָא חֻובִיהָן,
בָּמָה דְאַתְמָר. וּכְלָדוּ
בְּתִיּוֹבָתָא שְׁלִימָהָא קְמִי
אָבוֹהָן. פָּלָא, **בָּמָה** דְאַתְמָר
בְּכֶפֶה דְוֹכְתִּי. (ע"ב רְעוּיָה
 מִהִימָּנָה) (פְּקוּדָא מ"ד לְמַפְלָח כְּהָנָה וּכְרִיּוֹת
 ס"ג ע"א)

(וַיָּקֹרֶא ב"ג) אָךְ בְּעַשָּׂר לְחַדְשָׁה
הַשְׁבִּיעִי הַזֶּה יּוֹם
הַבְּפּוּרִים הוּא **מִקְרָא קָדְשָׁה**
יְהִיָּה לְכֶם. רְبִי חִיאָה **פָּתָח**,
 (תהלים לב) **לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי**
בְּשָׂוִי פְּשָׁע **כְּסֹוי חַטָּאתָה**.
לְדוֹד מִשְׁכִּיל, הָא **תְּגִינֵּנוּ בֵּי**
זִיגִי זִמְרָא (נ"א אַתְקָרִי)
סִפְרַת תְּהִלִּים, בְּנַצּוֹת, בְּנָגּוֹן,
בְּמִשְׁכִּיל, בְּמִכְתָּם, בְּמִזְמוֹר,
בְּשִׁיר, **בְּאֲשֶׁרִי**, בְּתִפְלָה,
בְּהַזְדָּאת, בְּהַלְלוֹיָה, וְעַלְכָה
מְכֻלָּהוּ הַלְלוֹיָה, וְהָא אַוְיקָמוֹת.
הַכָּא **מִשְׁכִּיל**, אַתְרִיה יִדְיָע, מְהוּ **מִשְׁכִּיל**, מִיא **דְאַחֲבִימָוּ**
לְאַיְבָּוּן דְשָׁתוּ לְהִי, הַהוּא **אַתְרָ** (ס"א רַמְשַׁפְּרָלָן בְּהַהְוָא אַתְרָ)
דְאַקְרִי **מִשְׁכִּיל**, **בָּמָה** **דְאַתְ** אָמָר, (משל ט) **מִשְׁכִּיל** **עַל דָּבָר**

ימצא טוב. ובגין דאקרי הָכִי, תליא בֵּית סְלִיחָה, חִירוֹ דְחִירִין. הדא הוּא דכתיב אשרי נְשׁוּי פְשֻׁעַ בְּסֻוי חַטָּאתה. Mai פְּסֻוי חַטָּאתה. הֲא אַיִּקְמֹתָה, הדוא פְּסֻוי מְבָנִי נְשָׂא, ההוא חַטָּאתה דְחַב לְקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא, ואָזְדִי קְמִי קוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא. אבל (ס"א בְּסֻוי חַטָּאתה) תא חִזֵּי, כַּד בָּר נְשָׂא חַטָּאת, וְחַב זְמָנָא חַדָּא, וְתִרְיַן וְתִלְתָּא, וְלֹא אַהֲדָר בֵּית, הָא חֻבוּי בְּאַתְגָּלְיָא אַיִּנוֹן וּמְפָרָסְמִי לוֹן לְעִילָּא, וּמְפָרָסְמִי לוֹן לְתִתְתָּא. וּכְרוֹזִי אַזְלִין קְמִיה וּמְכָרִיזִי, אַסְתַּלְקוּ מְשִׁחְרָגִיה דְפָלְגִּיא, נְזִיף הוּא מְמָאִירִיה, נְזִיף הוּא לְעִילָּא, נְזִיף הוּא לְתִתְתָּא, וּוְיַיְהָ דְפָגִים דְיוֹקְנָא דְמָאִירִיה, וּוְיַיְהָ דָלָא חִישׁ לְיִקְרָא דְמָאִירִיה, קוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא גָּלִי חֻבוּיה לְעִילָּא, הדא הוּא דכתיב, (איוב ב) יָגַלוּ שְׁמִים עָזְנוּ וְאָרֶץ מַתְקוּמָה לוֹ. וכַּד בָּר נְשָׂא אַזְלִיל בְּאוֹרָחָא דְמָאִירִיה, וְאַשְׁתָּדָל בְּפּוֹלְחָנִיה, וְאַזְדָּמָן לְיַהְיָה חַטָּאתה חד, כֹּלֶא מְכַסֵּין עַלְוִיה, עַלְאַין וְתִתְאַין, הדא אַקְרִי פְּסֻוי חַטָּאתה.

אמר לֵיה רַבִּי אָבָא, עד פָעַן לֹא מְטִית לְעִקְרָא דְמָלָה. וּשְׁפִיר קָאמָרָת. וְהִא דַקְאָמָרוּ חַבְרִיִּיא שְׁפִיר. אבל אֵי הָכִי, מְכוֹסָה חַטָּאת מְבָעֵי לֵיה, מהו בְּסֻוי חַטָּאתה. אֶלָּא תַּרְיִי מְלִי דְחִכְמַתָּא אֵיתָ בֵּית, וְתִרְוֹויֵיהוּ הָכִי. חד בְּמַה דְתַגְיִבָּן, דְעוֹבְדִין טְבִינָן דְבָר נְשָׂא עֲבִיד בְּהָאֵי עַלְמָא, עֲבִידִין לֵיה בְּהָוּא עַלְמָא לְבּוֹשָׂא יַקְרִיא עַלְאָה,

לאתלבשא בהו. וכד בר נש אתקין עובדין טבין, וגברין
עליה עובדין בישין, ואשגה ביה קודשא בריך הוा,
יעובDOI בישין סגיאין, ואיהו רשות, דאשתחח חטאה
קמי מאריה, ותוהא על איבון טבאן דעבד בקדמיה,
הא אתайд הוा מפלא, מהאי עולם, ומעולם דאתי.
מה עbid קודשא בריך הווא מאיבון טבאן דעבד האי
חטאה בקדמיה.

אֲלֹא קוֹדֵשׁ אָבֶרְיךָ הוּא, אֲפִלּוּ עַל גַּב דְּהַהוּא רְשֻׁעָה חֲטָאת
אֲתָאָבֵיד. אִינּוֹן טְבָאָן וּזְכִיּוֹן לֹא אֲתָאָבֵידוּ. אַיִת
צָדִיק דָּאוֹזֵיל בָּאֲרָחוֹי דְמַלְכָא עַלְּהָה, וְאַתְקִין לְבָוּשָׁוִי
מְעוֹבָדָוִי, וְעַד לֹא אֲשָׁלִים לְבָוּשָׁוִי, אָסְתָּלָק. קוֹדֵשׁ אָ
בָּרֶיךָ הוּא אֲשָׁלִים לֵיהֶה, מְאִינּוֹן עוֹבָדִין דְעַבְדָּ (ס"א דְאַבְדָּ)
הָאִי רְשֻׁעָה חֲטָאתָה, וְאֲשָׁלִים לְבָוּשָׁוִי, לְאַתְקָנָא בְּהָוָה
בְּהַהוּא עַלְמָא, הָדָא הָוּא דְכִתְבָּ, (איוב כז) יְכִינֵן וְצָדִיק
יְלַבֵּשׁ. הָהוּא חֲטָאתָה אַתְקִין, וְצָדִיק אַתְחִפֵּי מִמְּהָה דְאַיְהָ
תְקִין, הָדָא הָוּא דְכִתְבָּ פְּסֹוי חֲטָאתָה, (בְּסֹוי הָוּא מִדָּא דְחֲטָאתָה אַתְחִפֵּי
וְעַל דָּא לֹא פְּתִיבָה מִכּוֹפָה, אַלְאָ פְּסֹוי. (מחטאתה)

וְהִדּוֹת, דָּא תַּחֲפֵי הַהוּא חַטָּאָה דְּהָא יַזְבֵּחַ, בְּאַיִלּוֹן דְּאַקְרָוִן
מִצְוּלֹת יָם, דְּהָא מָאוֹן דְּגַנְפֵּיל בְּמִצְוּלֹת יָם, לֹא
אָשַׁתְכָה לְעַלְמֵין בְּגִינַּן דְּמֵין חַפְּיַן עַלְיֵיהּוּ. (מָאוֹן מִצְוּלֹת יָם)
כִּמְהָא דָא תַּאֲמִיר, (מִיכָּה ז) וְתַשְׁלִיךְ (דָּא קְאַעַבְבָּד) בְּמִצְוּלֹת יָם כֶּל

חטאתֶם. מֵאַן מִצְׁלֹת יָם. אֲלֹא רֹזֵא יַקְרֵא הוּא, וְהִיא
(אוֹקְמוֹה רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָמַר) אָזְקָמִיה רַבִּי שְׁמַעַן, וַיֹּאמֶר, כֹּל אַיִלּוֹן
דָּאַתוֹ מִסְטְּרָא תְּקִיפָּא, וְאַתְּאַחֲדוֹ בְּזִיבוֹנִין בִּישִׁין, בְּכַתְּרִין
תְּתַאֲן, בְּגַ�ן עַזְזָאָל בְּיוֹמָא דְכִפּוּרִי, דָא אַקְרֵי מִצְׁלֹת
יָם. כְּזַפְּטָא דְכִסְּפָּא, כַּד בְּחַגְנִין לֵיה בְנוֹרָא, הַדָּא הוּא
דְכַתְּבִיב, (משל כי) הָגֹן סִיגִים מִפְּסָף.

כֵּךְ הָאֵי, מְאַיְנוֹן מִצְׁלֹת יָם הוּא, וּמִצְׁלֹת יָם אַקְרֵי,
מִצְׁלֹת מִהְהֹא יָם קְדִישָׁא, מִצְׁלֹת, זְוַהָּמָא
דְכִסְּפָּא. וּעַל דָא, כֹּל אַיְנוֹן חֲטָאַיִן דִיְשְׁرָאֵל שְׂרִין לְגַוִּיה
(ס"א לְגַבִּיה), וְהִיא קְבִיל לֹזֶן, וַיִּשְׂתַּאֲבֵין בְּגַוִּיה. מַאי טָעֵמָא.
בְּגַיִן דָאַיהוּ חֲטָאָה אַקְרֵי. מַאי חֲטָאָה. גְּרֻעָונָא. וּעַל דָא
הִיא גְּרֻעָונָא דְכָלָא, וּבְגַטְלָל גְּרֻעָונָא דְגַוְפָּא וְדְנַפְשָׁא.
בְּהָאֵי יוֹמָא נְחִיתָה הָאֵי מִצְׁלֹת יָם, זְוַהָּמָא (דְכִסְּפָּא) דְנַפְשָׁא,
וּבְגַטְלָל זְוַהָּמָא דְגַוְפָּא. מֵאַן הוּא זְוַהָּמָא דְגַוְפָּא. דָא אַיְנוֹן
חוּבֵין דָאַתְּעַבְּידָו עַל יְדֵי דִיְצַר הָרָע, דַאַקְרֵי מְזוֹהָם
מְנוּוֹל.

אמֵר רַבִּי יוֹסֵי, תָּנַן (וַיָּקָרָא ט) וַיִּתְּנוּ אַהֲרֹן עַל שְׁבִי הַשְׁעִירִים
גּוֹרְלוֹת, אֵי הַכִּי יַקְרֵא הוּא דַעֲזָאָל, חַמִּיתּוֹן עַבְדָּא
דְשִׁדי עַדְבֵּין בְּמִארִיה, אָוֹרְחוֹי דְעַלְמָא דְעַבְדָּא לֹא בְּטַל
אֲלֹא מָה דִיְהִיב לֵיה מִארִיה. אָבָל, בְּגַיִן דְסַמְאָל זִמְנִין
הָאֵי יוֹמָא בְדַלְטוֹרָא, וּבְגַיִן דָלָא יְהָא לֵיה פְטָרָא (ס"א בְּהָאֵי
עֲדָבָא הוּא סְלִקָּא בְּיה) יַהֲבֵין לֵיה חַוְלָקָא בְּהָאֵי.

וְהִא עֲדָבָא מַגְרֵמִיהּ הוּא דָסְלִיק בֵּיהֶ, דָא מֵר רַבִּי יְהוֹדָה אָמֵר רַבִּי יִצְחָק, מֶלֶת עַלְלָה אַשְׁפְּחָנָא בעֲדָבָא. עֲדָבָא דִיְהוֹשָׁעַ, כְּתִיב בֵּיהֶ, (בַּמְדִבְרַ כו') עַל פִּי הַגּוֹרֵל, עַל פִּי הַגּוֹרֵל וְדָא, הָאִיהוּ אָמֵר דָא חַוְּלָקָא דִיְהוֹדָה, דָא דְבָנִיםִין וּכְיוֹן, וּבְנָן בְּלָהָנוּ. אָנוֹף הַכָּא, פִּיוֹן דְכָהָנָא שְׁנִי יִדוֹי, אִיבְּנוֹן עֲדָבִין מַדְלִיגִי וּסְלִקִין בִּידָא דְכָהָנָא, (ס"א וּסְלִקִין עֲדָבִין בִּידָא דְכָהָנָא, אִינְנוּ מַדְלִיגִי מִן יִדוֹי) וּשְׁאָרֶן בְּאַתְּרִיְהָוּ. הַדָּא הוּא דְכָתִיב, וְהַשְׁעֵיר אָשָׁר עַלְלָה עַלְיוֹ הַגּוֹרֵל, עַלְלָה עַלְיוֹ וְדָא.

וְלֹא דָא בְּלַחְזָדָוי, אַלְאָ בְּכָל זָמָן דְלַטְוָרָא זָמָן, וְאַתְּיִהְיב לֵיהֶ רְשׁוֹתָא, בְּעִינָן לְשֻׁוֹאָה לְקַבְּלִיהָ בְּמַה דִּיתְעַסָּק, וּשְׁבִיק לְזֹן לִישְׂרָאֵל. בְּהָאִי יוֹמָא דְלַטְוָרָא זָמָן לְאַלְלָא אַרְעָא. הַדָּא הוּא דְכָתִיב, (איוב א) וַיֹּאמֶר יְהִי אֶל הַשְׁטָן מַאֲין תָּבָא. וְהָא תְּגִיבָן, מִשּׁוֹט בָּאָרֶץ, מֵאַיִל הָאֵי הָאֵי הוּא דְלַטְוָרָא רַבָּא מַקְטְּרָגָא דִישְׂרָאֵל. וְהָא אַתְּעָרוֹ חַבְרִיָּא, (רוֹדָא) בְּהָהִיא שְׁעַתָּא דְהָוּ זָמִינִין יִשְׂרָאֵל לְמַעַבֵּר יִמְאָא, וְלֹא תְּפַרְעָא מִמְּצָרָאֵי, אָמֵר, אַנְאָ אַעֲבְּרָנָא בָּאַרְעָא קְדִישָׁא, וְחַמִּינָא דָלָא אַתְּחַזּוֹן אַלְיַן לְמַיְעַל בְּגֹוָה, אֵי אַבְתָּא דָאַיִן דִּינָא, דִּינִיְהוּ הַכָּא בְּמִצְרָאֵי, מַה שְׁנִינָן אַלְיַן מַאֲלִיַּן, אוֹ יְמוֹתוֹן בְּלָהָנוּ בְּחַדָּא, אוֹ יְהִדרּוֹן בְּלָהָנוּ לְמִצְרָיִם. וְלֹא אַבְתָּא הוּא דְאַמְרָתָה, (בראשית

טו) וְעַבְדּוּם וְעַבְדוּ אֹתָם ד' מֵאוֹת שָׁנָה, וְהִיא לֹא סְלִיקוּ מְחוּשֶׁבְנִיא אֶלְאָ רְדֵיָג, וְלֹא יִתְיר.

אמֶר קָדוֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא, מַאי אֲעַבֵּיד, אֲשַׁתְּדֻלּוֹתָא בְּעֵיא הַכָּא, לְאִיְתָה קָרְבָּא לְקַבְּלִיה, יְהִיבָּנָא לִיה בְּמַה דִּיתַּעַסְק, וַיִּשְׁבּוּק בְּהָוָה לְבָנִי, וְהִיא אֲשַׁתְּכָח בְּמַאָן דִּיתַּעַסְק, מִיד אָמֶר לִיה, הַשְׁמָתָ לְבָךְ אֶל עַבְדֵי אִיּוֹב כִּי אֵין כְּמוּהוּ בָּאָרֶץ. מִיד פָּלָג לִיה דְּלַטְוָרָא בְּמַלְין, וַיַּעֲנוּ הַשְׁטָן אֶת יְיָ וַיֹּאמֶר הַחְנָם יְרָא אִיּוֹב אֱלֹהִים.

לְרַעְיוֹא דְּבָעֵי לְאַעֲבָרָא עֲנֵנִיה בְּחַד נְהָרָא, אַעֲבָר זָאָבָא לְקַטְרָגָא לִיה בְּעֲנֵנִיה, רַעְיוֹא הָוָה חֲפִים, אָמֶר מַאי אֲעַבֵּיד, דְּבָעוֹד דָּאָנָא אַעֲבָר לְטָלִיָּא, יְקַטְרָג הָוָה בְּעֲנֵנִי. זָקָף עַיְנוֹי, וְחַמָּא בֵּין עֲנֵנָא, חַד תִּיְשָׁא מַאלִין תִּיְשִׁי בְּרָא, דְּהָוָה רָב וְתָקִיה. אָמֶר, אֲשֶׁר דָא לְקַבְּלִיה, וּבָעוֹד דְּמַקְטָרָגִי דָא בְּדָא, אַעֲבָר לְכָל עֲנָא, וַיִּשְׂתּוּבּוּן מְגִיה.

כֵּה קָדוֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא אָמֶר, וְדֹאי הִיא תִּיְשָׁא חַד רָב וְתָקִיה וְאָלִים, אֲשֶׁר דָא לְקַבְּלִיה, וּבָעוֹד דָהָוָה יִשְׁתְּדַל בְּיה, יַעֲבְרוּן בָנִי, וְלֹא יִשְׁתְּכַח קְטִיגָּוָרָא לְגַבְיִיהוּ. מִיד, וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל הַשְׁטָן הַשְׁמָתָ לְבָךְ. עַד דָקָדוֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא זָוָג לְהָוָה בְּחַדָּא, דְכַתִּיב הַפּוּ בְּיַדָּה. בָעוֹד דָהָוָה אֲשַׁתְּדַל בְּיה, שְׁבִיךְ לֹזֶן לִישְׁרָאֵל, וְלֹא אֲשַׁתְּכָח קְטִיגָּוָרָא לְגַבְיִיהוּ.

אוֹף הִכִּי בְּהָאֵי יוֹמָא, דְּלִטְוֹרָא זָמִינָן לֹאֶלְלָא אֲרַעָא,
וּבְעִיבָּא לְשִׁדְרָא לְקַבְּלִיה בְּמַה דִּתְעַסֵּק (בגונא דיליה),
וּבָעוֹד דָּאִיהוּ אֲשֻׁתָּדָל בַּיּוֹם, שְׁבִיק לֹזָן לִישְׂרָאֵל. וּמְתָלָא
אָמָרִי לְזַלְזַלָּא דְּבִי מַלְפָא, הַבְּלִיה זְעִיר חַמְרָא, וַיְשַׁבַּחַ
קְמִי מַלְפָא. וְאֵי לֹא יִמְאָה לְמַלְפָא מֶלֶת בִּישָּׁא. לְזַמְנִין
בְּטַלְיַין לָהּ לְהַהְיָה מֶלֶת, עַלְאֵי דְּבִי מַלְפָא, וְמַלְפָא עַבִּיד
דִּינָא בְּגִינִּיה.

רַבְּיִי (דף ק"ב ע"א) יִצְחָק אָמָר, לְשֻׁטְטִיא דְּקָאִים קְמִי מַלְפָא, הַבְּ
לִיה חַמְרָא, וְלַבְּתָר אִימָא לִיה, וְאַחֲזָיוּ לִיה, כָּל אַיִנּוֹן
טַעֲוֹן דַּעֲבַדָּת, וְכָל אַיִנּוֹן בִּישָּׁין, וְהוּא יִיתֵּי וַיְשַׁבַּחַ,
וַיִּמְאָה דְּלָא יִשְׁתַּבְּחַ בְּעַלְמָא כּוֹתָה. אוֹף הַכָּא, הָא קָאִים
דְּלִטְוֹרָא תְּדִיר קְמִי מַלְפָא, יִשְׁרָאֵל יִהְבִּין לִיה הָאֵי דָוּרָוּן,
וּבְהָאֵי דָוּרָוּן פְּתָקָא, לְכָל בִּישָּׁין, וְלַכָּל טַעֲוֹן, וְלַכָּל
חוּבִּין דַּעֲבָדוּ יִשְׁרָאֵל, וְהוּא אָתֵי וַיְשַׁבַּח לְהֹוּ לִישְׁרָאֵל,
וְאַתְּעַבֵּיד סְגִיגָּרָא עַלְיָהּוּ, וְקוֹדֵשָׁא בָּרֵיךְ הוּא אָהָדָר
כָּלָא לְרִישָׁא דְּבִישָׁי דְּעַמִּיהָ, בְּגִין דְּכַתִּיב, (משלי כה) כִּי
גְּחִילִים אַתָּה חֹתָה עַל רָאשֶׁךָ.

אָמָר רַבְּיִי יוֹסֵי, וּוְיַי לֹזָן לְעַמָּא דְּעַשָּׂו, בְּשַׁעַתָּא דְּהָאֵי
שְׁعִיר מִשְׁדָּרִי לְהַהְנוּא דְּלִטְוֹרָא מִמְנָא דְּעַלְיָהּוּ,
דְּבִגְיִינִיהָ אָתֵי לַשְׁבָּחָא לֹזָן לִישְׁרָאֵל, וְקוֹדֵשָׁא בָּרֵיךְ הוּא
אָהָדָר כָּל אַיִנּוֹן חוּבִּין לְרִישָׁא דְּעַמִּיהָ, בְּגִין דְּכַתִּיב, (תהלים

כא) דובר שקרים לא יכוון לנגד עיניו. אמר רבי יהודה, אל מלוי הוא ידע אומות העולם מהαι שער, לא שבקין לון לישראל, יומא חד בעלמא.

תא חזי, כל ההוא יומא משתהיל אליו בהhoa שעיר, ובגין לכך קודשא בריך הוא מכפר להו לישראל, ורק כי לון מכלא, ולא אשתחח קטגוריא קמיה. לבתר, הוא אתי ומשבח להו לישראל. וכך דין שאיל לייה, כמה דעת אמר, ויאמר יי' אל השטן מאין תבא, אתי ב��וחשבתתו יהו דישראל, וקטיגורא אתעביד סיגורא ואזיל לייה.

כך דין קודשא בריך הוא אמר לשבעין שריין דסחרין כורסייא, חמיתון האי דלטרא, הייך קאים על בני תדר, (אסתקבמו) הא שעירא חדא דاشתחח (ס"א אשתר) גביה, בפטקא דכל חובייה וכל טעותיה, וכל מה דחתו וחייב קמאי, והוא קביל לון. וכך אסתפמו כליהו, דיהדרון איונן חוביין על עמייה.

רבי אבא אמר, כל איונן חוביין וחטאין מתהבקין ביה, כמה דכתיב, (מיכה ז) ותשליך במצולות ים כל חטאיהם. לבתר, כליהו מתהדרן ברישיהון דעמייה, הדא היא דכתיב, (ויקרא טז) ונשא השער עליו את כל עונותם אל ארץ גורה. בא יומא מתעטר בהנא בעטרין

על אין, והוא קאים בין עליי ותתאי, ומכפר עליה ועל ביתה, ועל כהני, ועל מקדשא, ועל ישראל כלו.

ת Ана, בשעתה דעאל בדמא דבר, מכין ברישא דמימונתא, ואדי באצבעה, כמה כתיב, וזהו אותו על הכפרת ולפניהם הכפרת והיה עביד. בסים בקפטא (ס"א בקפטא) דאצבעא, ואדי במצליה, בטיפין דאצבעא, ליטרי קפתורא (ס"א קטורה) (ס"א בפורתא), אדי ואטיבון, ושاري לממי אחית, אחית ואחת. אחית בלחוודה, אחית (תיקון פ"ב ע"א, רעה מהימנה ק"ח ע"ב) דכליל כלל, אחית שבחה כלל, אחית דכליא אהדרן לקבלת, אחית רישא כלל. לברור אחית ואחת, דאיון שריין פחדא, ברעותא באחותה, ולא מתרשן לעלמיין.

בתר דמطا להאי ואחת, דהיא אימא כלל. מכאן שاري לממי בזוגא, וממי ואמר, אחית ושתיים. אחית ושלש. אחית וארבע. אחית וחמש. אחית ושמש. אחית ושבע. בגין לאMSCא ולגגדא להאי אחית, דהיא אימא (ימא) עליה, בדראין ידיען, לבתרא (ס"א לנhra לאימא) דאימא תפאה. ולאMSCא בתראי עמייקין מאטראיהו לבגש תפה. ועל דא, יומא דא תריין בהוריין בתראי פחדא, אימא עליה נהרא לאימא תפאה. ועל דא כתיב יומם הפורים, כמה דאתמר.

אמר רבי יצחק קפטרא חדא קשira ברגליים דכהנא, בשעתה דהוה עאל, דאי ימות התם, יפקוחו מלבר. ובמה ידע. בההוא זהוריתא ATIYIDU ואשתמודע, פד לא יהפּה גוונוי. בהיא שעתה אשתחודע, דכהנא אשתחה לגו בחתאה. וαι יפוק בשלם, בזהוריתא ATIYIDU ואשתמודע, דיהפּה גוונוי לחור. כדיין חדותא היא בעלאי ותתאי. וαι לאו בלהו אשתחה בצערא, והו ידע כלל, שלא אתה קבלו צלותהון.

אמר רבי יהודה, פיוון דהוה עאל, וטמיטם עינוי שלא לאסתכלא במא שלא אצטירה, והוה שמע קל גדיי כרוביא מזמרי ומשבח. היה ידע מהנא, שלא היה בחדרה, ויפוק בשלם. עם כל דא בצלותיה היה ידע, דמלין נפקין בחדרותא, ומתקבלן ומתרבען (דף ק"ב ע"ב) בדקא יאות, וכדיין חדותא היא בעלאי ותתאי.

רבי אלעזר שאל לרבי שמעון אבוי, אמר ליה, הא יומא אמר הוא בהאי אחר רגלי, ולא בדרכא אחרת, דיאות הוא לממי בדרכא דמלפה שארי, יתר מפלא. אמר ליה רבי שמעון, אלעזר ברוי, כי הוא ודאי, יאות שאלת.

תא חזי, מלפה קדיישא, שביק היכליה וביתה בידא

דְמַטְרוֹגִיתָא, וְשַׁבָּק לְבָנָיו עַמָּה, בְּגַין לְדִבָּרָא לוֹן,
וְלֹאַלְקָאָה לוֹן, וְלֹמְשָׁרִי בְּגֻווִּיהָן. דָּאי זֶפְאָן מַטְרוֹגִיתָא
עֲלָת בְּחִדּוֹתָא בִּקְרָא לְגַבֵּי מַלְכָא. וְאֵי לֹא זֶפְאָן, הִיא
וְאִינּוֹן, אֲתַהְדָּרוּ בְּגַלוֹתָא. וְהָא אָזְקִימָנָא, פְּמָה דְכַתִּיב,
(משליל יט) מִשְׁדָּד אָב יְבָרִיחָ אָם. וְכַתִּיב, (ישעה נ) וּבְפִשְׁעֵיכֶם
שְׁלָחָה אָמָּכָם.

וְעַל דָּא אֵית יוֹמָא חַד בְּשַׁתָּא, לְאַשְׁגַּחָא בָּהָו, וְלֹעִינָּא
בָּהָו. וּכְדָא אַזְדָּמָן הָאֵי יוֹמָא, אִימָא עַלְאָה דְכָל חִירְוָא
בִּידָהָא, אַזְדָּמָן לְקַבְּלִיהָ, לְאַסְטְּכָלָא בָּהָו בִּישָׂרָאֵל.
וִישָׂרָאֵל אַזְדָּרוֹ בָּהָאֵי יוֹמָא, בְּכָמָה פּוֹלְחָנִין, בְּכָמָה
צָלּוֹתִין, בְּכָמָה עֲנוֹיִין, כָּלָהו בְּזָכוֹתָא. כְּדַיְן אַזְדָּמָן לְהָו
חִירְוָא, מְאַתָּר דְכָל חִירְוָא בִּידָהָא דְמַטְרוֹגִיתָא. בְּנֵי מַלְכָא
בִּנְהָא, דְאַתְפְּקַדְנוּ בִּידָהָא, כָּלָהו זֶפְאָן, כָּלָהו בְּלָא
חַטָּאוֹן, בְּלָא חֹבִין, כְּדַיְן אַזְדָּוָגָת (ס"א וּכְדָא אַזְדָּמָן הָאֵי יוֹמָא וִישָׂרָאֵל
אַזְדָּמָנוּ בָּהָאֵי יוֹמָא בְּכָמָה פּוֹלְחָנִין בְּכָמָה צָלּוֹתִין בְּכָמָה עֲנוֹיִין בְּלָהו בְּזָכוֹתָא בְּדַיְן אִימָא
עַלְאָה דְכָל חִירְוָא בִּידָהָא אַזְדָּמָנת לְקַבְּלָא לְאַסְטְּכָלָא בָּהָו בִּישָׂרָאֵל וְחוּמָאת בְּנֵי מַלְכָא בִּנְהָא
(נ"א ברהא) דְאַתְפְּקַדְנוּ בִּידָהָא דְמַטְרוֹגִיתָא בָּלָהו זֶפְאָן בָּלָהו חֹבִין בְּדַיְן אַזְמִינָת
לְהָו חִירְוָא מְאַתָּר דְכָל חִירְוָא בִּידָהָא דְמַטְרוֹגִיתָא בְּדַיְן זֶפְאָן לְגַבֵּי מַלְכָא,
בִּנְהִירָוּ, בְּחִדּוֹתָה, בְּשִׁלְמָוֹג, בְּרַעֲוָתָה. דָהָא רַבִּיאת בְּנֵין
לְמַלְכָא עַלְאָה כְּדַקָּא יָאֹות.

וּכְדָהָא יְמָא לֹא אַשְׁתְּכָחוּ כְּדַקָּא יָאֹות, וְוַיְיָ לֹן, וְוַיְיָ
לְשִׁלְוחֵיהָן, וְוַיְיָ דָהָא מַטְרוֹגִיתָא אַתְרַחַקָת מִן

מלכָא, וְאִמָא עַלְאהֶ אֲסְתָלָקָת, וְלֹא נִפְיק מִנְהָ חִירּוֹ
לְעַלְמִין. זֶכְאֵין אִיבְנוֹ יִשְׂרָאֵל, דְקוֹדֶשָא בְרִיךְ הוּא אֹלֵיף
לוֹן אָוֹרְחוֹי, בְגִין לְאַשְׁתָזְבָא מִן דִינָא, וַיִּשְׂתַחַוּן זֶכְאֵין
קְמִיה. הַדָא הוּא דְכִתְיב, (וַיִּקְרָא טז) פִי בַיּוֹם הַזֶה יִכְפֶר
עַלְיכֶם לְטַהַר אַתֶּכֶם. וְכִתְיב, (וַיְזַקְלֵל לו) וַזְרָקָתִי עַלְיכֶם מִים
טְהֹרִים וְטְהָרָתֶם מִכָּל טְמָאותֶיכֶם וְגו'.

(וַיִּקְרָא כ"ג) וּבְחַמְשָׁה עָשָׂר יוֹם לְחַדְשַׁ הַשְׁבִיעִי וְגו'. רַבִי יוֹסֵי
שָׁאל לִרְבִי אָבָא, אָמַר לִיה, הַנִי חַמְשָׁה עָשָׂר יוֹם,
מַאי קָא מִיְירִי. אָמַר לִיה, וְדָא רָזָא יַקְרֵא הוּא. תָא חִזּוּי,
בֵין לְעַילָא בֵין לְתַתָא, כָל חַד וְחַד, בָּאֲרָחִיה נְטָלָא.
וּבָאֲרָחִיה יִתְבָא, וּבָאֲרָחִיה אַתְעַר וְעַבֵיד מַאי דְעַבֵיד.
הָאֵי עַשְׂור מִכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אִיבְנוֹ. וַיּוֹמָא עַשְׂרָאָה,
בְעַשְׂרָאָה קִיִימָא. וְעַל דָא (שְׁמוֹת יב) בְעַשְׂור לְחַדְשַׁ הַזֶה
וַיַּקְחַו לָהֶם אִישׁ שָׁה לְבִית וְגו'. וְהָאֵי יוֹמָא, הוּא דִילָה.
וְחַמְשָׁה יוֹמִין אַחֲרַבְנִין, דְמַלְכָא הוּא. הַהּוּא יוֹמָא דָאָתִי
עַלָה. דָהָא חַמְשָׁה, בֵיה יִתְיַב מְלָכָא, בְכּוֹרֶסִיָא. וּבְכָל
אַתְרֵבָעָר, דְמַטְרוֹגִינִיתָא הוּא. חַמְשָׁה עַלְיִיהוֹ, דְמַלְכָא
הָוּא (ס"א הָהּוּא יוֹמָא דָעַלה בְגִין דְדוֹרָגָא חַמְשָׁה בֵיה יִתְיַב מְלָכָא בְכּוֹרֶסִיָא, וּבְכָל אַתְרֵ
וּכו'). הָהּוּא יוֹמָא דָאָתִי עַלָה דָהָא חַמְשָׁה בֵיה, יִתְיַב
מְלָכָא בְתְרֻעָא.

וּבְכָל אַתְרֵבָעָר דְמַטְרוֹגִינִיתָא הוּא, חַמְשָׁה עַלְיִיהוֹ,

דמלָפָא הוּא. הַהוּא יוֹמָא דָאָתִי עַלְהָ. בְּגִין כֵּךְ חַמְשָׁה יוֹמִין מִירָחָא, לְאוֹרִיְתָא. וְאֵי תִּימָא שְׂבִיעָה, בְּזַמְנָא דְּתַרְיָן אֲבָהָן מִשְׂתְּפָחִי בֵּיה, דָהָא מַלְפָא בְּהָו, וְכַדֵּין מַתְעַטֶּר בְּכָלָא. וְחַד מַלְהָ, שְׂבִיעָה וְחַמְשָׁה.

תָּא חַזִּי, חַמְשָׁה דִּילִיה הוּא וְדָאִי, כִּמָּה דְּאַתְמָר, וְכַדֵּין נְהִיר אֲבָא לְאִימָא, וְאַתְגָּהִירוּ מִנָּה חַמְשִׁין תְּרֻעִין לְאַנְהָרָא לְחַמְשָׁה. וְאֵי תִּימָא שְׂבִיעָה, בְּגִין דַּמְלָפָא בְּשַׁלִּימִי דְּאַבָּהָן, וְעַטְרָה יִרְיתָ מִשְׂבִּיעָה, כִּמָּה דְּכַתִּיב,
(שיר השירים ג) צָאִינָה וּרְאִינָה בְּגָנוֹת צִיּוֹן. וְעַל דָא בְּשְׂבִיעָה הוּא יוֹמָא דְּמַעַטָּרָא מַלְכָא בְּעַטְרוֹי, וְכַדֵּין יִרְיתָ מַלְכָא לְאֲבָא וְאִימָא, דְּמַזְדוֹגִין פְּחַדָּא. וְעַל דָא כֵּלא בְּחַד תְּלִיָּא.

(ויקרא כ"ג) וּבְחַמְשָׁה עַשֶּׂר יוֹם, רַבִּי יְהוֹדָה פָּתָח, (במדבר כא) וַיִּשְׁמַע הַכֹּנְעָנִי מֶלֶךְ עַרְדָּן. תְּגִיבָּן, ג' מִתְבָּן עַלְאַיִן, אַזְׁדָמָנוּ לְהֹו לִישְׁרָאֵל, עַל יְדֵי תְּלַתָּא אֲחִין: מָשָׁה, אַהֲרֹן, וּמְרִים. מִן, בְּזָכוֹת מָשָׁה. עֲנָגִי כְּבָוד, בְּזָכוֹת אַהֲרֹן. בָּאָר, בְּזָכוֹת מְרִים. וּכְלֹהוּ אֲחִידָן לְעַילָּא. מִן בְּזָכוֹת מָשָׁה, דְּכַתִּיב, (שמות טז) הַנְּגִי מִמְּטִיר לְכָם לְחָם (דף ק"ג ע"א) מִן הַשָּׁמִים מִן הַשָּׁמִים (דיוקן), דָא מָשָׁה.

עֲנָגִי כְּבָוד בְּזָכוֹת אַהֲרֹן, דְּכַתִּיב, (במדבר יד) אֲשֶׁר עַיִן בְּעַיִן (אהרן) נְרָא אַתָּה יְיָ וְגֹו, וְכַתִּיב (ויקרא טז) וּכְסֵה עַבְנָה

הקטרת. מה להלן, שבעה. אף כאן במאי שבעה. דהא בקטרת שבעה עבנין מתקשרו אחד. ואחרון רישא לכל שבעה עבנין הוא והוא קשר לשית אחרים גון בית בכל יומא.

באאר בזכות מרין, דהא היא ודאי באאר אתקר. ובספר אגדתא, (שמות ב) ותתצב אחוטו מרחוק לדעה וגוי. דא היא באאר מים חיים, וכלא קשרורא חד. מטה מרין, אסתלק באאר. דכתיב, (במדבר כ) ולא היה מים לעדה. ובהיה שעתה בעאת באאר אחרא לאסתלקא, דהוה שכיח עמהון דישראל. פד חמאת שיתה עבנין דהוו קשרירין עליה, אתקשרת היא בהו.

מית אהרן, אסתלקו איפון עבנין, ואסתלק עננא דבירא עמהון. אתה משה, אהדר להו. הדא הוא דכתיב, (תהילים סח) עליית לмерום שבית שני לקחת מתנות באדם. לקחת מתנות ודאי, איפון מתנות דהוו בקדמיה באאר ועבנין.

באאר, דא באאר ד יצחק. עבנין, אלין עבנין דאהרן. אמר רבי יצחק, מפני מה זכה אהרן לדא, בגין דאיו קשריר בעבנין (נ"א רישא לעבנין). והוא קשריר כל יומא ויומא לכלהו אחד, דמתברכאנ בלהו על ידי. תא חזי, על כל חסך שעבד קידשא בריך הוא בישראל.

קְשִׁיר עַמְהוֹן ז' עֲנֵגִי יַקְרִין, וְקְשִׁיר לְהוּ בְּכֶנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
דְּהָא עֲנֵגָא דִילָה אַתְקִשָּׁר בְשִׁיתָא אַחֲרֵנִין. וּבְכָלְהוּ
שְׁבָעָה, אַזְלוּ יִשְׂרָאֵל בְמִדְבָּרָא. מַאי טֻמָּא, בָּגִין דְכָלְהוּ
קְשִׁיר אֶדְמָה יִמְנוֹתָא נִינָהוּ וְעַל דָא בְּפִסְפּוֹת תִּשְׁבוּ שְׁבָעָת
יָמִים. מַאי קָא מִיְירִי. בָּגִין דְכַתִּיב, (שיר השירים ב) בְּצַלּוֹ
חַמְדָתִי וַיִּשְׁבַּתִּי וַיְפִרְיוֹ מַתּוֹק לְחַבִּי. וּבָעֵי בָר נְשׁ לְאַחֲזָה
גְּרִמִּיה, דִילִיטִיב תִּחוֹת צְלָא אֶדְמָה יִמְנוֹתָא.

תָא חָזֵי, כָל אַיִבּוֹן שְׁבִין דְקָאִים אַהֲרֹן, הוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּצַלּוֹ
אֶדְמָה יִמְנוֹתָא, תִּחוֹת אַלְיִין עֲנֵגִין. בַּתֵּר אֶדְמִית אַהֲרֹן,
אַסְתָּלָק עֲנֵנָא חד, דְהָוָא יִמְינָא דְכָלָא. וּכְדֹה אֵי אַסְתָּלָק,
אַסְתָּלָקוּ כָל שָׁאָר עַמִּיה (נ"א עֲנֵנִיא) וַאֲתַחֲזִיאוּ בְּלָהוּ
בְגַרְיעִוָּתָא. וְהָא אַוְקָמוֹה, דְכַתִּיב, (במדבר ב) וַיַּרְאָו כָל
הַעֲדָה כִּי גֹוע אַהֲרֹן. אֶל תִּקְרֵי וַיַּרְאָו, אַלְאָ וַיַּרְאָו. מִיד
וַיִּשְׁמַע הַפְּנַעַנִי מֶלֶךְ עֶרֶד יוֹשֵׁב הַפְּגַב כִּי בָא יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ
הַאֲתָרִים. שָׁמַע דְאַסְתָּלָקוּ אַיִבּוֹן עֲנֵגִים, וַמִּתְתִּירָא
רַבְּרַבָּא דְכָל אַיִבּוֹן עֲנֵגִים אַתְקִשָּׁרוּ בְּיִהְוָה.

אמֶר רַבִּי יִצְחָק, הַפְּנַעַנִי מֶלֶךְ עֶרֶד יוֹשֵׁב הַפְּגַב וְדָאי.
וּכְדֹה אַתָּה אַיִבּוֹן מַאֲלִילִין דְשָׁדָר מֹשֶׁה, אָמְרוּ (במדבר
יא) עַמְלָק יוֹשֵׁב בָּאָרֶץ הַפְּגַב, בָּגִין לַתְּבָרָא לְבִיְהוּ. דְהָא
בְעַמְלָק אַתְבָּר חִילְיָהוּ בְקָדְמִיתָא.

אמֶר רַבִּי אָבָא, וַיִּשְׁמַע הַפְּנַעַנִי, מַאי קָא מִיְירִי הַכָּא.

בתר דאסטלכו איבון עננים. אלא כגען כתיב ביה,
(בראשית ט) ויאמר אֲרוֹר כְּגֻעַן עָבֵד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאַחֲיוֹ. הֲכָא
אוליפנא, מאן דאפיק גְּרָמִיה מֵצָלָא דְמִתְּמִינּוֹתָא,
אתהוי למחוי עבד לעבדי עבדין, הדא הוא דכתיב,
(במדבר בא) **וילחם בישראל וישב ממו שבי.** הווא נטל
עבדין ישראל לגרמיה.

ועל דא כתיב, כל האורה בישראל ישבו בסופות. כל
מאן דאייה משרה וגוזא קדיشا דישראל, ישבו
בסופות, תהות צלא דמיהימנותא. ומaan דליתיה מגוזא
ושורשה קדיشا דישראל, לא יתיב בהו, ויפוק גְּרָמִיה
מתהות צלא דמיהימנותא.

כתיב (חושע יב) **כגען בידו מאוני מרמה,** דא אליעזר עבד
אברהם. ותא חזי, כתיב אֲרוֹר כְּגֻעַן וּבְגִין דְזֹכה
כגען דא, לשמש לאברהם, כיון דشمיש לאברהם,
יתיב תהות צלא דמיהימנותא, זכה למיפק מההוא לטהייא
דאטלטיא, ולא עוד אלא דכתיב ביה ברכה. דכתיב,
(בראשית כד) **ויאמר בא ברוך יי'.** מי קא מייר. הכל מאן
דיתיב תהות צלא דמיהימנותא, אחסין חירוי ליה ולבני
לעלמיין, ואתברך ברכתא עלאה, ומaan דאפיק גְּרָמִיה
מצלא דמיהימנותא, אחסין גלויתא ליה ולבני, דכתיב
וילחם בישראל וישב ממו שבי. (דף ק"ג ע"ב)

רְעֵיָה מִהִימָנָה
 (ויקרא כ"ג) בְּסֶפֶת תְּשֻׁבוֹ
שְׁבָעַת יְמִים וּנוּ, פְקוּדָא
 (מ"ה) דָא, לִישָׁב בְּסֶפֶת. וְהָא
אָקִיםָנָה, בְּנִין לְאַתְחֹזָה
דִּישָׂרָאֵל יְתַבֵּי בְּרוֹא
דְּמַהִימָנָה, בְּלֹא דְחִילּוֹ
בְּלֹל, דָהָא מְקַטְּרָגָא
אֲתִפְרֵשׂ מְגִיהָה. וְכֹל מִאֵן
הָאִיחָה בְּרוֹא דְמַהִימָנָה,
יְתַבֵּי בְּסֶפֶת. בְּמַה
דָאָקִיםָנָה, דְכַתִּיב, בְּלֹ
הָאוֹרָח בִּישָׂרָאֵל יְשֻׁבוֹ
בְּסֶפֶת. מִאֵן **הָאִיחָה בְּרוֹא**
דְמַהִימָנָה, וּמְזֻרָעָא
וּשְׁרָשָׂא דִישָׂרָאֵל, יְשֻׁבוֹ
בְּסֶפֶת. וּרוֹא דָא אֲתִמָר
בְּכֶפֶת הַוְבָתִי.

פְקוּדָא (מ"ז) בְּתֵר דָא, לְקָרְבָא קָרְבָנָא בְּכָל יוֹמָא, וּקָרְבָנָא דָא,
לְמַהְיוֹי חֹלְקָא בְּכָלָא, בְּחִדּוֹתָא דְבָנוֹי. בְּנִין דְכָלְדוֹ
אֲחִידָן בְּאַיְלָנָה. עֲנֵפִין דְלַתְתָא דְלַגְבִּי שְׁרָשָׂא דְאַיְלָנָה, בְּלֹ
אֲרַבְרָכוֹן בְּנִין אַיְלָנָה. אָפָ עַל גַב דְלִית בְּהוּ תְוֹעֲלָתָא, בְּלֹ
אֲתִבְרָכָאָן. וְחִדּוֹתָא דִישָׂרָאֵל בְּאַבְוֹהוּן דְלַעַילָא, יְהָבִי חֹלְקָא
דְבָרְפָאָן, לְכָל אַיְנוֹ שָׁאָר עַמִּין, דְאִית לֹוֹן אֲחִידָנוּ, וְאֲתִאָחָדוּ בְּהוּ
בִּישָׂרָאֵל.

(ויקרא כ"ג) **בְּסֶפֶת תִּשְׁבֹו חָסָר,**
וְדָא עֲנָנָה חָד, דְכָלְהָו
קְשִׁירִין בִּיה. דְכַתִּיב, כִּי עֲנָנָ
יְיָ עַלְיָהָם יוֹמָם. וּכַתִּיב,
 (במדבר יד) **וּבְעַמּוֹד עֲנָנָ אַתָּה**
הַוְלָךְ לְפִנֵּיהם יוֹמָם. דָא הוֹא
עֲנָנָ דְאַחֲרָן, דְאַקְרֵי יוֹמָם,
דְכַתִּיב, (טהילים מט) **יוֹמָם יְצֹוָה**
יְיָ חָסָדוֹ. **עֲנָנָ חָד,** נְטִיל
עַמִּיהָ חִמְשׁ אַחֲרָגִין, וְאַיְנוֹ
שִׁית. **וּעֲנָנָ אַחֲרָא,** דְכַתִּיב
וּבְעַמּוֹד אִישׁ לִילָה, דָא
בְּהָרָא לְהוּ לִישָׂרָאֵל, מְגַהֵירוּ
דְאַיְנוֹן שִׁית.

ובכל אלין קרבניין, למשיח מזונא, לאיננו ממן דשאר עמיין, דהא מגנו רחימיו דקא רחימ קידשא בריך הוא לבני, בעי דבלא יהוזן רחימין דלהוזן. ורוא דא, (משל ט) ברכות יי' ברבי איש גם אויביו ישלים אותו. אפלו כל אינון מקטרני עלייא בלהו אהדרן רחימין ליישראל וכבר חילין דלעילא אהדרו רחימין ליישראל, בֶּל אינון דלחתא, על אחת במא ובמה.

ואי תימא להוזן הו מקרבי קרבנא, לאו הבוי, אלא בלא לקידשא בריך הוא סליק ומתקרב. ואיהו פריש מזונא לבלהו אוכלאסין דסיטרין אחרניין, דיתהנו ביהו דורונא דבנוי, ויתהדרון רחימין דלהוזן, דינדען עילא ותטא, דהא לית עמא בעמא דישראל, לאינון חולקיה ועדביה דקודשא בריך הוא, ואסתלק יקרה דקודשא בריך הוא עילא ותטא ברקאי יאות. ובכל אוכלאסין עליין פתחי ואמרי, (שמואל ב ז) וכי בעטך בישראל גוי אחד באירז. (תיקוניין דף קנ"ב) (ע"כ רעה מהימנה)

רבי אלעזר פתח (ואמր), (ירמיה ב) כה אמר יי' זכרתי לך חסד בעוריך וגוו. האי קרא על בנטה ישראל אתמר, בשעתא דתוות אולא במדברא עמהוזן דישראל. זכרתי לך חסד: דא עננא דאהרן, דנטלא בחמש אחראניין, דאתקשרו עלה, ונהיירו עלה. אהבת בלולותיך, דאשתכלו לך, (ס"א וכלהו אשתחכלו בך) ואעטרו לך, ואותקינו לך בכלה דתעדי תשיטהא. וכל בך למא. בגין לך אמר אחורי במדבר הארץ לא זרועה.

תא חזי, בשעתא דבר נשיתיב במדורא דא, צלא דמיהימנותא, שכינתא פרסא גדרהא עלייה מלעילא,

וְאֶבְרָהָם וְחִמְשָׁה צְדִיקִיִּא אַחֲרֵנִין שֹׁוֹיִן מַדּוֹרִיהוֹן עַמִּיהָ.
אמֵר רַבִּי אָבָא, אֶבְרָהָם וְחִמְשָׁה צְדִיקִיִּא, וְדָוד מַלְכָא,
שֹׁוֹיִן מַדּוֹרִיהוֹן עַמִּיהָ. הַדָּא הוּא דְכִתְיבָ, בְּסֻכּוֹת תִּשְׁבוּ
שְׁבָעַת יָמִים. שְׁבָעַת יָמִים פְתִיבָ, וְלֹא בְשְׁבָעַת יָמִים.
בְגּוֹנוֹן אָדָא בְתִיבָ, (שְׁמוֹת ל"א) כִּי שְׁשַׁת יָמִים עֲשָׂה יְיָ אֶת
הַשְׁמִים וְגוֹ. וּבְעֵינִי בָר נְשָׁלָמָה בְכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא,
בְּאֶנְפַּיִן נְהִירִין, בְּאוֹשְׁפִּיִּין אַלְיִן דְשְׁרִיִּין עַמִּיהָ.

וְאֶמְרָר רַבִּי אָבָא, כְתִיב בְּסֻכּוֹת תִּשְׁבוּ שְׁבָעַת יָמִים,
וְלֹבֶתֶר יִשְׁבוּ בְּסֻכּוֹת. בְקָדְמִיתָא תִּשְׁבוּ, וְלֹבֶתֶר
יִשְׁבוּ. אַלְא, קָדְמָה לְאוֹשְׁפִּיִּי. תְבִינָה, לְבָנִי עַלְמָא.
קָדְמָה לְאוֹשְׁפִּיִּי, כִּי הָא דָרְבָ הַמְנוֹנָא סְבָא, כִּד הוּה
עִיל לְסֻפָּה הוּה חָדִי, וְקָאִים עַל פְתַחָא לְסֻפָּה מַלְגָאָו,
וְאֶמְרָנָן לְאוֹשְׁפִּיִּין. מְסִדָּר (נ"א גָסְדָר) פְתֹרָא, וְקָאִים עַל
רְגָלוּהָי, וְמְבָרָךְ, וְאֶמְרָר בְּסֻכּוֹת תִּשְׁבוּ שְׁבָעַת יָמִים. תִּיבוּ
אוֹשְׁפִּיִּין עַלְיִין, תִּיבָג. תִּיבוּ אוֹשְׁפִּיִּי מִהְיָמִנוֹתָא, תִּיבָג.
אֲרִים (ס"א אַסְחָי) יְדוֹי, וְחָדִי, וְאֶמְרָר זְפָאָה חַוְלָקָנָא, זְפָאָה
חַוְלָקִיהוֹן דִי שְׁرָאָל, דְכִתְיבָ, (דְבָרִים ל"ב) כִּי חַלְקָקִי עַמּוֹ וְגוֹ,
וְהָוָה יִתְבָ.

תְבִינָה, לְבָנִי עַלְמָא, דְמָאָן (דף ק"ד ע"א) דָאִית לֵיה חַוְלָקָא
בְעַמָּא וּבְאָרָעָא קָדִישָׁא, יִתְבָ בְצָלָא
דִמְהִימִנוֹתָא, לְקַבְלָא אוֹשְׁפִּיִּין, לְמַחְדִי בְהָאִי עַלְמָא

ובעל מָא דָאַתִּי וְבָעֵי לְמַחְדִּי לְמַסְכָּנִי. מַאי טֻמָּא. בְּגַין
דְּחוֹלְקָא דְּאַיְנוֹן אֲוֹשֶׁפְיִזְיִין דְּזָמִין דְּמַסְכָּנִי הַוָּא. וְהַוָּא
דִּתְיִבּ בְּצַלָּא דָא דְּמַהְיִמְנוֹתָא, וְזָמִין אֲוֹשֶׁפְיִזְיִין אֶלְין
עַלְאַיְן, אֲוֹשֶׁפְיִזְיִין מַהְיִמְנוֹתָא, וְלֹא יְהִיבּ לוֹן חַוְלְקִיהּוֹן,
בְּלֹהוּ קִיְימִי מַגִּיהָ, וְאָמֵרִי (משלי בג) אֶל תַּלְחַם אֶת לְחַם רַע
עַיִן וְגֹוּ, אֲשֶׁתְכָחּ דְּהַהְוָא פַּתּוֹרָא דְּתָקִין, דִּילִיהָ הַוָּא,
וְלֹא דְּקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, עַלְיָהּ בְּתִיבּ (מלאכיב ב) וַזְרִיתִי
פְּרַשׁ עַל פְּנִיכֶם וְגֹוּ, פְּרַשׁ חֲגִיכֶם, וְלֹא חָגִי. וּוֹי לִיהָ
לְהַהְוָא בָּר נְשָׁה, בְּשַׁעַתָּא דְּאֶלְין אֲוֹשֶׁפְיִזְיִין מַהְיִמְנוֹתָא
קִיְימִי מִפְתּוֹרִיהָ.

וְאָמֵר רַבִּי אָבָא, אַבְרָהָם, כָּל יוֹמָיו הוּא קָאִים בְּפְרַשְׁת
אוֹרְחִין, לְזָמְנָא אֲוֹשֶׁפְיִזְיִין, וְלַתְקָנָא לוֹן פְּתָוָרִי,
הַשְׂתָּא, דְּמַזְמְנִין לִיהָ, וְלִכְלָהוּ צְדִיקִיָּא, וְלִדּוֹד מַלְכָא,
וְלֹא יְהִבּין לוֹן חַוְלְקִיהּוֹן, אַבְרָהָם קָאִים מִפְתּוֹרָא, וְקָרְרִי,
(במדבר טז) סָוֶרֶו בָּא מַעַל אֲהַלִּי הָאָנָשִׁים הַרְשָׁעִים הַאֲלָה.
וְכָלָהוּ סָלְקִין אֲבַתְּרִיהָ. יְצָחָק אָמֵר, (משלי יג) וַבְּטַן רְשָׁעִים
תַּחַסֵּר. יְעַקּוֹב אָמֵר, (משלי בג) פְּתַח אֲכַלֵּת תְּקִיאָנָה. וְשָׁאָר
כָּל צְדִיקִיָּא אָמֵרִי, (ישעה כח) בַּי כָּל שְׁלַחְנוֹת מַלְאָוֹ קִיא
צֹואָה בְּלִי מִקּוֹם.

דָּוֹד מַלְכָא אָמֵר, (חסר באן) וְאֲשָׁלִים דִּינּוּי, דְּבַתִּיבּ, (שמואל
א כח) וַיְהִי בְּעֶשֶׂרֶת הַיּוֹם וַיְגַוֵּף יְיָ אֶת גַּבְלָן וַיִּמְתַת.

מַאי קָא מֵיְרִי. בְּגִין דָּדוֹד שָׁאל לְגַבֵּל, וְאַתְּ עֲבֵיד לִיה
אוֹשְׁפֵּץָא, וְלֹא בַּעַא. וְדָא זָמֵן לִיה, וְלֹא יִהְבֶּן לִיה
חִוְּלָקָא, וּבְאִיפּוֹן עַשְׂרָה יוֹמִין דָּדוֹד מַלְכָא דָאַיְן עַלְמָא,
אַתְּהָן עַלְיָה הַהְוָא בָּר נְשָׁה דָאַשְׁלִים לִיה בִּישׁ יִתְּיַר מְגַבֵּל.
אָמַר רַבִּי אַלְעָזָר (בְּגִין בְּרוּ) אָוּרִיְתָא לֹא אָטְרָח עַלְיָה דָבָר
נְשָׁה יִתְּיַר, אַלְאָ בְּמַה דִּיכְיָיל, דְּכַתְּיב, (דְּבָרִים טו) אִישׁ
בְּמַתְּגָת יְדוֹ וְגַוּ. וְלֹא לִימָא אִינְיִשׁ אֲכּוֹל וְאֲשַׁבָּע וְאֲרוֹוי
בְּקָדְמִיתָא, וּמָה דִּישְׁתָּאָר אַתְּן לְמִסְכְּנִי, אַלְאָ רִישָׁא
דְּכָלָא דְּאוֹשְׁפֵּיזָן הוּא, וְאֵי חַדִּי לְאוֹשְׁפֵּיזָן וְרוֹוי לְזָן,
קוֹדְשָׁא בָּרֵיךְ הוּא חַדִּי עַמִּיה, וְאַבְרָהָם קָרְבִּי עַלְיָה, (ישעיה
נח) אֹז תַּתְעַנֵּג עַל יְיָ וְגַוּ. וַיַּצְחַק קָאָרִי עַלְיָה, (ישעיה נד) כָּל
כָּלִי יַזְרֵר עַלְיָה לֹא יַצְלָח. אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, הָאִי, דָוֹד
מַלְכָא אָמַר לִיה, בְּגִין דָכָל זִיְגִּין דְמַלְכָא, וְקָרְבִּין
דְמַלְכָא, בִּידָיו דָוֹד אַתְּפָקְדוּ, אַבְלָל יַצְחָק קָאָמָר, (תהילים
ק"ב) גָּבוֹר בָּאָרֶץ יְהִי זָרָעָו וְגַוּ, הַזָּן וְעוֹשָׂר וְגַוּ.

יעקב אָמַר, (ישעיה נח) אֹז יַבְקַע כְּשַׁחַר אָוֹרֶךְ וְגַוּ, שָׁאָר
צְדִיקִיָּא אָמָרִי, (ישעיה נח) וְנַחַד יְיָ תִּמְדִיד וְהַשְׁבִּיעָ
וְגַוּ, דָוֹד מַלְכָא אָמַר, (ישעיה נד) כָּל כָּלִי יַזְרֵר עַלְיָה לֹא
יַצְלָח, דָהָא הוּא עַל כָּל זִיְגִּין עַלְמָא אַתְּפָקָד. זַפָּא
חוֹלְקִיהָ דָבָר נְשָׁה, דַזְכִּי לְכָל הָאִי. זַפָּא חַוְּלְקִיהָן
דְצִדְיקִיָּא, בְּעַלְמָא דִין, וּבְעַלְמָא דָאַתִּי, עַלְיָהוּ בְּתִיב
(ישעיה ס) וְעַמְךָ כָּלִם צְדִיקִים וְגַוּ.

רְעֵיָה מַה יִמְנָא
 פְּקוּדָה (מ"ז) דֹא לִיטּוֹל לִוְלָב
 בְּהַחֲוֹא יוֹמָא בְּאַיּוֹן
 וַיְגִינֵן דִילִיה וְהַאי רְזָא
 אָוְקִימָנָא וְאָוְקִמוֹתָה חֶבְרִיא
 בְּמַה דְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 נְטִילָה לוֹזָן לִיְשָׂרָאֵל בְּהַנִּי
 יוֹמָין וְחַדִּי בְּהַזּוֹן. אָנוֹפְּהַכִּי
 יִשְׂרָאֵל נְטָלִי לִיהְיָה לְקוּדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְחוֹלְקִיהּוֹן וְתַקְאֹן
 בְּיִתְהָ. וְדֹא הוּא רְזָא דְלוֹלָב.
 וּמְגִינֵן דִבְיהָ דָאִיהָ רְזָא
 דִיּוֹקָנָא דָאָדָם וְהָא אַתְמָר.

(ע"ב רְעֵיָה מַה יִמְנָא)

**בְּעַלְמָא, וְאַקְרֵי אֱלֹהִים לֹא
 דְכַתִּיב, (שְׁמוֹת כב) אֱלֹהִים לֹא
 תִּקְלִל.**

קָרָא לִיהְיָה בְּשָׁמִיהְיָה, דְכַתִּיב וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
 בְּצַלְמוֹ וְשִׁפְיר. הָא אָוְקִימָנָא, דְכַתִּיב בְּעֵשָׂה אָדָם
 בְּצַלְמָנוּ בְּדָמוֹתָנוּ, בְּשַׁעַתָּה דְזֹוּגָא אַתְמָר. וּבָהּ הוּא
 בְּזֹוּגָא דְתְרוּיִיהָ, בְּצַלְםָוּתָה. וְאָדָם מִדְכָּר וְגַוְקָּבָא
 נְפָק.

וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּסֶפֶר אָדָלָמָה
 מְלָפָא אֲשֶׁר חָנָא, דְבְשַׁעַתָּה דְזֹוּגָא (דף ק"ד ע"ב)
 אֲשֶׁתְכָה לְתַתָּא, שְׁדָר קוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חד דִיּוֹקָנָא
 כְּפֶרֶץ אָפָא דְבָר נְשָׁה, רְשִׁימָא חֲקִיקָא בְּצֻוּלָמָא, וְקִיּוּמָא עַל

(וַיִּקְרָא ב"ג) וְלִקְחָתָם לְכֶם בַּיּוֹם
 הַגָּרָא שׂוֹן וְגַוְ, רְבִי
 שְׁמַעוֹן פָּתָח, (ישועה מג) פָל
 הַגְּנָךְרָא בְּשָׁמִי וְלִכְבּוֹדִי
 בְּרָא תְּיוּצָרָתְיוּ אַף עֲשִׂיתְיוּ.
 פָל הַגְּנָךְרָא בְּשָׁמִי, דֹא אָדָם,
 דְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא
 לִיהְיָה בְּשָׁמִיהְיָה (נ"א בְּדִוּקִינָה),
 דְכַתִּיב, (בראשית א) וַיְבָרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.
 וַיָּקָרָא לִיהְיָה בְּשָׁמִיהְיָה, בְּשַׁעַתָּה
 דְאָפִיק קְשׁוֹט וְדִינָא
 בְּעַלְמָא, וְאַקְרֵי אֱלֹהִים, דְכַתִּיב,
 נְפָק.

ההוא זוגא. ואל מלא את הייב רשו לעינא למחזוי, חמי בר נש על רישיה חד צולמא, רשים אכפרצופא דבר נש, ובההוא צולמא אטיבי בר נש, ועד דקימא (ס"א ועוד לא קימא) הנהו צולמא דשדר ליה מאיריה על רישיה, ושתחת פמן, לא אטיבי בר נש, הדא הוא דכתיב, ויברא אלהים את האדם בצלמו.

ההוא צלם אוזמן לךבליה, עד דגפיך לעלמא. כד נפק, בההוא צלם אטרבי, בההוא צלם איזיל, הדא הוא דכתיב, (תהלים לט) אף (שמות קמ"ב ע"ב, י"ג ע"ב, מ"ב) בצלם יתהלך איש. והאי צלם איהו מלעילא.

בשעתה דאין רוחין נפקו מאטורייהו, כל רוחא ורוחא אתתקנו קמי מלכא קדיشا בתוקני יקר, בפרצופא דקים בהם עלמא. ומההוא דיווקנא תקונא יקר, גפיק הא צלם. ודא תליתאה לרוחא, ואקדימת בהαι עלמא, בשעתה דזוגא אשתח. ולית לד זוגא בעלמא, שלא אשתח צלם בגויהו. אבל ישראל קדישין, הא צלם קדיشا, ומאתר קדיشا אשתח בגויהו. ולוובדי כוכבים ומזרות, צלם מאיבון זינין בישין. מסתרא דמסאותא אשתח בגויהו. ועל דא, לא ליבעי ליה לאנייש, לאתערבא צולמא דיליה, בצלמא דעובד עבודה זרה, בגין דהאי קדיشا, והאי

מִסְאָבָא. תֵּא חִזֵּי מָה בֵּין יִשְׂרָאֵל וְלֹעֲזָבְדִּי כּוֹכְבִים וּמְזֻלּוֹת

וכפ'. (עד דמלכה דזמין אושפין). זה המאמר בתוב בפרשׁת ויחי יעקב דף ר"ך עמוד א' שורה א' (ושירך כאן) ואלו החילופים מצאתי בין הכתוב בהעתך לבין הכתוב שם. שורה כ' במקום עלמין מצאתי צולמין. שורה כ"ה במקום עדרי דיני גרייע. שם במקום ידה מצאתי דינא. שורה ל"א מי יתן ערב זורא בד נהרא סיהרא וליליא אתחקן בנחורה. שורה לה"ה עופרין מצאתי ברין. עמוד ב' שורה ה' ביה חילא. שורה ו' יצרתינו היינו וענפ' עץ עבות. אף עשייתנו. שורה י"ד לחירו ועל דא קרינה ליה יומן הראשון דא בספרא לאגרא לאגרא ושפיר הוא. שורה כ"ד דאבא בגין בר' בלא זאה ולא בסיקמא לפירין ולא עבד פירין. שורה ב"ה הדין צ"ל תרין. שורה כ"ו לבירא ד"א. שורה ב"ט יעקב צ"ל בירא. שורה ל"א דא בדא צ"ל דא בלא דא. שורה לג' צ'ל אף על גב דביה נחל דינא לא אשתחב בה. שורה לה' צ'ל דצדיק אייבא ובנישו רברבא נפקאי מנינו. שורה לו' צ'ל מנינו לא אייבא ולא טעם. שם ובכל שפיר ועל דא אחרוג בשמאלא. ובסוף המאמר בתוב דכתיב).

דכתייב (במדבר כט) בַּיּוֹם הַשְׁמִינִי עַצְרָת תְּהִיה לְכֶם, דְּהָא
יְוָמָא דָא, מַמְלָכָא הָו֏א בְּלַחֲדוֹי, חֲדֽוֹתָא דִילְיָה
בָּהוּ בִּישְׂרָאֵל. מִתְלָל לְמַלְכָא דְזָמִין אוֹשְׁפִין, אֲשֶׁתְדָלוּ
בָּהוּ כָּל בְּנֵי הַיכְלִילָה, לְבָתֵּר אָמֵר מַלְכָא, עַל בֵּן אָנָּא
וְאַתָּוּן אֲשֶׁתְדָלָנָא בְּלָהוּ בְּאוֹשְׁפִין, וְקַרְבָּתוֹן קָרְבָּנִין עַל
שָׁאָר עַמִּין בְּכָל יוֹמָא, מִפְּאָן וְלַהְלָאָה, אָנָּא וְאַתָּוּן גַּחֲדִי
יוֹמָא חד, הָדָא הָו֏א דכתייב בַּיּוֹם הַשְׁמִינִי עַצְרָת תְּהִיה
לְכֶם. לְכֶם: לְקַרְבָּא קָרְבָּנִין עַלְיִיכְוּ. אֲבָל אוֹשְׁפִין
מְהִימָּנוֹתָא, בְּמַלְכָא מְשֻׁתְכָּחֵי תְּדִירָא. וּבְיוֹמָא דְחֲדֽוֹתָא
דְמַלְכָא, כְּלָהוּ מְתַכְּפֵי עַמִּיהָ, וְמְשֻׁתְכָּחֵן. וְעַל דָא כְּתִיב,
עַצְרָת, תַּرְגּוּמוֹ: בְּגִישָׁו.

וְהָאֵי יוֹמָא, יַעֲקֹב הָו֏א רִישָׁא לְחֲדֽוֹתָא, וְכָל אַיִנָּן

אוֹשְׁפֵּץ חֲדָן עַמִּיה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים לג) **אֲשֶׁר יָדַךְ** יִשְׂרָאֵל מֵכֶםֶד. וכְּתִיב, (ישעיה מט) **וַיֹּאמֶר לְיִעְבְּדֵי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתפְּאָר.**

(ויקרא כ"ד) **וַיֹּקַח אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זִית וְדָבְתִּית לְמַאֲוֹר וְגֹז'**, אמר רַבִּי אַלְעָזֶר, הָא אוֹקְמוֹתָה. אֲבָל אַמְּאֵי אַסְמִיךָ קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא פְּרָשָׁה דָא, לְפִרְשָׁת מוֹעָדים. אֲלָא, בְּלָהו בּוֹצִינִין עַלְאַיִן, בְּלָהו בּוֹצִינִין לְאַדְלָקָא מְשַׁח רְבּוֹת עַלְאָה, וְהָא אַתָּמָר. וְעַל יְדֵי הָוּדִיאָה דִּי שִׂרְאָל, מִתְּבָרְכָאָן עַלְאַיִן וְתַתָּאַיִן, וְאַדְלִיקָו בּוֹצִינִין, כַּמָּה דָא אוֹקְמוֹתָה דְּכְתִיב, (משל כי) **שֶׁמֶן וְקַטְרָת יְשֻׁמָּח לְבָב, חֲדוּתָא** (דף ק"ה ע"א) **דָעַלְאַיִן וְתַתָּאַיִן.**

רַבִּי אָבָא פָּתָח, (תהלים לט) **שְׁמָחוֹ בֵּין** וְגִילּוֹ צְדִיקִים, (שםחו בֵּין) בְּמִה דָאָת אָמָר) **וּכְתִיב,** (תהלים קיח) **זֶה הַיּוֹם עֲשָׂה יְהִי גִּילָה וְגִשְׁמָחָה בָו.** וְאוֹקְמוֹתָה, דָהָא בְּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא (נ"א במנזעריא) **בָעֵי לְמַחְדֵי,** וְלְאַנְהָרָא אַגְּפֵין, וְיִשְׂתַּחַח בָּר בְּשַׁחְדָה, **בָגִין דַהֲוָא חֲדָה דְקִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא הָוּי,** דְּכְתִיב **בָגִילָה וְגִשְׁמָחָה בָו בְּיוֹמָא.** בָו: **בְּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא, וְכֹלָא חַד מֶלֶה.**

שְׁמָחוֹ בֵּין, כַּד דִּינִין אֶתפְּבִּין, וְרַחֲמִי אֶתעָרוֹ, וְכַד מִתְעָרִי רַחֲמִי, כַּדְין וְגִילּוֹ צְדִיקִים, (במ"ב) **צְדִיק** וְצְדָקָ **מִתְּבָרְכָאָן** **חַדָּא,** **דָאָקְרָוֹן** **צְדִיקִים,** **פְּמָה דָאָתָמָר,**

דָּהָא אֵלֵין מִתְבְּרָכָאָן (ס"א מברכין) **לְעַלְמִין**, וְחַדָּאָן **לְעַלְמִין** כַּלְהָוּ. וְהַרְבִּינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל, אֵלֵין בְּנֵי מַהֲימְבוֹתָא, **לְאַתְקְשָׁרָא** בְּהָוּ.

וּבְכָלָא, בָּעֵי עַזְבָּדָא לְתַתָּא, **לְאַתְעָרָא** לְעַילָּא. תָּא חֻזִּי, מָאָן דָּא מֵר דָּלָא בְּעֵיא עַזְבָּדָא בְּכָלָא, אוֹ מַלְיִין לְאַפְקָא לוֹן וְלִמְעַבֵּד קָלָא בְּהָוּ, תִּיפְחָה רַוִּיחָה. וְהָא הַכָּא פְּרַשְׁתָּא דָא אָוֹחַ, אַדְלָקָוֶת בּוֹצִינִיא, וְקַטְרָת בּוֹסְמִין, (פְּחַדָּא בּוֹנִין) דְּכַתִּיב שְׁמֵן וְקַטְרָת יְשָׁמָח לִבְוּ. (וּבַהֲאֵי) וּבַעַזְבָּדָא דָא אָשְׁתַבָּח אַדְלָקָוֶת אַתְעָרָא לְעַילָּא וְחַדְוֹתָא לְתַתָּא (ס"א אַדְלָקָוֶת וְחַדְוֹתָא לְעַילָּא וְתַתָּא) **וְאַתְקְשָׁרָתָא** כְּחַדָּא כְּדַקָּא יָאֹתָה. (וּבַעַזְבָּדָא דְּלַתָּתָא אַתְעָרָא עַזְבָּדָא דְּלַעַילָּא) אָמֵר רַבִּי יְהוֹדָה, מִזְבֵּחַ דְּלַתָּתָא, אַתְעָרָמִזְבֵּחַ אַחֲרָא. כְּהֵן דְּלַתָּתָא, אַתְעָרָמִזְבֵּחַ אַחֲרָא. בַּעַזְבָּדָא דְּלַתָּתָא, אַתְעָרָעַזְבָּדָא לְעַילָּא.

רַבִּי יוֹסֵי וּרַבִּי יִצְחָק הוּא אֶזְלִי בָּאוֹרָחָא, אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי לְרַבִּי יִצְחָק, כתיב (ישעיה נח) וְקַרְאָת לְשִׁבְתָּעֵג לְקַדּוֹשׁ יְיָ מְכַבֵּד וְגֹוּ, וְכַבְּדָתוֹ מְעֻשּׂוֹת דָּרְכֵיכֶד שְׁפִיר. אָבֵל מִמְצֹואָה חַפְצָךְ וְדִבְרָךְ הָבֵר מָה הַוָּא. וּמָאֵי גְּרִיעָוֹתָא הוּא לְשִׁבְתָּה.

אָמֵר לִיה, וְדָאי גְּרִיעָוֹתָא הוּא, דְּלִית לְךָ מֶלֶת וּמֶלֶת דְּגַפְיִיךְ מִפְוִימִיה דִּבְרָבָנָשׁ, דְּלִית לְהָקָלָא, וּסְלִקָּא לְעַילָּא, וְאַתְעָרָמֶלֶת אַחֲרָא. וּמָאֵי הַוָּא. הַהֲוָא דְּאַקְרֵי

חול, (לעילא) מאיבונן יומין דחול. וכד אתער חול בימא קדיישא, גרייעותא הוा לעילא ודעאי. וקונדשא בריך הווא וכנסת ישראל שאלי עלייה, מאן הוा דבעי לאפרשה זווגא דילן. מאן הוा דבעי חול הכא. עתיקא קדיישא לא אתחזוי, ולא שרייא על חול.

בגין פה, הרהור מותר. מאי טעמא. בגין דהרהור לא עביד מדוי ולא אתעביד מגיה קלא, ולא סליק. אבל לברך דאפיק מלחה מפומיה, ההוא מלחה אתעביד קלא, ובקע אוירין ורקייעין, וסלקא לעילא, ואתער מלחה אחרא. ועל דא ממוצה חפצך ודבר דבר כתיב. ומאן דאפיק מלחה קדיישא מפומיה, מלחה דאוריתא, אתעביד מגיה קלא, וסליק לעילא, ואתערו קדושי מלכאה עלאה, ומטעטרן בריישיה, וכדיין אשטכח חדותא לעילא ותתא.

אמר ליה, ודעאי הבי הוा. זהא שמענא מלחה. אבל מאן דשاري בתעניתא בשבתא, עביד גרייעותא לשבת, או לא. אי תימא דלא עביד גרייעותא, הא סעודתי דמהיימנוותא בטיל מגיה, ועונגשיה סגי, הא חדותא דשבת בטיל מגיה.

אמר ליה, מלחה דא שמענא, דא הוא דאשגחן עלייה מלעילא, מפל בני עולם. בגין דהאי יומא,

חדותא הוּא לעילא ותתא. חדותא דכל חדון. חדותא,
דכל מה ימנotta ביה אשתקה. ואפלו רשיים דגיהנום
ביהין בהאי יומא. והאי בר נש לית ליה חדותה, ולית ליה
נייחא, ושניא דא מפל עלאין ותתאיין. פלהו שאlein
עליה, Mai Shniya דפלניא הוּא בצערא.

ובשבעתה דעתיקא קדישא אתגלי בהאי יומא,
ואשתקה האי בצערא, צלותיה סלקא
וקיימא קמייה, כדיין אתקרוו כל גורי דיין דאתגרו
עליה, ואפלו אסתכמו בבי דינה דמלכא עליה לביש,
פלא אתקרו, בגין דבשבעתה דעתיקא אתגלייא, כל
חירו וכל חידו אשתקה, בגין דאתגלייא בהלו לא
דמלכא.

ועל דא תבין, קורעין לו גוזר דיינו של שבעים שנה.
מאן שבעין שנה. אלא אף על גב דאסכמו עליה
כל איבון שבעין כתרי מלכא, זה הוא אתחזוי בהופ, פלא
אתקרו. בגין דעתיקא קדישא בטיל (ס"א בטיל ליה והני) ליה
לבר נש, והני (דף ק"ה ע"ב) ملي, כד מתער עלייה בחלמא
בליליא דשבתא.

למלך דעבד הלולא לבריה, וגוזר חדותה על פלא.
בהאי יומא להלו לא, כל עלמא הוּו חדאן, ובר
בש חד היה עציב, תפיס בקורסא. אתה מלכא לחדותה,

חַמָּא כֵּל עַמָּא חַדָּאן כִּמָּה דְּאֵיהוּ גָּזָר. זָקָף עִיבּוֹי, חַמָּא
הַהוּא בֶּר בְּשָׁתֶּפֶס בְּקוֹלָרָא עַצְיָב. אָמָר, וְמָה כֵּל בְּגַנִּי
עַלְמָא חַדָּאן בְּהַלּוּלָא דְּבָרִי, וְדָא תֶּפֶס בְּקוֹלָרָא. מִיד
פְּקִיד וְנִפְקִיד לִיה, וְשָׁאָרוּ לִיה מַקְוִילִירִיה. (ס"א מַקְטְּרוּיִי)
כֵּה הָאִי דְּשָׁאָרִי בְּתֻעַבְתָּא בְּשַׁבְּתָא, כֵּל עַלְמָא חַדָּאן,
וְאֵיהוּ עַצְיָב, וְהָאִי אֲתִפְס בְּקוֹלָרָא. בְּשַׁעַתָּא
דַּעֲתִיקָא קְדִישָׁא אֲתִגְלִיָּא בְּהָאִי יוֹמָא, וְאֲשַׁתְּבָחָה הָאִי בֶּר
בְּשָׁתֶּפֶס בְּקוֹלָרָא, אָף עַל גַּב דְּאַסְכִּימָו עַלְיָה כֵּל אַינְנוּ
שְׁבָעֵין שְׁגַנִּין דְּאַמְּרוֹן, כֵּלָא אַתְּקָרָע, וְלֹא שָׁאָרִי עַלְיָה
דִּינָא. בְּיוֹמָא אַחֲרָא אִית בֵּית רְשָׂוֹ לְמַקְרָע לִיה, בְּהַהוּא
יוֹמָא, כֵּל שְׁכַנּוּ שְׁבָתָ.

דְּלִית לְךָ יוֹם דְּלָא אֲשַׁתְּבָחָה בֵּית חִילָּא, וְמַאֲן דְּשָׁאָרִי
בְּתֻעַבְתָּא דְּחַלְמָא בְּהַהוּא יוֹמָא, לֹא סַלִיך הַהוּא
יוֹמָא עַד דְּקָרְעָה דִּינְיָה. אֲבָל לֹא דְּשָׁבָעִים שְׁנָה כִּיּוֹמָא
דְּשַׁבְּתָה. בְּגִין כֵּה, בְּהַהוּא יוֹמָא מִמְּשָׁ, וְלֹא בְּיוֹמָא אַחֲרָא,
דְּלִית רְשָׂוֹ לְיוֹמָא עַל יוֹמָא אַחֲרָא. כֵּל יוֹמָא, מֵה דְּאִירָע
בְּיוֹמָה, עַבְיָד. דְּלָא אִירָע בְּיוֹמָה, לֹא עַבְיָד. וְעַל דָּא
לֹא לְבָעֵי לִיה לְאַיְנָשׁ לְסַלְקָא לִיה מִיוֹמָא דָא לְיוֹמָא
אַחֲרָא. וּבְגִין כֵּה, דְּבָר יוֹם בְּיוֹמוֹ תְּגִיבָּן, וְלֹא דְּבָר יוֹם
לְיוֹמָא אַחֲרָא.

וְתָא חַזִּי, לֹא לְמַגְנָא מַתְּעָרִי עַלְיָה בְּחַלְמָא, בְּגִין

לְמִתְבֹּעַ עַלְיהָ רְחִמֵּי. וְוַיַּעֲשֶׂה בֶּן־שְׁנִינָה דְּלָא מַתְעִירִי
עַלְיהָ, וְלֹא אָזְדַעַו לִיהְיָה בְּחַלְמָא, דְּהָא אֲקָרֵי רֵעַ. וּבְגִינִי
כֵּה, (תהלים ח) לֹא יָגַרְךָ רֵעַ כְּתִיב. וּכְתִיב (משלוי ט) בֶּל יִפְקַד
רֵעַ, בֶּל יִפְקַד, בְּגִינִן דְּאַיְהוּ רֵעַ.

אמָר רַבִּי יוֹסֵי, כְּתִיב (ישעה נה) מִמְצֹאוֹ חַפְצָךְ וְדַבֵּר דָבָר,
כִּיּוֹן דְּכִתִּיב מִמְצֹאוֹ חַפְצָךְ, מַהוּ וְדַבֵּר דָבָר. אֶלָּא,
עַד דִּיגְזָר מַלְהָא בְּדַקָּא יָאֹתָה, וַיִּמְלָל לִיהְיָה. וְדַאי בְּךָ הוּא
בְּרִירָא דְמַלְהָא, מִשְׁמָעָ דְּכִתִּיב וְדַבֵּר דָבָר. זֶבֶן אִינְנוֹן
יִשְׂרָאֵל בְּעַלְמָא דִין וּבְעַלְמָא דָאָתִי, עַלְיִיהוּ כְּתִיב, (ישעה
טג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים עַמִּי הַמָּה בְּנֵים לֹא יִשְׁקְרוּ וַיְהִי לָהֶם
לְמוֹשִׁיעַ.

(ויקרא כה) וַיֵּצֵא בֶן אָשָׁה יִשְׂרָאֵלית וְהָוָא בֶן אִישׁ מִצְרַיִם וְגוֹ'.
וַיֵּצֵא, רַבִּי יְהוּדָה אָמָר, נַפְקֵחַ מִכְלָלָא דְחוּלְקָא
דְיִשְׂרָאֵל, דַנַּפְקֵחַ מִכְלָלָא דְכָלָא, נַפְקֵחַ מִכְלָלָא
דְמַהְימָנוֹתָא. וַיַּבְצֵעַ בְּמַחְנָה, מִכְאָן אָוֶלְיִפְנָא, כֹּל
דָאָתִי מִזְוֹהָמָא דְזַרְעָא, לְסֻוף גָּלִילִיה לִיהְיָה קְמִי כָּלָא. מִאן
גְּרִים לִיהְיָה, זְוַהָּמָא דְחוּלְקָא בִּישָׁא דָאָתִת בֵּיהָ. דְלִית לִיהְיָה
חוּלְקָא בְּכָלָלָא דְיִשְׂרָאֵל.

רַבִּי חַיִיא פָּתָח, (משלוי כה) כְּבָוד אֱלֹהִים הַסְּתָר דָבָר וּכְבָוד
מִלְכִים חַקּוֹר דָבָר. כְּבָוד אֱלֹהִים הַסְּתָר דָבָר, דְלִית
רְשָׁוֹ לְבָר נְשָׁה לְגָלָה מְלִין סְתִימִין, דְלָא אַתְמִסְרוֹ.

לאתגָלִיָּא. מלין דחַפְאָ לֹזֶן עֲתֵיק יומִין, בָמָה דָאת אָמָר,
(ישעה כב) לאכּוֹל לְשָׁבָעָה וְלִמְכָסָה עֲתֵיק. לאכּוֹל לְשָׁבָעָה,
עד ההוא אַתָּר דָאת לֵיה רְשֻׁוֹת וְלֹא יַתִיר. וְעַם כָּל דָא,
ולִמְכָסָה עֲתֵיק, לִמְכָסָה עֲתֵיק וְדָאי.

דָבָר אַחֲר, לאכּוֹל לְשָׁבָעָה, אַיִלּוֹן חֶבְרִיָּא דִידָעֵין אַרְחֵין
וּשְׁבִילֵין לִמְיַהָךְ בָאַרְחָה מִהִימְנוֹתָא בְּדַקָא יְאוֹת.
בְגּוֹן דָרָא דִרְבֵי שְׁמֻעוֹן שָׂאֵרִי בְגּוֹיִה. ולִמְכָסָה עֲתֵיק,
מִדְרֵין אַחֲרֵין דָהָא בְלָהּוֹן לֹא אַתְחַזּוֹן לאכּוֹל ולְשָׁבָעָה
ולְאַתְגָלִיָּא מלין בְגּוֹיִיהו, אַלְאָ לִמְכָסָה עֲתֵיק, בָמָה
דָאת אָמָר, (קהלת ח) אל תַתֵּן אֶת פִיךְ לְחַטִיא אֶת בְשָׁרֶה.
בְיוּמוֹי דִרְבֵי שְׁמֻעוֹן, הוּוה בֵר נְשֵׁ אָמָר לְחֶבְרִיה, פָתָח
פִיךְ וַיַּאֲרוֹג דִבְרֵיךְ. בְתֵר דְשָׁכִיב, הוּוֹ אָמָרִי, אל
תַתֵּן אֶת פִיךְ וְגֹו. בְיוּמוֹי, לאכּוֹל לְשָׁבָעָה. בְתֵר דְשָׁכִיב,
ולִמְכָסָה עֲתֵיק. דְחֶבְרִיָּא מְגַמְגָמִי, וְלֹא קִיְמִי בְמַלְיָין.
דָבָר אַחֲר, לאכּוֹל לְשָׁבָעָה: באַיִלּוֹן מלין דְאַתְגָלִיָין.
ולִמְכָסָה עֲתֵיק: באַיִלּוֹן מַילִין דְאַתְחַפְּיִין.

(דף ק"ו ע"א)

וַיַּקְוֹב בֵן הָאָשָׁה הַיְשָׁרָאֵלית אֶת הַשֵּׁם, מְהוּ וַיַּקְוֹב. רְבִי
אָבָא אָמָר, וַיַּקְוֹב וְדָאי, בָמָה דָאת אָמָר, (מלכים ב
ב) וַיַּקְוֹב חֹר בְדַלְתוֹ, נִקְיַב מֵה דְתֹהָה סְתִים. וּשְׁם אָמוֹ
שְׁלוֹמִית בֵת דִבְרֵי, עד כָאן סְתִים שְׁמָא דָאֵמִיה, כִּיּוֹן
דְכַתִּיב וַיַּקְוֹב, נִקְיַב שְׁמָא דָאֵמִיה.

אמר רבי אבא, אֵי לֹא דְבוֹצִינָא קָדִישָׁא קַיִמָּא
בְעַלְמָא, לֹא אֲרַשִׁיבָא לְגַלְאָה, (מִבְאָן וְהַלְאָה) דָהָא לֹא
אתִיהִיב מַלְהָ דָא לְגַלְאָה אֶלָּא לְחַבְרִיאָ, דָאִינּוּ בֵין
מִחְצָדִי חַקְלָא (דָאי לֹא). תִיפְחָה רַוְחִיהָוָן דָאִינּוּ דָאִתְיָין
לְגַלְאָה, לְאִינּוּ דָלָא יַדְעַי.

תָא חֹזֵי, כתיב וַיַּגְּזוּ בְמִחְנָה בֵן הַיְשָׁרָאֵלִית וְאִישׁ
הַיְשָׁרָאֵלִי, הָאֵי קָרָא הָא אָזְקִימָנָא, אָבָל דָא בָר
אִינְתוֹ אַחֲרָא דָאָבּוֹי, בָעַלְהָ דְשְׁלוֹמִית הָוֹה. וּכְיוֹן דָאַתָּא
הָהוּא מִצְרָאָה עַלְהָ, בְפִלְגּוֹת לִילְיאָ, תָבְלִיטָה וַיַּדְעַ
מַלְהָ, אַתְפְּרַשׁ מִנְהָ וְלֹא אַתָּא עַלְהָ. וּנְטַל אִינְתוֹ אַחֲרָא,
וְאוֹלֵד לְהָאֵי, וְאַקְרֵי אִישׁ הַיְשָׁרָאֵלִי, וְאַחֲרָא בֵן
הַיְשָׁרָאֵלִית. אֵי אִינּוּ אִגְּזוּ הַכָּא כְחַדָּא, מַאֲיָ קָא בְּעֵי
הַכָּא שֶׁמָא קָדִישָׁא. וְאַמְאֵי קָלְלָ שֶׁמָא קָדִישָׁא.

אֶלָּא, אִישׁ הַיְשָׁרָאֵלִי אָמַר מַלְהָ מַאֲמִיהָ, מַגּוֹ קַטְטָה.
מִיד וַיַּקְוֵב בֵן הָאָשָׁה הַיְשָׁרָאֵלִית. כַמָּה דָאַתָּ
אָמַר, וַיַּקְוֵב חֹור בְדַלְתָו. רַזְאָ דְמַלְהָ, נְטַל הָ שֶׁמָא
קָדִישָׁא, וְלִיְיט, לְאָגְנָא עַל אֲמִיהָ. וְדָא הוּא נְקִיבָא,
דָאִיהוּ נְקִיב וַפְרִישׁ שֶׁמָא קָדִישָׁא. וְלִמְחַצְדִי חַקְלָא
אָתָמָר. וַרְזָא דְמַלְהָ, (משל לו) בֵן דָרְךָ אָשָׁה מַנְאָפָת וְגֹוּ,
וּבָאָה חִילְקִיהָוָן דְצִדְיקִיָּא, דִידְעַיָּן מַלְהָ, וּמְכַסְּיָין לְהָ.
וְעַל דָא אָתָמָר, (משל בה) רַיְבָךְ רַיְבָא תְרַעַךְ וְסֻוד אַחֲרָא אֶל
תְגָל.

ה' בתראה, הוות נוקבא דינקה בתריין סטרין, בגין כפ' נטלא זיין דמלכא, ונוקמת גקמה, דכתיב הוצא אט האמקלל. על דא כתיב, איש אמו ואביו תיראゴ, דחילו האמא אקדרים לאבא. וופאין איונן ישראל בעלה מא דין ובעה מא דאתה.

(ויקרא כ"ד) ואל בני ישראל תדבר לאמר איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו. רבי יהודה אמר, זה אוקמויה. אבל כי יקלל אלהיו סתים. ובגין דאמר אלהיו סתם, לך ונשא חטאו. זה לא ידעigen מאן הויא אלהיו, מאן דחלא דיליה, אי אחד מן השרים, או חד מן ככבייא, או חד מדברי עולם.

אמר רבי יוסף, אי צדק גמור הויא, לא יתער (ס"א מלחה חיליהון, וכיוון דאתער מלה דא, חיישין מינות אזדריקת ביתה, ולא ימות (ס"א אמר רבי יוסף, אפילו צדק גמור לא ימות) על דא, בגין דאייה מלה סתים.

רבי יהודה אמר, דאין לייה לטב בהא, דאי אמר אלהי, יכıl למטען אלהי דתוה עד השטא, דאתמשפנא אברתיה בלבאי, והשתא אהדרנא לקבלא מהימנותא עלאה. אבל אי אמר יי' אלהים, או יי', ונקייב לייה בשמא, האי לית לייה למטען בהאי, בגין דדא הויא מהימנותא דכלא, וכל את ואות (צ"ב ע"ב) דשמעא קדיישא דא, סלקא לשמא שלימה. (ס"א לשבחא)

דָּבָר אחר וַיְקֹבֵן הָאֲשָׁה הַיְשָׁרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם וַיַּקְלֵל.
רַبִּי יִצְחָק אמר, וַיְקֹבֵן הָאֲשָׁה, אַמְّאִ. אֶלָּא כִּמָּה
 דָּאוּקָמוֹה. אֲבָל הָאִישׁ הַיְשָׁרָאֵלִי, בַּעַלְהָ דְּשְׁלוּמִית הָוּה.
רַבִּי יְהוֹנָה אמר, בְּרִיהָ בַּבָּעַלְהָ דְּשְׁלוּמִית מְאַנְטוֹ אַחֲרָא
 הָוּה. אָמַר **רַבִּי יִצְחָק**, נָצַו כְּחַדָּא, וָאָמַר לֵיהּ מֶלֶת
 מַאֲימִיהָ, וְכִי אָבּוֹי הָוּה דָּאַתְקַטֵּל בְּשָׁמָא קָדִישָׁא, כִּמָּה
 דָּאוּקָמוֹה דָּכְתִּיב (שמוחה ב) הַלְּהָרְגָּנִי אַתָּה אָוּמָר, דָּהָא
בְּשָׁמָא קָדִישָׁא, קָטִיל לֵיהּ מֹשֶׁה, וְעַל דָּא אָוּשִׁיט מֶלֶת
לְקַבְּלִיהָ.

וְדָא הוּא דָכְתִּיב, וַיְקֹבֵן הָאֲשָׁה הַיְשָׁרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם
 וַיַּקְלֵל וַיִּבְיאֹו אֹתוֹ אֶל מֹשֶׁה. אַמְּאִ. (ס"א לְגַבֵּיהָ דְּמָשָׁה
 בְּגִין דְּקַטִּיל לְאָבוֹהִי וּמוֹ) בְּגִין דְּמַטָּא לְגַבֵּיהָ דְּמָשָׁה, עַל דְּקַטִּיל
 לְאָבוֹהִי **בְּשָׁמָא קָדִישָׁא**. בְּגִין כֵּךְ וַיִּבְיאֹו אֹתוֹ אֶל מֹשֶׁה.
כִּיּוֹן דְּחַמָּא מֹשֶׁה, מִיד וַיִּבְיחֹוּ בְּמִשְׁמָר, וְאָבָא וּבָרָא
בְּפָלוֹ בִּידָא דְּמָשָׁה.

(וַיָּקֹרֶא כ"ד) **אִישׁ אִישׁ בַּיִּקְלֵל אֶלְהָיו וְנַשָּׁא חַטָּאוֹ**. **רַבִּי יִצְחָק**
פָּתָח, (תהלים פא) שְׁמַע עַמִּי וְאַעֲדֵה בְּךָ יִשְׂרָאֵל אֶם
תִּשְׁמַע לֵי לֹא יְהִי בְּךָ אֶל זֶר וְלֹא תִשְׁתַּחַווּ לְאֶל גָּכֶר,
כִּיּוֹן דָּכְתִּיב לֹא יְהִי בְּךָ אֶל זֶר, מַאי וְלֹא תִשְׁתַּחַווּ לְאֶל
גָּכֶר. (דף ק"ו ע"ב) **אֶלָּא** לֹא יְהִי בְּךָ אֶל זֶר, דָּלָא יְיֻולְּ בָּר
בֶּשׁ לְיִצְרָר הָרָע בְּגֹויָה, דָּכְלָ מַאן דָּאַתִּי לְאַתְּחַבְּרָא בֵּיהָ,

אל זר שרייא בגויה, דהא כד אתה בר נש ביה מיד
אתה לאעברא על פטגמי אוריתא, אתה לאעברא על
מהימנותא דשמע קדיישא, ואתה לבר למסגד לטעון
אחרן, ועל דא בתיב, לא יהיה לך אל זר, כיון שלא
יהיה לך אל זר, לא תיתי למסגד לטעון אחרן, ולמעבר
על מהימנותא דשמע קדיישא. הדא הוא דכתיב, ולא
תשתחוה לאל נבר, ומהימנותא בישא דבר נש דא הוא.
ועל דא כי יקלל אלהיו, דיכילת מטען דהוא ליט
לההוא אל זר, יצרא בישא דשריא עלייה לזמנין,
ואנן לא ידען מלוי איקשוט או לאו. ועל דא, ונשא
חטאו. אבל ונוקב שם יי' מות יומת.

אמר רבי יהודה, אי הבי, אמרי ונשא חטאו, ונסלח
חטאו מבעי ליה. (ס"א אלא) אמר ליה, בגין דאמר
אלהי ומה דאקיימנא סתום, ולא פריש. רבי חייא אמר,
כי יקלל אלהיו סתום, ולא פריש, והא ודי ונשא חטאו.
אבל ונוקב שם יי' מות יומת, דהא הכא תליה
מהימנותא דכלא, ולית ליה רשו לטען עלייה כלל.
אמר רבי יוסף, הבי הוא ודי, דהא שמע דא
מהימנותא דעלאי ותתאי. ועל דא קיימין עלמין
כלחו, באת חד זעירא, תלין אלף אלףין ורבוא רבבן
עלמין דכSophין, ועל דא תנין, אתוון אלין, קשידין

אלין באליין, וכמה אלף רבנן עלאיין (ס"א עלמיין), תלין בכל זאת ואת, ואסתליקו ואתקשרו במתהימנותא (באחגלאיה) וסתים בהו, מה דלא אתקבקו עלאיין ותתאיין, אוריתא בהו תליא, עלמא דין ועלמא האתי, הווא ושמיה חד. ועל דא כתיב, (תהלים לט) אמרתני אשמרה דרכי מחתוא בלשוני. וכ כתיב (קהלת ח) אל תתן את פיך לחתיא אתبشرך.

רבי חזקיה פתח, (شمota יט) לא תגע בו יד כי סקל יסקל או יירה יירה אם בהמה אם איש לא יחי במשוד היובל. ומה טורא דסיני, דאייה טורא בשאר טורי עלמא, בגין דאתחיז עלייה יקרא דמלפָא קדיישא, כתיב לא תגע בו יד כי סקל יסקל או יירה יירה, מאן דקריב למילפָא לא כל שבן. ומה טורא דסיני דיכיל בר נש לאושיט ביה יד ארח יקר בדחילו, כתיב לא תגע בו יד סתם, ואפילו בארח יקר. מאן דאוושיט ידיה בארח קלנא לקביל מלפָא, לא כל שבן.

רבי ייסא פתח ואמר, (شمota ג) אל תקרב הלום של בעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומדת עליו אדמת קדש הווא. ומה משה, דמן יומא דאתיליד זירתא קדיישא עלאה לא אעדי מגיה, כתיב ביה אל תקרב הלום. אמר ליה, משה, עד כאן לא אנת כדי לאשתטמ שא ביקר,

של בעליך. ומה משה כה, דתוה קריב בדחילו בקדושה כתיב היה הבי. מאן קריב באrhoת קלה לגביו מלכאה, על אחת כמה וכמה.

רבי אבא אמר, איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו. תא חזי, פד הו ישראל במצרים, והוא ידע באינון רברביה עלמא, דמנן על שאר עמיין, וכל חד וחד תהה ליה דחלא בלחודי מגיה. כיון דאתקשו בקשרו דמיהימנותא, וקריב לוון קידשא בריך הוא לפולחנה. אתפרש מביבה וקריבו לגביה מיהימנותא עלאה קדישא. ובגין כה כתיב, איש כי יקלל אלהיו, ואף על גב דפולחנא נוכראה הוא, כיון דאנא פקידת לוון ממנא לדברא עלמא מאן דליית ומביזי לוון, ונשא חטאו ודא, דהא ברשותי קיימין ואולי ומדברין בני עלמא. אבל ונוקב שם יי' מות יומת, לאו ונשא חטאו כמה לאילין, אלא מות יומת. מות בעלים דין, יומת בעלים דין. לאילין ונשא חטאו, בגין דמבי עובדי יDOI, מביזי לשמשי דאנא פקידת, ואסיר הוא, אבל מיתה לא אתחייב בהו.

רבי שמעון היה אויל בארכא, והזה עמיה רבי אלעזר ורבי אבא ורבי חייא ורבי יוסי ורבי יהודה מטו לחדר טיקלי דמייא, פוסקרא רבי יוסי בקטפו לגו מייא,

אמר (דף ק"ז ע"א) קויטרא דקוסטיא דמיא ולואו לא שכיה. אמר ליה רבי שמעון, אסיר לך. שימושא דעלמא הוा, ואסיר לאנהגא קלנא בשימושא דקודשא בריך הוा וכל שבען דאינון עובדי קשות, בני מוסי דקסטרא עליה שכיה. פתח ואמר, (בראשית א) וירא אלhim את כל אשר עשה והבה טוב מאד. וירא אלhim את כל אשר עשה, סתם, אפילו נחשים ועקרבים ויתושים, ואפילו אינון דאתה צוין מחייב עולם, בכלחו כתיב והגה טוב מאד בלחו שימושי עולם, מדברי עולם, ובני נשא לא ידע. עד ההו אזי, חמיו חד חוויא מדבר קמייה, אמר רבי שמעון, ודאי דא איזיל לארכשא לו ניסא, רהת ההו חוויא קמייה, וקטר בחד אפעה בקייטרא דארחה סטונ (ס"א נצ) חד בחד ומיתו. פד מטונ, חמיו לוון לתרוייתו שכיבין בארכא. אמר רבי שמעון, בריך רחמנא דרחייש לו ניסא. דהא כל מאן דאסתכל בהאי, פד איהו בקיומיה, או איהו יסתכל בבר נש, לא ישתויב ודאי, כל שבען אי יקרב בחדיה. קרא עלייה, (תהלים צא) לא תאנפה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלך. ובכלא עביד קודשא בריך הוא שליחותא דיליה, ולית לו לאנהגא קלנא בכל מה דאיהו עבד. ועל דא כתיב, (תהלים קמה) טוב יי' לפל ורחמי על כל מעשינו, וכתיב, יודוך יי' כל מעשיך. (נדפס

רבי שמעון פתח, (שיר השירים ב) **אנני חבצלת השרון** שושבת העמקים. כמה חביבה בנסת ישראל קומי קודשא בריך הוא, קודשא בריך הוא משבח ליה, והיא משבחת ליה תדир. וכמה שבחין ומזרין אתקנת ליה למלא תדир. זאה חולקיהון דישראל, דאחידן בעדבא דחולקא קדיישא, כמה דכתיב, (דברים לב) **כִּי חָלַק יְיָ עָמוֹ יְעַקֵּב חֶבֶל נְחַלָּתוֹ**.

אנני חבצלת השרון, דא בנסת ישראל, דאקרי חבצלת, **דקימא בשפירו דנווי בגנטא דען לאתבטעה**. השרון, דהיא (נפטרת נ"א שרה) ומשבחת ליה למלא עלאה. דבר אחר אני חבצלת השרון, דבעיא לאשתקאה משקיין דנהלא עמייקא, מבועא דנהליין. כמה דעת אמר (ישעה לו) היה השרון (בערבה). (לאגם מים) **שושבת העמקים, דקימא** (בראשית רכ"א ע"א) **בעמיקתא דכלא**.

שושבת העמקים. מאן איבונן עמקים. כמה דעת אמר (תהלים קל) **ממ עמקים קראתיך יי'**. חבצלת השרון, מההוא אתר דשקיין דנהליין עמייקין נפקין, ולא פסקין לעלמיין. שושבת העמקים, שושבת דההוא אתר דאקרי עמייקא דכלא, סתים מפל סטרין.

תא הוין, בקדמיתא חבצלת ירוזא, בטרפין ירוזין לבתר שושנה, בתריין גווגין סומק וחוור. שושנת: בשית

טרפין. שופת: דשנית גוונַהא, ואשתנית מגוונַא לגוונַא. שופת, בקדמיתא חבצלת, בזמנא דבעיא לאזדווגא ביה במלפָא, אקרִי חבצלת. בתר דאתדבקת ביה במלפָא, באינון בשיקין, אקרִי שושנה. בגין דכתיב (שיר השירים ה) שפטותיו שושבים. שופת העמְקִים. זה היא שניית ומשנית גוונַהא, זמגין לטב, זומגין לביש. זמגין לדינה, זומגין לרַחֲמי.

(בראשית ג) ותרא האשה כי טוב העין למאל וכי תאוה הויא לעינים וגוו. תא חזוי, דהא בני נשא לא ידען, ולא מסתכלין, ולא משגיחין, בשעתא דברא קידשא בריך הוא לאדם, ואוקיר ליה ביקרו עלאה, בעא מגיה לאתדבקא ביה, בגין דישתחבז ייחידאי, ובלבא ייחידאי, ובatter דדיביקותא ייחידאה, דלא ישתני ולא יתהפה לעלמיין, בההוא קשרורא דמיהימנותא ייחידאה, דכלא ביה אתקשר. הרא הוא דכתיב וען החיים בתוך הגן. ולבתר סאטו מאורחא דמיהימנותא, ושבקו אילגנא ייחידאה עלאה מכל אילגין, ואתו לאתדבקא באתר דמשתני ומתחפה מגוונַא לגוונַא, ומיטב לביש, ומבייש לטב, ונחתו מעילא לחתא, ואתדבקו לחתא בשבויין סגיאין, ושבקו עלאה דכלא, זה הוא חד, ולא אשתני לעלמיין. הרא הוא דכתיב, (קהלת ז) אשר עשה

האלהים את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים. והמה בקשו חשבונות רבים וدائית, כדיין אתה פך לבייהו בה הוא סטרא ממש, זמגין לטוב, זמגין לביש, זמגין לרחמי, זמגין לדינא. (דף ק"ז ע"ב) כשהוא מלה ואתדקתו בה וدائית. ומה בקשו חשבונות רבים, ואתדקתו בה.

אמר ליה קודשא בריך הוא, אדם, שבכת חוי, ואתדקתה במוותא. חוי, דכתיב ועין החיים בתוך הגן, עץ דאתקורי חיים, דמן דאחד ביתה, לא טעים טעם אֵמוֹתָא לעלמיין. ואתדקתה באילנא אחרא, הא וدائיתו הוא לקבלתך. הדא הוא דכתיב, (משל ח) רגליה יורדות מוות וגוו. וכתיב (קהלת ז) ומוֹצָא אֲנִי מֶרֶם מְמוֹת אַתְּ הָאָשָׁה. וدائית באתר דמוותא אתדק, ושבק אתר חוי, בגין כה אתגזר עליה ועל כל עלמא מוותא.

אי הוא חטא, כל עלמא מי חטאנו. אי תימא דכל ברין אתו ואכלו מאילנא דא, ואטרמי מכלה. לאו הכי, אלא בשעתא דאדם קאים על רגליו, חמוף ליה ברין פלהו, וدخلו מקמיה, והוא נטליין בתיריה, בעבדין קמי מלפה. והוא אמר לו, أنا ואותון, (תהלים צה) בזאו נשתחווה ונכרעה נברכה לפני יי' עושנו, וכלחו אותו בתיריה. פיוון דחמו דאדם סגיד להאי אתר, ואתדק ביה, כלחו אתמשבי אבתיריה, וגרים מותא ליה, וכל עלםא.

כִּדְין אֲשֶׁתְּבִי אָדָם לְכַמָּה גּוֹנֵבִין, זָמְגִין לְטָב, זָמְגִין
לְבִישׁ. זָמְגִין רֹוגֵזָא, זָמְגִין בְּיִיחָא. זָמְגִין דִּיבָא,
זָמְגִין רְחַמִּי. זָמְגִין חַיִּי, זָמְגִין מוֹתָא. וְלֹא קָאִים בְּקִיּוֹמָא
תִּדְיר בְּחַד מְפִיָּהוּ. בְּגִין דְּהַהוּא אַתָּר גְּרָמָא לֵיה. וְעַל דָּא
אֲקָרִי, לְהַט הַחְרָב הַמְתַהְפַּכָּת, מִן סְטָרָא דָא, לְסְטָרָא
דָא, מִן טָב לְבִישׁ, מִן רְחַמִּי לְדִינָא, מִן שְׁלוֹם לְקָרְבָּא,
אַתְּהַפִּיכָת הִיא לְכָלָא. וְאֲקָרִי טָב וְרָע, דְּכַתִּיב וּמַעַז
הַדּוּעַת טָב וְרָע לֹא תָאֵל מִמְנוּ.

וּמְלַכָּא עַלְאָה, רְחַמָּא עַל עֻזְבָּדִי יְדוּי, אָוֹכָה לֵיה, וְאָמָר
לֵיה וּמַעַז הַדּוּעַת טָב וְרָע לֹא תָאֵל מִמְנוּ,
וְהַוָּא לֹא קִבֵּיל מִנִּיה, וְאַתְּמִשֵּׁךְ בְּתֵר אַתְּתִּיה, וְאַתְּתִּרְךְ
לְעַלְמִין. דָּהָא אַתְּתָא לְאַתָּר דָא סְלִקָּא, וְלֹא יַתִּיר.
וְאַתְּתָא גְּרִים מוֹתָא לְכָלָא.

תָּא חֹזֵי, לְעַלְמָא דָאָתִי כַּתִּיב, (ישעה סה) כִּי כִּימִי הָעֵץ יִמְיִ
עַמִּי. כִּימִי הָעֵץ: הַהְוָא עֵץ דָאשְׁתָמוֹדָע. בְּיַה זָמְגָא
כַּתִּיב, (ישעה כה) בְּלֵ� הַמְּוֹת לְגַצָּח וּמַחָה יִי' אֱלֹהִים דָמָעָה
מַעַל כָּל פָּנִים.

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פרק ב' בָּהָר

(ויקרא כ"ה) וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֱלֹהִים מֵשֶׁה בָּהָר סִינִי לֵאמֹר. דְּבָר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיכֶם כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ וְגַוּ. רַبְּי אֶל עֹזֶר פְּתַח, (ויקרא ז) זֹאת תּוֹרַת הַעוֹלָה הִיא הַעוֹלָה וְגַוּ. הָאֵי קָרָא בְּכֶنֶסֶת יִשְׂרָאֵל אָזְקִימָנָא, דָהִיא סָלָקָא וּמְתַחְבָּרָא בְּמַלְפָא קָדִישָׁא בְּזֹוּגָא שְׁלִים.

הִיא הַעוֹלָה עַל מָזְקָה עַל הַמְזֻבָּחַ כָּל הַלִּילָה וְגַוּ. תָּאַחֲזֵי, כִּיּוֹן דַעַל לִילִיא, וַתַּרְעִין סְתִימִין, דִינִין תַּתָּאַיִן מַתְעָרִין בְּעַלְמָא, וְאַזְלִין וְשָׁאַטִין, חַמְרִי וְאַתְגִּי וְכָלְבִּי. חַמְרִי הָא אָזְקִימָנָא, וְכָלְבִּי וְאַתְגִּי, לֹא שָׁאָטָן וְלֹא אַזְלִין, אֶלָּא בָהוּ עֲבָדִי חַרְשֵׁיא לְבָנִי נְשָׁא. כְּגַון בְּלָעָם, וְאָזְקִמְיהָ. כְּדִין כָּל בְּנֵי עַלְמָא נִיְמִין, וְמְזֻבָּחַ תַּתָּאַה דָלְבָר אַתְזָקָד.

בְּפִלְגּוֹת לִילִיא, אַתְעַר רֹוח צְפָוָן, וְמַהְוָא מְזֻבָּחַ תַּתָּאַה, נְפִיק שְׁלָהוֹבָא דָאַשָּׁא, וַתַּרְעִין אַתְפַתְחָה, וְדִיבֵין תַּתָּאַיִן אַתְכַבְשָׁו בְּנוֹקְבִּיהָ, וְהַוָּא שְׁלָהוֹבָא אַזְיל וְשָׁאָט, וַתַּרְעִין דְגַונָּן אַתְפַתְחָה, עד דְמַטִּי (נ"א צְפָרָא) הַהְוָא שְׁלָהוֹבָא, אַתְפֵלָג לְכַמָּה סְטְרִין דְעַלְמָא, וְעַל (ק"ח ע"א) תְּחוֹת גְּדֹפּוֹי דְתְּרִנְגּוֹלָא וְקָאָרִי.

כְּדִין קְוִידָשָׁא בָּרֵיךְ הוּא אַשְׁתַבָּח בֵּין צְדִיקִיָּא, וּבֶנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִשְׁבָּחָת לֵיהֶן קְוִידָשָׁא בָּרֵיךְ הוּא, עד